

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
ändring av vissa bestämmelser i anknytning till beskatt-
ningsförfarandet**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås ändringar i lagen om beskattningsförfarande, lagen om skatte- tillägg och förseningsränta, lagen om förskottsuppbörd, mervärdesskattelagen, lagen om skatt på arv och gåva, lagen om överlåtelseskatt, lagen om skatteredovisning samt i fastighetsskattelagen.

I lagen om beskattningsförfarande intas bestämmelser om den förhandsifyllda skattede- klaration som införs vid personbeskattning- en. Förfarandena med det nuvarande skatte- förslaget och skattedeklarationen slås sam- man. Till alla fysiska personer och dödsbon skickas en förhandsifylld skattedeklaration baserad på de uppgifter som tillställts skatte- förvaltningen. Till skattedeklarationen skall i regel inte längre fogas några verifikationer men den skattskyldige förpliktas att spara ve- rifikationer och anteckningar. Skattestyrel- sens befogenheter att bestämma om skatte- deklarationens utformning, innehåll samt om deklARATIONSSKYLDIGHETEN breddas.

Bestämmelserna om verkställandet av be- skattningen och rättelse av fel i beskattnings- beslutet ändras så, att bestämmelserna bättre skall motsvara beskattningens karaktär av massförfarande. Beskattningen verkställs på basis av den skattskyldiges deklaration, upp- gifterna från utomstående som är anmäl- ningsskyldiga samt annan utredning som skattemyndigheterna tillställts i ärendet. När skattemyndigheten verkställer beskattningen skall dessa uppgifter och utredningar prövas på ett sätt som med beaktande av ärendets natur och omfattning, ett jämlikt bemötande av de skattskyldiga och skattekontrollens krav är motiverat. Skatteverket skall i princip

kunna rätta alla slags fel i beskattningsbeslu- tet även till den skattskyldiges nackdel under ett års tid från ingången av året efter året då beskattningen av den skattskyldige slutförts. En sådan rättelse skall emellertid inte vara möjlig ifall ärendet lämnar rum för tolkning eller är oklart. Även i fråga om vissa andra omständigheter justeras grunderna för rättel- se av beskattningen till den skattskyldiges nackdel. Möjligheterna att rätta beskattning- en till den skattskyldiges fördel utvidgas i sådana fall, då rättspraxis ändrat i en för den skattskyldige gynnsammare riktning. Tids- fristen för skattetagaren att söka ändring för- längs så att besvärsskriften skall lämnas inom ett år räknat från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts. Bestämmelsen om skatteförhöjning lindras på vissa punkter. Tidpunkten från vilken rän- tan på kvarskatt och återbäring räknas tidiga- reläggs. Kvarskatteräntan i samband med ändringar sänks i sådana fall då den skatt- skyldige inte har försummat sin deklARATIONSSKYLDIGHET. Den skattskyldiges möjligheter att betala skatt i form av komplettering till förskott utvidgas.

I lagen om beskattningsförfarande, mervär- desskattelagen, lagen om förskottsuppbörd och lagen om överlåtelseskatt intas en be- stämmelse om elektronisk kommunikation och signering.

Lagen om skatteredovisning ändras så att antalet rättelseredovisningar minskar.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt. Lagarna skall tillämpas dels från början av 2005, dels från början av 2006 och 2007.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
ALLMÄN MOTIVERING	5
1. Nuläge.....	5
1.1. Inlämning av deklaration och verkställandet av beskattningen	5
1.2. Ändring av beskattningen	6
Allmänt.....	6
Skatterättelse till den skattskyldiges fördel	7
Skatterättelse till den skattskyldiges nackdel	7
Efterbeskattning.....	8
1.3. Sökande av ändring.....	8
Lagen om beskattningsförfarande.....	8
2. Internationell praxis.....	8
2.1. Sverige	8
Verkställandet av beskattningen	8
Ändring av beskattningen och sökande av ändring.....	9
2.2. Norge	10
Verkställandet av beskattningen	10
Ändring av beskattningen och sökande av ändring.....	10
2.3. Danmark	11
Verkställandet av beskattningen	11
Ändring av beskattningen och sökande av ändring.....	12
2.4. Nederländerna	12
2.5. Tyskland.....	12
2.6. Storbritannien.....	13
3. Nuläge och föreslagna ändringar	14
3.1. Beskattningsförfarandet	14
Allmänt.....	14
Deklarationsförfarandet reformeras	15
Verkställandet av beskattningen	17
Verifikationer och andra uppgifter	19
Anteckningar	20
Förvaring av beskattningshandlingar	21
Räntepåföljder och komplettering av förskott	21
3.2. Ändring av beskattningen och sökande av ändring	23
Ändring i terminologin	23
Rättelse av beskattningen till den skattskyldiges fördel.....	23
Rättelse av beskattningen till den skattskyldiges nackdel.....	24
Kvarskatteräntan vid ändring av beskattningen	28
Precisering av bestämmelserna om tidsfrister.....	28
Skattetagarens tidsfrist för att söka ändring.....	29
Skatteförhöjning.....	29

3.3.	Lagändringar i anknytning till elektronisk kommunikation och signering	30
3.4.	Ändringar i lagen om skatteredovisning	30
	Redovisning enligt debiteringsförhållandena	30
	Redovisning av samfundsskatten	31
	Ändringar i fråga om rättelseredovisningarna	31
4.	Propositionens verkningar	31
4.1.	Ekonomiska verkningar	31
4.2.	Administrativa verkningar	32
4.3.	Verkningarna för den skattskyldige	32
5.	Beredningen av propositionen	33
DETALJMOTIVERING		34
1.	Lagförslag	34
1.1.	Lag om beskattningsförfarande	34
1.2.	Lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om beskattningsförfarande	44
1.3.	Lag om skattetillägg och förseningsränta	45
1.4.	Lag om förskottsuppbörd	45
1.5.	Mervärdesskattelag	46
1.6.	Lag om skatt på arv och gåva	47
1.7.	Lag om överlåtelseskatt	47
1.8.	Lag om skatteredovisning	47
1.9.	Fastighetsskattelag	47
2.	Ikraftträdande	48
3.	Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	48
LAGFÖRSLAGEN		51
	om ändring av lagen om beskattningsförfarande	51
	om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om beskattningsförfarande	58
	om ändring av 5 § i lagen om skattetillägg och förseningsränta	59
	om ändring av lagen om förskottsuppbörd	60
	om ändring av mervärdesskattelagen	61
	om ändring av lagen om skatt på arv och gåva	62
	om ändring av lagen om överlåtelseskatt	63
	om ändring av 8 och 16 § i lagen om skatteredovisning	64
	om ändring av fastighetsskattelagen	65

BILAGA	67
PARALLELLTEXTER	67
om ändring av lagen om beskattningsförfarande.....	67
om ändring av 5 § i lagen om skattetillägg och förseningsränta.....	81
om ändring av mervärdesskattelagen	82
om ändring av 8 och 16 § i lagen om skatteredovisning	83
om ändring av fastighetskattelagen	84

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Inlämning av deklaration och verkställandet av beskattningen

Skatteförvaltningen verkställer årligen beskattningen av omkring fem miljoner skattskyldigas inkomster och förmögenhet. Personbeskattningen omfattar ungefär 4,7 miljoner skattskyldiga. Dessutom verkställer skatteförvaltningen beskattningen av inkomsterna för cirka 400 000 samfund.

Personbeskattningen verkställs på basis av antingen en skattedeklaration eller ett förhandsifyllt skatteförslag. Skattedeklaration lämnas av cirka 1,6 miljoner skattskyldiga, vilket inkluderar skattskyldiga som idkar jord- och skogsbruk samt näringsverksamhet. Förfarandet med skatteförslag gäller ungefär tre miljoner skattskyldiga. Skattskyldiga som omfattas av skattedeklarationsförfarandet är i allmänhet sådana skattskyldiga, som har inkomster av olika slag och vilkas beskattning påverkas av ett antal omständigheter som endast de själva kan redogöra för.

Vid förfarandet med skatteförslag samlas uppgifterna huvudsakligen in från andra än den skattskyldige själv, till exempel från arbetsgivarna, bankerna och arbetsmarknadsorganisationerna. I dagens läge sänder skatteförvaltningen ut skatteförslagen till de skattskyldiga i maj. I skatteförslaget har införts de uppgifter som utomstående uppgiftsskyldiga har anmält samt de uppgifter som ingår i skattemyndigheternas egna register. Utifrån dessa uppgifter har i skatteförslaget den slutliga beskattningen räknats ut, i förslaget ingår också en debetsedel. Den skattskyldige kontrollerar uppgifterna i skatteförslaget. Om uppgifterna är oriktiga eller bristfälliga skall den skattskyldige korrigera och komplettera förslaget och återsända detta till skatteverket senast i mitten av juni. Om skatteförslaget inte behöver korrigeras eller kompletteras behöver det inte skickas tillbaka till skatteverket. Den skattskyldige behöver inte lämna in till skattemyndigheterna några verifikationer eller utredningar för att få sig tillgodoräknade sådana avdrag som skattemyndigheten har noterat i skatteförslaget som skickats

till den skattskyldige. Det finns inte några bestämmelser för hur verifikationer och utredningar skall sparas i dylika fall. I praktiken blir för över 70 procent av dem som omfattas av skatteförslagsförfarandet den slutliga beskattningen, som räknats ut på basis av uppgifter som lämnats av utomstående, gällande. I de resterande fallen har de skattskyldiga varit tvungna att komplettera uppgifter som saknas eller korrigera uppgifterna i förslaget samt återsända skatteförslaget till skattemyndigheterna. Skatteförvaltningen behandlar de återsända skatteförslagen före utgången av oktober och skickar ett nytt beskattningsbeslut till den skattskyldige.

Vid förfarandet med deklaration skall den skattskyldige uppge den skattepliktiga inkomsten och förmögenheten, avdragen från dem samt lämna övriga uppgifter och utredningar. Med stöd av ett bemyndigande i lagen har Skattestyrelsen emellertid bestämt att en viss del av inkomsterna, tillgångarna och avdragen inte behöver uppges i deklarationen. Sådana är exempelvis pensioner, olika slags sociala förmåner, arbetstagares pensionsavgift och fondandel i en placeringsfonds kapital. Däremot skall den skattskyldige i deklarationen uppge även vissa sådana uppgifter som skatteförvaltningen får från utomstående uppgiftsskyldiga, såsom löner och räntor på lån. Den skattskyldige skall foga verifikationerna till skattedeklarationen för att få sina yrkanden på avdrag för kostnaderna godkända.

Skattedeklarationen skall lämnas in senast den 31 januari. En skattskyldig som idkar jord- eller skogsbruk får lämna in sin deklaration den sista februari. En näringsidkare, vars räkenskapsperiod har gått ut den 1 oktober eller därefter, har rätt att lämna in sin deklaration senast den 1 april. Beskattningen verkställs till och med slutet av oktober det år som följer efter skatteåret. Den tid som står till buds för den ordinarie beskattningen är således mellan sju och nio månader beroende på vid vilken tidpunkt skattedeklarationen lämnats in.

Beskattningen av samfund och övriga bokföringsskyldiga verkställs utifrån de uppgifter som den skattskyldige deklarerat. Be-

skattningen baserar på det resultat som bokföringen visar och som uppgetts i deklarationen. De uppgifter som utomstående lämnat har främst betydelse i samband med tillsynen över dessa skattskyldiga. Den skattepliktiga inkomsten beräknas genom att vissa korrigeringar som skattelagstiftningen förutsätter utförs i det resultat som framgår av bokföringen. Företagen lägger inte till skattedeklarationen några verifikationer över sina inkomst- och utgiftsposter. På grund av den stora mängden inkomst- och utgiftsposter som inverkar på ett företags skattepliktiga inkomst skulle det i praktiken inte ens vara möjligt att granska dem i samband med den ordinarie beskattningen. En mera ingående granskning av dem görs i samband med en eventuell skatteinspektion. Principen har varit att företaget självt svarar för den skatterättsliga bedömningen av inkomst- och utgiftsposterna i dess bokföring, såsom inkomstens skattepliktighet, utgiftens avdragsgillhet och korrekta periodiseringslösningar. I och för beskattningen skall företaget dock i samband med skattedeklarationen lämna vissa uppgifter och utredningar, som numera ingår som förteckning i finansministeriets beslut om deklarationsskyldighet (1760/1995).

Deklarationen för samfund och samfällda förmåner skall lämnas in inom 4 månader från att sista månaden i räkenskapsperioden har löpt ut. Beskattningen skall vara verkställd inom de 10 följande månaderna efter att den sista månaden i räkenskapsperioden har löpt ut. Den tid som står till buds för beskattningen av samfund är således sex månader.

De gällande bestämmelserna för beskattningspraxis i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) förutsätter en detaljerad och noggrann granskning av skattedeklarationerna, likaledes av skatteförslagen. Enligt 26 § i lagen om beskattningsförfarande skall den myndighet som verkställer beskattningen, innan beslutet meddelas, noga pröva utredningen i ärendet för att kunna fatta rätt beslut. Den gällande bestämmelsen är från 1998. Före dess ingick stadganden med i sak identiskt innehåll med början allt från 1924 års lag om inkomst- och förmögenhetsskatt om att skatten skall fastställas efter samvetsgrann prövning av vad om den skattskyldiges

inkomst och förmögenhet samt andra till saken hörande omständigheter genom deklaration eller på annat sätt framgått eller är att såsom riktigt anse. Bestämmelsen i 26 § i lagen om beskattningsförfarande avser alla kategorier av skattskyldiga. Formellt förutsätter bestämmelsen att skatteförvaltningen i samband med verkställandet av beskattningen utreder, undersöker och prövar alla ärenden lika utförligt oberoende av deras karaktär och omfattning. I motiveringen till regeringens proposition (RP 53/1998) konstateras det emellertid i fråga om formuleringen av den gällande bestämmelsen att största delen av besluten om inkomstskatt för privatpersoner numera uppkommer helt maskinellt och att bestämmelsen uttryckligen skall gälla sådana situationer där myndigheten de facto utövar sin prövningsrätt. Under de senaste åren har andelen beslut som uppkommit maskinellt ökat ytterligare. Största delen av beskattningsbesluten för de skattskyldiga som omfattas av förfarandet med skatteförslag har uppkommit inom systemet för automatisk informationsbehandling utan att någon tjänsteman handlagt de enskilda besluten.

1.2. Ändring av beskattningen

Allmänt

Beskattningsbesluten är förvaltningsbeslut. Allmänna bestämmelser om rättelse av samt om anförande av besvär över ett förvaltningsbeslut ingår i förvaltningslagen (434/2003) och förvaltningsprocesslagen (586/1996). Dessa generella bestämmelser är av rätt liten betydelse vid beskattningen av inkomster och förmögenhet, eftersom lagen om beskattningsförfarande upptar utförliga specialbestämmelser för rättelse av och sökande av ändring i beskattningsbeslut.

Enligt lagen om beskattningsförfarande kan skatteverket göra en rättelse på verkets initiativ av ett fel som uppkommit i myndighetens beskattningsbeslut. Felet kan ytterligare rättas med hjälp av ändringssökande. Förutsättningarna och tidsfristerna för att verket skall rätta felet på eget initiativ varierar beroende på om en rättelse av felet kan resultera i ett beskattningsbeslut till den skattskyldiges fördel eller nackdel, felets karaktär och vem

som varit skyldig till att felet uppkommit. Ändring i beskattningen kan sökas av såväl den skattskyldige själv som av skattetagaren. Beskattningen kan ändras till samtliga delar till följd av ändringssökandet. Ett undantag utgör sådana ärenden, som avgjorts genom ett förhandsbesked eller förhandsavgörande med bindande verkan.

Skatterättelse till den skattskyldiges fördel

Enligt 55 § i lagen om beskattningsförfarande skall beskattningen rättas om en skattskyldig på grund av ett fel påförts för mycket skatt, om ärendet inte har avgjorts genom beslut på besvär. Felets karaktär eller det, vem som är skyldig till felet, har enligt bestämmelsen inte någon betydelse. Tidsfristen för skatterättelse är fem år från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts. Samma tidsfrist gäller också för att ändra ett fel som uppkommit i ett beslut om ändring av beskattningen. Ett beslut om skatterättelse skall meddelas och skickas till den skattskyldige innan tidsfristen löpt ut.

Skatterättelse till den skattskyldiges nackdel

I 56 § i lagen om beskattningsförfarande sägs att beskattningen kan rättas till den skattskyldiges nackdel om han utan egen förskyllan på grund av ett räknefel eller ett därmed jämförbart misstag helt eller delvis har undgått föreskriven skatt, ifall ärendet inte har avgjorts genom beslut på besvär. Det samma gäller en situation, där ärendet inte har prövats till någon del eller att beskattningen har baserat sig på felaktiga eller bristande uppgifter från någon utomstående.

Till grund för en skatterättelse ligger ett fel föranlett av skattemyndigheten eller någon utomstående. En vanlig grund för rättelse är ett mekaniskt räkne-, registrerings- eller skrivfel som uppkommit hos skattemyndigheten. Ett sådant fel är det fråga om till exempel då, när det i den totala summan av dragsgilla kostnader som skattemyndigheten räknat samman finns ett fel eller en skattepliktig inkomst inte har registrerats. Ett med en felräkning jämförbart fel som kan korrigeras med hjälp av en skatterättelse anses ha uppkommit exempelvis när skatteberedaren

enligt anteckningarna i beskattningshandlingarna har avsett att räkna försäljningsvinster som inkomst från personlig inkomstkälla, men glömt att särskilja dem från inkomsten från affärsverksamhet vid beräkningen av den beskattningsbara inkomsten (HFD 1995 B 533). Det är också fråga om en utomståendes fel när en utomstående uppgiftsskyldig har anmält pensionen som betalats den skattskyldige till ett för litet belopp eller för sent.

En skatterättelse med anledning av att ärendet inte har prövats till någon del har i praktiken varit mindre vanlig. Om det är fråga om en omständighet som inverkar på beskattningen och som den skattskyldige inte har varit skyldig att anmäla och som inte heller den beskattande myndigheten har haft kännedom om, är en skatterättelse i princip möjlig. I allmänhet är det i dylika situationer dock fråga om att en utomstående uppgiftsskyldig har försummat att lämna uppgifterna.

Det typiska för en situation som förutsätter skatterättelse är att beskattningens slutresultat inte motsvarar det som myndigheten avsett på grund av något mekaniskt fel. Om det inte är fråga om ett sådant fel, utan skattemyndigheten har prövat och avgjort ärendet på basis av en felaktig tolkning av fakta eller fel tillämpning av lag, kan felet inte rättas till den skattskyldiges nackdel. Faktiskt utförd prövning har i rättspraxis i allmänhet jämförts med situationer, där skattemyndigheten anses ha prövat ärendet. Då är det fråga om situationer, där den skattskyldige i sin deklaration har lämnat tillräcklig utredning för att skattemyndigheten skall kunna fatta rätt beslut i saken eller denna i övrigt haft utredningen tillgänglig vid verkställandet av beskattningen, men inte inlett beskattningsåtgärder. En skatterättelse har i så fall inte ansetts möjlig, eftersom skattemyndigheten enligt 26 § 5 mom. i lagen om beskattningsförfarande har skyldighet att noga pröva de utredningar den fått. Vid bedömningen av i vilken omfattning myndigheten är skyldig att pröva och utreda ett ärende har man i rättspraxis dock i viss grad beaktat beskattningens karaktär av massförfarande. En skatterättelse har till exempel varit möjlig ifall uppgifterna i deklarationen har varit ofullständiga i fråga om beskattningen av överlåtelse-

vinsten från försäljning av fastighet och skattemyndigheten de facto inte har prövat frågan hur överlåtelsevinsten skall beskattas (HFD 1993 B 529).

Tidsfristen för skatterättelse till den skattskyldiges nackdel är två år från ingången av året efter det då beskattningen slutförts. Beslutet om skatterättelsen skall meddelas och skickas till den skattskyldige innan tidsfristen gått ut.

Efterbeskattning

Enligt 57 § i lagen om beskattningsförfarande kan efterbeskattning verkställas om en skattskyldig, på grund av att han underlåtit att lämna in skattedeklaration eller lämnat in en bristfällig, vilseledande eller oriktig skattedeklaration eller någon annan uppgift eller handling helt eller delvis har undgått skatt.

Efterbeskattningen baserar på ett fel som beror på den skattskyldige. Villkoren för efterbeskattning anknyter till den skattskyldiges deklarationsskyldighet. Om den skattskyldige varken deklarerar för någon inkomst eller lämnar sådana uppgifter som han är skyldig att anmäla, eller om han lämnar felaktiga uppgifter kan ett fel som uppkommit på dessa grunder i princip korrigeras genom efterbeskattning. Frågan huruvida den skattskyldiges förfarande varit avsiktligt eller inte har inte som sådan betydelse.

Förutom att den skattskyldige underlåtit att deklarerera förutsätter efterbeskattningen uttryckligen att orsaken till att någon beskattning inte blivit verkställd är den skattskyldiges förfarande eller försumlighet, det skall alltså finnas ett orsakssamband mellan dessa. Kravet på orsakssamband har tolkats som så, att trots att den skattskyldige skulle ha försummat sin deklarationsskyldighet, kan efterbeskattning inte verkställas om skattemyndigheten i övrigt skulle ha haft, exempelvis från utomstående anmälda, kontrolluppgifter med tillräckliga och riktiga fakta för att avgöra ärendet. Även tolkningen av detta orsakssamband anknyter till skattemyndighetens skyldighet att pröva de utredningar som står till myndighetens förfogande. Om myndigheten inte skött sin skyldighet att pröva ärendet anses orsakssambandet ha bru-

tits.

Efterbeskattning skall verkställas inom fem år från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts. Beslutet om efterbeskattning skall meddelas och skickas till den skattskyldige innan tidsfristen löpt ut.

1.3. Sökande av ändring

Lagen om beskattningsförfarande

Ändring i beskattningen kan sökas av såväl den skattskyldige som skattetagaren. Skattetagaren företräds härvid i allmänhet av ett skatteombud. Genom ändringssökande kan alla slags fel i beskattningen och ett beslut om ändring av beskattningen korrigeras.

Den regelrätta tidsfristen för den skattskyldige för att söka ändring är fem år räknat från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts. Skatteombudet skall söka ändring inom åtta månader räknat från att beskattningen av den skattskyldige slutförts. Utan hinder av dessa tidsfrister kan den skattskyldige inom 60 dagar räknat från den dag då vederbörande fick del av beslutet överklaga ett beslut om ändring av beskattningen och skatteombudet inom 60 dagar från att beslutet meddelades.

2. Internationell praxis

2.1. Sverige

Verkställandet av beskattningen

Fysiska och juridiska personer skall med vissa undantag årligen lämna in skattedeklaration. Beskattningen verkställs under taxeringsåret (året efter skatteåret). Skatteverket skickar ut till fysiska personer och dödsbon en förhandsifylld skattedeklaration senast den 15 april taxeringsåret. Den förhandsifyllda deklarationsblanketten upptar sådana uppgifter som skatteverket fått från utomstående, såsom arbetsgivare och penninginstitut, om den skattskyldiges inkomster, utgifter och tillgångar. Den skattskyldige skall rätta brister och fel i den förhandsifyllda skattedekla-

rationen.

Skattedeklarationen skall undertecknas och återsändas till skatteverket senast den 2 maj. Skattedeklarationen skall skickas tillbaka även i sådana fall då man inte har behövt göra några ändringar i den förhandsifyllda deklarationen. Till deklaration fogas inte några verifikationer. För att kunna uppfylla deklarationsskyldigheten samt för skattekontrollen skall den skattskyldige spara verifikationer, anteckningar och andra utredningar som legat till grund för deklarationen för respektive år i sex års tid. Bokföringsskyldiga skall spara verifikationer och andra utredningar enligt bestämmelserna i lagstiftningen om bokföring i tio års tid.

Enligt taxeringslagen (1990:324) skall beskattningen verkställas på grundval av uppgifter som den skattskyldige lämnat, kontrolluppgifter samt övrig utredning som skattemyndigheten erhållit i ärendet. Skatteverket skall när det verkställer beskattningen se till att ärendena blir tillräckligt utredda. Utifrån en uttrycklig bestämmelse i lagen kan skatteverket fatta beslut om beskattningen med hjälp av automatisk informationsbehandling i det fall motiveringen för beslutet enligt förvaltningslagen (1986:223) inte behöver motiveras. Enligt förvaltningslagen behöver ett beslut inte motiveras om beslutet inte går någon part emot eller om det av någon annan anledning är uppenbart obehövligt att upplysa om skälen. På basis av denna bestämmelse kan beskattningen verkställas genom högautomatiserade förfaranden när beskattningsprocessen bygger på uppgifterna i den deklaration som den skattskyldige lämnat in.

I praktiken bygger beskattningen på uppgifterna som den skattskyldige lämnat och som jämförs med fakta i informationen från utomstående uppgiftsskyldiga. Skatteverket granskar separat vissa faktorer enligt på förhand uppgjorda kontrollplaner. Särskild granskning kan ägnas exempelvis vissa yrkanden på avdrag, viss värdepappersförsäljning eller vissa skattskyldiga utvalda på basis av en riskanalys. Den separata granskningen kan också basera på slumpmässiga stickprov.

Beskattningsbeslutet skall meddelas senast före utgången av november under taxeringsåret.

Ändring av beskattningen och sökande av ändring

Enligt taxeringslagen kan skattemyndigheten efter den årliga beskattningen rätta fel i beskattningsbeslut genom omprövning till den skattskyldiges fördel före utgången av det femte året efter taxeringsåret. Om ärendet avgjorts av förvaltningsdomstol får ärendet inte tas till ny prövning.

Skattemyndigheten kan också rätta sitt felaktiga beskattningsbeslut genom omprövning till den skattskyldiges nackdel. Alla fel kan rättas under ett års tid efter taxeringsårets utgång. Omprövning är möjlig även i ett sådant ärende som skattemyndigheten uttryckligen har prövat och avgjort på basis av riktig information. Omprövning kan också företas på nytt inom den fastställda tidsfristen.

Efter att den fastställda tiden, dvs. ett år, för omprövning har gått ut kan beskattningen ändras till den skattskyldiges nackdel endast ifall de formella förutsättningarna för efterbeskattning uppfylls. Efterbeskattning får verkställas ifall den skattskyldige har underlåtit att lämna självdeklaration eller lämnat oriktiga uppgifter för beskattningen, vilket medfört att den skattskyldige blivit felaktigt eller inte alls beskattad. Efterbeskattning kan också verkställas vid rättelse av felräkning, misskrivning eller fel föranlett av annat uppenbart förbiseende från myndighetens sida, om någon utomstående inte lämnat kontrolluppgifter eller om uppgifterna inte stämmer. Efterbeskattningen skall verkställas före utgången av det femte året efter taxeringsåret. Om den skattskyldige är misstänkt eller åtalad för skattebrott kan efterbeskattning verkställas också senare.

Skattemyndigheten kan avstå från att ändra beskattningen om ändringen skulle gälla obetydliga skattepliktiga inkomster eller tillgångar. Enligt beredningen av taxeringslagen anses 5000 kronor vara gräns för efterbeskattning av inkomst.

Den skattskyldige, det allmänna skatteombudet som företräder skattetagaren samt kommunen kan överklaga beskattnings- och omprövningsbeslut. Den skattskyldige skall överklaga beslutet före utgången av det femte året efter taxeringsåret. Den skattskyldiges överklagande skall handläggas som ett om-

prövningsärende. Tiden för det allmänna skatteombudet och kommunen att överklaga är ett år efter taxeringsårets utgång eller 60 dagar efter att omprövningsbeslutet meddelats. Inlagan riktas till länsrätten. Länsrättens beslut kan överklagas hos högre instans.

2.2. Norge

Verkställandet av beskattningen

Alla skattskyldiga skall med vissa undantag årligen avge en deklaration. Skatteförvaltningen skickar ut till löntagare och pensionärer en förhandsifylld skattedeklaration på våren beskattningsåret (året efter skatteåret). I den förhandsifyllda skattedeklarationen har införts de uppgifter som tillställts skattemyndigheten från arbetsgivarna, bankerna, försäkringsbolagen och övriga utomstående om den skattskyldiges inkomster och utgifter. Den skattskyldige skall korrigera felaktiga uppgifter och komplettera med den information som saknas.

Den förhandsifyllda skattedeklarationen skall återsändas till skatteförvaltningen före utgången av april beskattningsåret. Annan skattedeklaration skall lämnas före utgången av mars beskattningsåret ifall den lämnas i skriftlig form, eller före utgången av maj om den lämnas på elektronisk väg. Skattedeklaration skall lämnas även då, när det inte finns något att tillägga till eller korrigera i den förhandsifyllda deklarationens uppgifter. Myndigheterna utreder som bäst förutsättningarna för att kunna frångå återsändandet av deklarationen i dylika fall. Till deklarationen fogas i regel inte några verifikationer. I fråga om vissa inkomster och avdrag skall den skattskyldige dock förete en utredning på blankett som läggs till deklarationen. En sådan utredning skall ges om bland annat försäljning av värdepapper och fondandelar samt om hyresinkomster från fastighet. Lagen upptar inte några särskilda bestämmelser om de skattskyldigas plikt att spara verifikationer eller utredningar som ligger till grund för skattedeklarationen. Bokföringsskyldiga skall spara sin bokföring och verifikationerna i anslutning till denna i tio års tid.

Beskattningen verkställs i princip på basis

av skattedeklarationen som den skattskyldige har lämnat. Skattelagstiftningen innehåller inte några uttryckliga bestämmelser om myndighetens förutsättningar för att handlägga ärendena på olika plan med större eller mindre noggrannhet. Skattestyrelsen (Skattdirektoratet) meddelar dock årligen bestämmelser om vid vilka sektorer i beskattningen tyngdpunkten skall vara förlagd. Ärenden som hänför sig till dessa tyngdpunktsområden granskas mera ingående än övriga ärenden. Dessutom bestämmer Skattedirektoratet om vissa obligatoriska kontroller som skall utföras varje år. Avsikten är att därigenom garantera en från grunden kvalitativ och rättvis beskattning för såväl de skattskyldigas som för skattetagarnas vidkommande.

Beskattningen skall vara slutförd vid två tidpunkter. Ungefär 80—90 procent av löntagarna får sina beskattningsbeslut redan i slutet av juni beskattningsåret. Övriga löntagare, exempelvis de, som av någon orsak plockats ut för mera ingående granskning, och näringsidkarna får sina beskattningsbeslut i slutet av oktober.

Ändring av beskattningen och sökande av ändring

Enligt beskattningslagen (ligningsloven) kan ett beskattningsbeslut rättas om den skattskyldige har blivit obeskattad eller om beskattningsförfarandet i övrigt har varit felaktigt. I princip skall rättelseyrkan lämnas inom tio år från skatteårets utgång. I vissa situationer kan tidsfristen dock vara kortare än den nämnda.

Möjligheten att ompröva ett beskattningsbeslut till den skattskyldiges fördel är baserad på allmänna förvaltningsrättsliga bestämmelser. Om det framkommer nya fakta, som visar att det tidigare beskattningsbeslutet med beaktande av denna nya information sannolikt innehåller fel, skall den myndighet som fattat beslutet pröva ärendet på nytt och vid behov rätta det. Den allmänna tidsfristen för en rättelse är tio år. Om uppgifterna som beslutet baserar på i och för sig har varit riktiga och felet beror på myndighetens felaktiga tolkning av lag eller prövning av fakta skall beslutet rättas inom tre år.

Skattemyndigheten kan rätta alla slags fel i beskattningen till den skattskyldiges nackdel under två års tid efter skatteårets utgång. Om den felaktiga beskattningen beror på att den skattskyldige har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter, kan beskattningen rättas under en tio års period efter skatteårets utgång. Skriv- och räknefel i beskattningsbeslutet kan rättas till den skattskyldiges nackdel under två års tid efter skatteårets utgång ifall den skattskyldige inte har känt till och inte heller borde ha varit medveten om felet. Annars tillämpas tidsfristen tio år för rättelse av även sådana här fel.

Omprövning till den skattskyldiges nackdel görs inte alltid, trots att man konstaterat ett fel och tidsfristen för rättelse inte har gått ut. Innan man överväger att rätta beskattningen bör man beakta ärendets vikt, den skattskyldiges förhållanden, hur klart ärendet är samt hur gammalt ärende det är frågan om. Enligt skatteförvaltningens anvisningar finns det i regel ingen orsak att ompröva beskattningen om rättelsen skulle gälla en ändring mindre än 20 000 kronor i fråga om tillgångarna och mindre än 1 000 kronor i inkomsterna.

Den skattskyldige kan överklaga ett beslut om beskattningen och ändring av beskattningen enligt förfarandet vid förvaltningsbesvär. Besvärstiden gällande den ordinarie beskattningen är tre veckor från att skattelängden lagts fram för allmänheten. Besvärstiden för lön- och pensionstagare som omfattas av förfarandet med skattedeklaration är sex veckor från att skattelängden som berör dem blivit offentligt framlagd. Besvärstiden i fråga om ett beslut om ändring av beskattningen är tre veckor från att den skattskyldige har fått del av beslutet.

Utöver överklagande genom förvaltningsbesvär kan man yrka på omprövning av beskattningsbeslutet genom att väcka talan hos allmän domstol. Förutom den skattskyldige har även skattetagaren möjlighet att söka ändring. Den skattskyldige skall söka ändring inom sex månader från att skattelängden lagts fram för allmänheten eller från det att han fått del av beslutet om ändring av beskattningen. Skattetagaren skall söka ändring inom fyra månader från att beskattningsbeslutet meddelades.

2.3. Danmark

Verkställandet av beskattningen

I Danmark är alla skyldiga att deklarerera. Andra fysiska personer än de som idkar näringsverksamhet får från skatteförvaltningen en förhandsifylld skattedeklaration i mars — april på våren beskattningsåret (året efter skatteåret). I den förhandsifyllda skattedeklarationen har införts de uppgifter skattemyndigheten har erhållit från arbetsgivarna, finansieringsinstituterna, försäkringsbolagen och övriga utomstående om den skattskyldiges inkomster och utgifter. Den skattskyldige skall korrigera felaktiga uppgifter och komplettera med den information som saknas.

Den förhandsifyllda skattedeklarationen skall återsändas till skatteförvaltningen senast den första maj beskattningsåret. Ifall den skattskyldige eller dennas make är delägare i en koncern kan den förhandsifyllda skattedeklarationen lämnas in den 1 juli. Skattedeklarationen skickas inte tillbaka ifall det inte behöver göras några rättelser i den förhandsifyllda blanketten. Till skattedeklarationen fogas inte några verifikationer. Dessa skall tillställas skatteförvaltningen endast på särskild uppmaning.

Företag skall lämna in skattedeklaration inom sex månader från att räkenskapsperioden gått ut.

Skattelagstiftningen upptar inte några uttryckliga bestämmelser om myndighetens förutsättningar för att handlägga ärenden med större eller mindre noggrannhet på olika plan. Skatten kan i princip bestämmas på basis av den skattskyldiges skattedeklaration under beskattningsåret. Den preliminära beskattningen grundar på uppgifterna i skattedeklarationen och närmare granskning av huruvida uppgifterna är korrekta görs inte. En stor del av skattedeklarationerna granskas också senare och de fel som observerats korrigeras.

Enligt lagen om skatteförvaltningen (skattestyrelseloven) skall de kommunala myndigheterna göra upp en beskattningsplan för respektive år. I beskattningsplanen kan kommunen exempelvis slå fast hur stor del av samtliga skattskyldiga som skall bli före-

mål för särskild granskning och vilka områden som skall prioriteras vid kontrollen. Då beskattningen verkställs tillämpas även andra villkor för sampel av omständigheter som skattemyndigheten granskar närmare.

Tidsfristen för den ordinarie beskattningen (ordinarie ansattelse) går ut senast den 30 april det fjärde året efter skatteårets utgång. Den kommunala skattemyndigheten skall verkställa beskattningen inom kortare tid. Under den fastställda tiden för beskattningen kan fel i det preliminära beskattningsbeslutet korrigeras. Skattemyndigheten skall innan tidsfristen löper ut meddela den skattskyldige om att det preliminära beskattningsbeslutet kommer att ändras.

Tiden för den ordinarie beskattningen löper ut först det sjätte året efter skatteårets utgång till den del det är fråga om skattskyldiga med internationella kopplingar och den s.k. bevakningen av deras rättshandlingar.

Med dessa skattskyldiga avses skattskyldiga som 1) sorterar under utländska fysiska eller juridiska personer, 2) har bestämmanderätt inom utländska juridiska personer, 3) står i ett koncernförhållande till en utländsk juridisk person, 4) har ett permanent driftsställe utomlands eller som 5) är utländska fysiska eller juridiska personer som har ett permanent driftsställe i Danmark.

Med bevakningen av rättshandlingar avses rättshandlingar över gränserna mellan de skattskyldiga och ovan nämnda fysiska och juridiska personer och de permanenta driftsställena. Tiden för beskattningen är i dylika fall längre än normalt på grund av att internationella ärenden, i synnerhet intern prissättning, i praktiken är ärenden som kan vara invecklade och utredningen av dem kan kräva längre tid.

Ändring av beskattningen och sökande av ändring

Efter att tiden för den ordinarie beskattningen gått ut kan myndigheten ändra beskattningen förutsatt att särskilda villkor uppfylls. Myndigheten kan ändra beskattningen till den skattskyldiges fördel om de faktiska grunderna för beskattningen har ändrat. Beskattningen kan också ändras till den skattskyldiges nackdel, bland annat ifall orsaken

till den felaktiga beskattningen har varit den skattskyldiges uppsåtliga eller grovt oaktsamma förfarande.

Den skattskyldige kan söka ändring i beskattningen genom att anföra besvär. Besvärstiden är en månad från att den skattskyldige har fått del av beslutet som överklagas. I Danmark finns det inte några allmänna förvaltningsdomstolar. När samtliga rättsmedel inom förvaltningen har utnyttjats kan den skattskyldige kräva en omprövning av beskattningen hos en allmän domstol.

2.4. Nederländerna

I Nederländerna skall beslutet gällande den ordinarie beskattningen meddelas inom tre år efter skatteårets utgång. Före dess kan skattemyndigheten fatta temporära beskattningsbeslut.

Om skattemyndigheten observerar att det slutliga beskattningsbeslutet innehåller fel kan beslutet omprövas. En rättelse kan göras endast om det i ärendet har framkommit nya omständigheter som myndigheten inte har haft kännedom om och som man inte ens har kunnat förutsätta att myndigheten skulle ha känt till då beskattningsbeslutet meddelades. Beskattningen kan också rättas om den skattskyldige med avsikt har lämnat oriktiga uppgifter i skattedeklarationen.

Tidsfristen för en rättelse löper ut fem eller i vissa fall tolv år efter skatteårets utgång.

Skattskyldig som är missnöjd över det temporära eller slutliga beskattningsbeslutet kan överklaga beslutet hos skattemyndigheten. Tiden för att överklaga är sex veckor från att beslutet meddelades. Den skattskyldige kan ytterligare anföra besvär över skattemyndighetens beslut hos besvärdomstolen inom sex veckor från skattemyndighetens beslut och därefter hos högsta domstolen.

2.5. Tyskland

I Tyskland tillämpas bestämmelser för verkställande och ändrande av beskattningen enligt en allmän lag om beskattningsförfarande (Abgabenordnung).

Inkomstbeskattningen skall verkställas inom fyra år från skatteårets utgång. Tidsfristen räknas från skatteårets utgång eller

från att skattedeklarationen lämnats in. Beskattningsbeslutet kan meddelas också tidigare, antingen som slutligt eller villkorligt. Ifall det är fråga om skattebrott är tidsfristen fem eller tio år.

Den skattskyldige kan söka ändring i beskattningsbeslutet inom 30 dagar från att han fått del av beslutet.

2.6. Storbritannien

I Storbritannien utgörs skatteåret för bl.a. samfund och fysiska personer av en tidsperiod som omfattar ett år räknat från början av april. Skatteåret för ett samfund är det samma som samfundets räkenskapsperiod.

Fysiska personer och samfund skall lämna in skattedeklaration och betala den på basis av deklarationen räknade skatten senast den sista januari året efter skatteårets utgång. Samfund skall i regel lämna skattedeklaration inom ett år efter att respektive räkenskapsperiod har löpt ut. Samfundet skall betala den slutliga skatten för räkenskapsperioden inom nio månader och en dag räknat från att räkenskapsperioden löpt ut.

Den skattskyldige skall själv räkna ut beloppet för den slutliga skatten. Fysiska personer kan emellertid överlåta uppgiften räkna ut skatten på skattemyndigheterna.

Skattebeloppet fastställs i princip utgående från de uppgifter som den skattskyldige har lämnat. Skattemyndigheten granskar skattedeklarationerna och uppgifternas riktighet genom urval. Omständigheter som kontrolleras särskilt sorteras ut på basis av stickprov, riskanalys, misstankar huruvida skattedeklarationen innehåller riktiga uppgifter, sektorer som skall ägnas särskild uppmärksamhet eller andra kriterier.

Den skattskyldige skall ges ett formellt meddelande om att skattemyndigheten inlett granskning av skattedeklarationen. Meddelandet skall lämnas inom 12 månader från tidpunkten då tidsfristen för att lämna skattedeklaration löpt ut eller ifall skattedeklarationen lämnats in senare, från att deklarationen lämnats in. Författningarna nämner inte någon exakt tid för när granskningen skall vara slutförd. Skattemyndigheten kan efter att den inlett granskningen kräva att den

skattskyldige lämnar in utredningar och verifikationer, eller till exempel kontrollera uppgifterna genom avstämning mot ett samfunds bokföring. Om meddelandet om att en granskning av deklarationen inletts inte ges inom den fastställda tiden kan den slutliga beskattningen bli beloppet uträknat på basis av skattedeklarationen, om det inte finns förutsättningar för att ändra beskattningen genom efterbeskattning.

Utifrån myndighetens iakttagelser i samband med granskningen har den skattskyldige möjlighet att korrigera sin skattedeklaration eller, ifall han inte själv gör det, kan myndigheten ändra debiteringen av den skatt han påförts vid beskattningen.

Efterbeskattning (discovery assessment) kan komma i fråga om det senare framgår att den skattskyldige helt eller delvis undgått skatt eller om skattebeloppet räknats alltför lågt. Ett villkor är dessutom att man på skäliga grunder inte kan förutsätta att skattemyndigheten kan ha känt till att den skattskyldige undgått skatt eller beskattats till ett för litet belopp med beaktande av de uppgifter som framgår av skattedeklarationen eller andra handlingar. Efterbeskattning av samfund skall verkställas inom sex år från att respektive räkenskapsperiod löpt ut och när det är fråga om fysisk person inom fem år från dagen då skattedeklarationen lämnades in. Efterbeskattning är dessutom möjlig om den skattskyldiges förfarande varit bedrägligt eller om han gjort sig skyldig till underlåtenhet ("fraud or negligence"). Tidsfristen för efterbeskattning är i så fall 21 år.

Utgångspunkten för beskattningsbeslutet är att detta inte kan ändras annat än i ovan nämnda situationer. Skattemyndigheten kan emellertid besluta om skattelättnad ifall en bokstavig tillämpning av skattelagen skulle leda till ett på alla vis orimligt slutresultat för den skattskyldige. Ansökan om skattelättnad skall lämnas inom sex år efter skatteårets utgång. Oberoende av denna fastställda tidsfrist kan skatten återbetalas till den skattskyldige ifall det är fråga om ett fel från skattemyndighetens sida och ärendets avgörande inte bygger på oklara eller kontroversiella omständigheter.

Den skattskyldige kan överklaga ett beskattningsbeslut som skattemyndigheten

meddelat. Besvärstiden är 30 dagar räknat från delfåendet.

3. Nuläge och föreslagna ändringar

3.1. Beskattningsförfarandet

Allmänt

Sådan noggrann prövning som förutsätts i 26 § i lagen om beskattningsförfarande är lämplig vid ett förfarande, där antalet ärenden som skall behandlas är mindre än mängden ärenden som handläggs av skatteförvaltningen och där behandlingen således kan bli mera individuell. I den årliga beskattningen, som innebär att beskattningsbeslut skall meddelas för cirka 5 miljoner skattskyldigas vidkommande med kort handläggningstid, har tjänstemännen ingen möjlighet att ta lika hänsyn till och pröva vartenda fall. I beskattningspraxisen har man redan nu tvingats att göra prioriteringar vid beskattningen av såväl privatpersoner som företag, att välja tyngdpunktsområden och dra gränser för granskningen av olika faktorer. Avsikten med detta förfarande är att få beskattningen verkställd och att väsentliga omständigheter som framgår av skattedeklarationen skall bli behandlade i tillräcklig utsträckning.

Redan i motiveringen till 26 § i lagen om beskattningsförfarande i regeringens proposition 53/1998 rd hänvisas det till att bestämmelsen med beaktande av beskattningsförfarandets faktiska karaktär inte är tillämplig som allmän norm för beskattningsförfarandet. I denna proposition föreslås det att denna bestämmelse ändras så, att den bättre beaktar den ordinarie inkomstbeskattningens karaktär av massförfarande samt skattemyndighetens reella möjligheter att granska omständigheter i den årligen återkommande ordinarie inkomstbeskattningen.

Enligt den föreslagna bestämmelsen skall beskattningen verkställas utifrån den skattskyldiges skattedeklaration, informationen från utomstående uppgiftsskyldiga samt andra utredningar som lämnats i ärendet. När beskattningen genomförs skall skattemyndigheten pröva dessa uppgifter och utredningar på ett sätt, som är motiverat med hänsyn till ärendets natur och omfattning, ett

jämlikt bemötande av de skattskyldiga samt skattekontrollens krav. En ändring av bestämmelsen skulle tillåta att skattemyndigheten i syfte att kunna kontrollera att skattedeklarationernas uppgifter är riktiga och fatta lagenliga beskattningsbeslut vid själva beskattningen tillämpar sådana arbetsmetoder som med avseende på ärendenas beskaffenhet, karaktär och betydelse är ändamålsenliga och lämpade för administrationen av stora dokumentmassor.

Den föreslagna, ändrade bestämmelsen anknyter till den utveckling som i själva verket redan skett och den reform av beskattningsförfarandet som är under beredning. Reformen har till syfte att skapa förutsättningar för att den ordinarie beskattningen av inkomst och förmögenhet skall kunna verkställas på ett effektivare, enhetligare och rättvisare sätt. Beskattningen skall i allt större grad än för närvarande genomföras med hjälp av systemen för automatisk informationsbehandling. De personresurser som står till buds vid verkställandet av beskattningen inriktas främst på handläggningen av enskilda fall och väsentliga faktorer utvalda på basis av enhetliga kriterier. En höjning av nivån på de automatiserade funktionerna inom beskattningsförfarandet syftar till att effektivisera processerna inom skatteförvaltningen och minska behovet av personresurser för att utföra rena rutiner. Den kommer troligtvis att resultera i att beskattningen blir kvalitativt bättre och mera standardiserad, eftersom i synnerhet maskinell behandling av stora mängder information är effektivare, exaktare och tillförlitligare än när enskilda dokument handläggs av människor. Det är också antagligt att när resurserna inriktas på granskningen av väsentliga faktorer i enskilda fall bidrar detta för sin del till en enhetligare beskattning och ett mera jämlikt bemötande av de skattskyldiga och ger samtidigt det i fiskalt hänseende bästa resultatet. Eftersom man vid ett sådant massförfarande som den ordinarie beskattningen inte har tid att granska samtliga omständigheter fall för fall och lika grundligt kan en systematisk kontroll på basis av enhetliga kriterier främja dessa målsättningar bättre än exempelvis skattemyndighetens slumpvis utförda granskning beroende på den rådande arbetssituationen. Ge-

nomförandet av reformerna förutsätter att förutom vad som sägs om handläggningssättet i 26 § i lagen om beskattningsförfarande bör ett antal andra bestämmelser ses över.

Deklarationsförfarandet reformeras

Beskattningen av inkomst och förmögenhet har enligt gängse praxis byggts på den skattskyldiges deklarationsskyldighet. Den skattskyldige skall självständigt inför beskattningen deklarerat för sina skattepliktiga inkomster, sina tillgångar och de avdrag som han får göra från dessa. Denna princip skall tillämpas även i fortsättningen. Syftet med att reformera förfarandet i samband med att lämna in deklARATION är att göra det lättare för de skattskyldiga att uppfylla sin deklarationsskyldighet på rätt sätt och främja en effektiv och exakt hantering av de stora massorna av information som inverkar på beskattningen.

Vid personbeskattningen innebär det nya beskattningsförfarandet att man för samtliga fysiska personers och dödsbors vidkommande inför systemet med en förhandsifylld skattedeklaration. Skatteförvaltningen samlar för personbeskattningen i största möjliga omfattning in från utomstående uppgiftsskyldiga sådan information som kan inverka på beskattningen. De uppgiftsskyldiga tillställer skatteförvaltningen uppgifterna huvudsakligen på elektronisk väg under januari - februari året efter skatteårets utgång. I samband med reformen har utomståendes skyldighet att lämna uppgifter breddats och effektiviserats genom lagändringar, som ingår i regeringens proposition om ändring av vissa skattelagar (RP 57/2004 rd), i synnerhet genom en lag om ändring av lagen om beskattningsförfarande (565/2004).

Skatteförvaltningen sammanställer på basis av inlämnade uppgifter och den information som sedan tidigare lagrats i skatteförvaltningens register en förhandsifylld skattedeklaration som sänds ut till den skattskyldige inom april månad. En förhandsifylld skattedeklaration skickas ut till alla fysiska personer och dödsbon, som kan antas ha haft skattepliktig inkomst eller förmögenhet under skatteåret och således vara skyldiga att lämna in skattedeklaration. Om skatteförvaltningen inte har några uppgifter om den skattskyldi-

ges inkomster, tillgångar och övriga omständigheter som kan inverka på beskattningen skall skattedeklarationen uppta endast uppgifter som identifierar den skattskyldige. Enligt motsvarande praxis som tillämpas för närvarande skall förhandsifyllda deklara-tionsblanketter alltid skickas ut till alla fysiska personer, som under skatteåret fyllt eller är äldre än femton år. Därtill skall en förhandsifylld skattedeklaration skickas ut till personer yngre än så, vilka enligt årsanmälningar som tillställts skatteförvaltningen eller enligt övrig information som lämnats till skatteförvaltningen har haft skattepliktig inkomst, avdrag eller skattepliktiga tillgångar under skatteåret.

Av den förhandsifyllda deklara-tionsblanketten skall förutom uppgifterna som identifierar den skattskyldige framgå sådana uppgifter som tillställts skatteförvaltningen om den skattskyldiges inkomster, förskotts- och avdragsgilla kostnader som den skattskyldige betalat samt övriga uppgifter som inverkar på beskattningen för skatteåret. Inkomster är exempelvis löner, pensioner och dividender som den skattskyldige erhållit. Avdrag är exempelvis räntor på skuld och medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer som den skattskyldige betalat. Övriga faktorer som inverkar på beskattningen är exempelvis den skattskyldiges hemkommun och hans familjeförhållanden.

Förutom ovan nämnda uppgifter kan på den blankett som skickas ut till den skattskyldige matas ut även annan information som skatteförvaltningen fått från uppgiftsskyldiga utomstående instanser och som kan göra det lättare för den skattskyldige att uppfylla sin deklarationsskyldighet. Dylik information kan till exempel vara uppgifter om försäljning av värdepapper eller överlåtelse av fastighet, som den skattskyldige kan utnyttja som grund för uträkningen av överlåtelseskatten. Tillika med den förhandsifyllda skattedeklarationen skickas, med undantag för vissa kategorier av skattskyldiga, ut till de skattskyldiga ett på basis av uppgifterna i blanketten uträknat beskattningsbeslut och bankgirokort för betalning av eventuell kvarskatt.

I egenskap av registeransvarig skall skatteförvaltningen enligt personuppgiftslagen

(523/1999) informera den skattskyldige om handläggningen av dennes beskattningsuppgifter, bl.a. om varifrån den information som utnyttjats i den förhandsifyllda deklarationsblanketten i regel hämtas. Inom skatteförvaltningen har denna upplysningsplikt skötts med hjälp av anvisningar för ifyllandet av deklarationsblanketten och skatteförslaget samt rapporter med registeruppgifter. Den skattskyldige kan ta del av dessa registerrapporter på skattebyråerna eller skatteförvaltningens webbplats under adressen www.vero.fi.

Av registerrapporterna framgår vilka personregister skatteförvaltningen förfogar över, för vilka behandlingsfaser inom skatteförvaltningen personregistren används och vad slags information de innehåller. De upptar också källorna, från vilka personregistren normalt hämtar uppgifterna, med andra ord innehåller de en förteckning över utomstående uppgiftsskyldiga instanser och vilken information dessa skall lämna. Av registerrapporterna framgår också till vilka instanser skattemyndigheten normalt lämnar ut uppgifter samt den registrerades rätt till insyn och rätt att få en uppgift korrigerad.

Den skattskyldige skall vara skyldig att kontrollera att uppgifterna i den förhandsifyllda blanketten är riktiga. Om uppgifterna är bristfälliga eller innehåller fel skall den skattskyldige korrigera och komplettera dem samt skicka skattedeklarationen tillbaka. Den skattskyldige skall exempelvis komplettera den förhandsifyllda skattedeklarationen med uppgifter som fattas om löneinkomst och rätta en felaktig uppgift om användningsändamålet för skuld. Han bör ytterligare rätta i den förhandsifyllda blanketten felaktiga uppgifter om bl.a. hemkommunen eller antalet barn som han försörjt.

Den korrigerade skattedeklarationen återsänds till skatteförvaltningen senast i mitten av maj. Några bestämmelser om minimitid för att kontrollera och rätta skattedeklarationen föreslås inte i lagen, men i likhet med gällande praxis skall skatteförvaltningen sörja för att var och en har en skälig tid till sitt förfogande. Målsättningen är att samtliga skattskyldiga, som fått en förhandsifylld skattedeklaration, skall ha cirka tre veckors tid på sig för att kontrollera och göra rättelser

i deklARATIONEN. Om denna tid i enstaka fall inte räcker till för att kontrollera och korrigera uppgifterna samt för att inhämta tillräckliga tilläggsutredningar, kan skatteverket på den skattskyldiges begäran förlänga inlämnings tiden för skattedeklarationen. Liksom för närvarande skall den skattskyldige kunna komplettera inlämnad skattedeklarationen med tilläggsutredningar efteråt.

Om uppgifterna i den förhandsifyllda skattedeklarationen är riktiga och den skattskyldige inte har några andra inkomster, avdrag, tillgångar, skulder eller övriga yrkanden som kunde inverka på beskattningen än vad som registrerats i blanketten, behöver den skattskyldige inte utan särskild uppmaning från skattemyndighetens sida återsända den förhandsifyllda skattedeklarationen. Även om den skattskyldige inte skulle vara förpliktad till det skall han alltid ha rätt att om han så önskar återsända den förhandsifyllda deklARATIONEN. Om den skattskyldige inte sänder tillbaka den förhandsifyllda skattedeklarationen anses han ha avgett skattedeklarationen enligt de uppgifter som myndigheten registrerat i den förhandsifyllda deklarationsblanketten.

Det förfarande för att deklarerera som föreslås i propositionen motsvarar i stort sett det nuvarande förfarandet med skatteförslag. Under de senaste åren har endast cirka en fjärdedel av de skattskyldiga som erhållit ett skatteförslag återsänt förslaget. Beskattningen av övriga skattskyldiga har så gott som alltid verkställts som sådan utifrån de uppgifter som utomstående lämnat och som skatteförvaltningen redan förfogar över. Förfarandet med skatteförslag har tillämpats och successivt utvidgats från och med skatteåret 1995. Enligt kundenkäterna har de skattskyldiga allmänt taget varit nöjda med skatteförslagsförfarandet. Det som främst väckt missnöje är att skatteförslaget inte upptar färdigt alla återkommande beskattningsuppgifter, såsom resekostnader, och skatteförslaget måste rättas och skickas tillbaka enbart av denna orsak (Sänkiäho (toim.), Verotutkimus 2000, Tammerfors 2001 samt TNS Gallup Oy; Verohallinnon asiakastytyväisyys 2004). Det har inte heller framgått att det, att den skattskyldige inte alltid behöver skicka skattedeklarationen tillbaka, skulle ha medfört någon avsevärd mängd felaktiga beskattningsbeslut.

På basis av erfarenheterna av förfarandet med skatteförslag har man vid beredningen av reformen utgått ifrån att det såväl med tanke på den skattskyldiges intressen som skatteförvaltningens funktioner inte skulle vara ändamålsenligt att förutsätta att skattedeklarationerna skall återsändas även i sådana fall då den skattskyldige inte har något att tillägga eller rätta i den förhandsifyllda skattedeklarationen. För den skattskyldige skulle uppgiften att skicka tillbaka en dylik skattedeklaration enbart medföra besvär och kostnader, återsändandet av skattedeklarationen skulle inte heller inverka på det slutliga resultatet vid beskattningen. När det nuvarande förfarandet blivit inarbetat skulle ett ovillkorligt krav på att skattedeklarationen skall återsändas uppfattas som en utveckling i negativ riktning. Om gällande praxis ändras kunde det även medföra oreda och ovisshet bland de skattskyldiga och leda till att de inte självmant skickar tillbaka en stor del av skatteförslagen. Skatteförvaltningens personal skulle för sin del bli tvungen att granska alla återsända deklarationer bara för att jämföra huruvida de förhandsifyllda uppgifterna har ändrats. Skatteförvaltningens utgifter för postning och handläggning som en allmän plikt att återsända de förhandsifyllda skattedeklarationerna skulle medföra uppskattas uppgå till flera miljoner euro.

Även fysiska personer och dödsbon som idkar näringsverksamhet, jordbruk eller skogsbruk skall få en förhandsifylld skattedeklaration. Uppgifterna som behövs för verkställandet av beskattningen av näringsverksamhet, jordbruk och skogsbruk kan myndigheterna emellertid inte få av någon annan än den skattskyldige själv, så en förhandsifylld skattedeklaration på basis av de uppgifter skatteförvaltningen har till sitt förfogande kan för deras vidkommande i allmänhet inte bli fullständig och slutlig. I propositionen föreslås att skattskyldig som idkar sådan verksamhet skall skicka tillbaka skattedeklarationen. Skattestyrelsen kan emellertid avgränsa returneringsskyldigheten, exempelvis så att skyldigheten att skicka tillbaka skattedeklarationen skall gälla endast skattedeklaration som lämnas för jordbruk eller näringsverksamhet. Uppgifterna om inkomster och avdrag i fråga om övriga skattskyldi-

ga, såsom koncerner och samfund, kan myndigheten överhuvudtaget inte få från någon utomstående, endast av dem själva, så samma slags förhandsifyllda skattedeklaration kan inte utnyttjas i deras fall. För dessa skattskyldigas vidkommande kommer inte deklara-tionsförfarandet att ändra, utan till dem skickas även i fortsättningen skattedeklara-tionsblanketter för att ifyllas.

Det nya deklara-tionsförfarandet är också förenat med utökade möjligheter att deklare-ra genom elektroniska förbindelser. Numera kan samfund och koncerner lämna sina deklara-tioner på elektronisk väg. Också skatte-blanketten för rörelseidkares och yrkesutöva-res näringsverksamhet kan lämnas in till skatteförvaltningen i elektronisk form. Av-sikten är att fysiska personer i fortsättningen också annars om de så önskar skall kunna lämna in sina skattedeklarationer via elektro-niska förbindelser. Härvid skall de skattskyldi-ga exempelvis kunna rätta uppgifter i den förhandsifyllda skatteblanketten via internet. Längre fram kunde förfaringsätten utvecklas ytterligare, t.ex. så att om den skattskyldige så väljer skickas den förhandsifyllda skatte-deklarationen inte till honom som ett doku-ment i utskrift på papper, utan han kan ladda ner, kontrollera och korrigera den förhands-ifyllda skattedeklarationens uppgifter via in-ternet. Särskilda bestämmelser om att dekla-rera på elektronisk väg och annan elektronisk kommunikation mellan den skattskyldige och skatteförvaltningen föreslås inte att intas i la-gen om beskattningsförfarande med undantag för en bestämmelse om elektronisk signering. I övrigt tillämpas allmänna bestämmelser om elektronisk kommunikation. Skatteförvalt-ningen skall meddela närmare bestämmelser om deklaration på elektronisk väg.

Verkställandet av beskattningen

I det planerade beskattningsförfarandet skall skatteförvaltningen efter att skattedekla-rationerna återsänts eller tidsfristen för att skicka tillbaka deklarationerna har gått ut granska de uppgifter om inkomster och avdrag som den skattskyldige själv har uppgett och myndigheten fått från annat håll samt öv-rig information som kan inverka på beskatt-ningen på så bred bas som möjligt och med

hjälp av automatisk informationsbehandling. Enligt den föreslagna bestämmelsen skall samtliga uppgifter prövas på ett sätt som med beaktande av ärendets karaktär och omfattning, ett jämlikt bemötande av de skattskyldiga och skattekontrollens krav är motiverat. Avsikten är att samtliga skattskyldigas beskattningsuppgifter analyseras med hjälp av maskinell behandling. Dessutom skall myndigheten kontrollera en del, exempelvis 30 procent av materialet, mera noggrant på basis av särskilt urval som handläggs fall för fall.

Informationen som behövs för den maskinella behandlingen, dvs. uppgifter som den skattskyldige lämnat, utomstående anmält och som skatteförvaltningen förfogar över, såsom uppgifter om tidigare års förlust och uppgifter som registrerats med avseende på andra slags skatter, lagras, vid behov konverterade genom optisk avläsning eller annan teknisk metod, i sådant format som skatteförvaltningens datasystem kan hantera. Vid den maskinella behandlingen analyseras bland annat huruvida uppgifterna är logiska och på materialet tillämpas av skatteförvaltningen satta sökvillkor, som när de uppfylls plockar ut handlingar för att granskas separat fall för fall. Vid maskinell informationsbehandling kontrollerar inte de personer som verkställer beskattningen separat om grunderna för och beloppen i den skattskyldiges samtliga inkomst- och avdragsposter eller andra poster som inverkar på hans beskattning är riktiga. Till den del som ett ärende inte väljs ut för särskild granskning skall beskattningsbeslutet komma till vid den maskinella behandlingen.

Faktorer som granskas separat skall i regel väljas ut på basis av den ovan nämnda första fasen av behandlingen. Olika slags urval kan emellertid utföras kontinuerligt under behandlingens gång då beskattningen verkställs. Om den skattskyldige t.ex. lämnar tilläggsinformation eller om det görs en ändring i årsanmälningens uppgifter kan den skattskyldiges fall eventuellt komma upp på nytt.

Urvalet skall i största möjliga omfattning ske maskinellt för att därmed bli enhetligt för hela landet. Fallen som uppfyller urvalskriterierna sorterar härvid fram från databasen med hjälp av automatisk informationsbe-

handling. Urvalet kan även förrättas manuellt. I så fall söker den som verkställer beskattningen fram de faktorer som skall analyseras närmare ur beskattningshandlingarna eller -uppgifterna.

Vid kontrollen och urvalet tillämpas olika slags metoder och villkor för sampling. Avsikten är att urvalsvillkoren bestäms som sådana, att alla faktorer som väljs ut för närmare granskning är av samma väsentliga betydelse och på samma nivå. Urvalskriterierna skall bygga på statistik, uppföljning och testning. På basis av beskattningen under tidigare år samlas det in statistiska uppgifter till stöd för dem som utarbetar urvalskriterierna. Innan ett förfarande tas i bruk följer man upp bl.a. antalet ändringar i beskattningen, hur stora belopp i euro de gäller samt hur mycket inkomster som lämnats odeklarerade. Urvalskriterierna testas på basis av uppgifterna från tidigare år för att man skall kunna uppskatta hur många fall som kommer att väljas ut. Urvalskriterierna justeras årligen, härvid beaktas eventuella attribut karakteristiska för ifrågavarande år, exempelvis omfattande handel med värdepapper som idkats under detta år. Urvalskriterierna kan vara förenade med regional gränsdragning, som man dock försöker undvika, eftersom det underminerar en enhetlig beskattning.

Allmänna grunder för urvalskriterierna skall vara ärendets natur och omfattning, ett jämlikt bemötande av de skattskyldiga och skattekontrollens krav. Urvalet inriktas i främsta rummet på ekonomiskt sett betydande eller annars väsentliga faktorer eller omständigheter, där risken är störst att beskattningen utan separat behandling av respektive fall verkställs på oriktiga grunder antingen till fördel eller nackdel för den skattskyldige. Ett enhetligt bemötande av de skattskyldiga och skattekontrollen skulle förutsätta att det viktigaste inte enbart får vara hur stort ekonomiskt intresse som är förknippat med ärendet. För ett garantera ett jämlikt bemötande av de skattskyldiga skall urvalet huvudsakligen vara inriktat på olika faktorer och då granskas för envar skattskyldig endast sådana faktorer som uppfyller urvalskriterierna. Det skall emellertid också vara möjligt att tillämpa urval av enskilda skattskyldiga. I så fall granskas alla omständigheter som hän-

för sig till den skattskyldiges skattedeklaration in i minsta detalj. Anledningen till detta kunde vara praktiska skäl som berör en enskild skattskyldig, så att det därför är motiverat med särskild kontroll. För att förhindra skattefusk och effektivisera ett strikt iakttagande av deklarationsskyldigheten kunde skatteförvaltningen genom sampling välja ut ett antal skattskyldiga, för vilkas vidkommande riktigheten beträffande samtliga faktorer, exempelvis alla inkomst- och avdragsposter, kontrolleras extra.

I praktiken kunde urvalskriterierna vara bl.a. storleken på ett skatteavdrag den skattskyldige yrkat på, hur små inkomster han uppgett eller avsaknaden av inkomster, inkonsekventa uppgifter och vissa ekonomiska fenomen som förekommit under skatteåret. Det skall också vara möjligt att sortera ut olika slags stickprov, såsom var hundra eller tionde skattskyldig. Ett urvalskriterium är den riskanalys som omfattas av skattekontrollen. En del av urvalskriterierna kan utnyttjas år efter år, dessutom är det möjligt att årligen ta i bruk nya urvalskriterier.

Uppgifterna om urvalskriterierna är till sin natur sådana handlingar som avses i 24 § 15 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), dvs. handlingar som innehåller uppgifter om inspektion som ankommer på en myndighet eller någon annan omständighet som har samband med en övervakningsåtgärd. Utlämnande av uppgifter ur en sådan handling skulle äventyra övervakningen eller dess syfte och skulle strida mot det ytterst viktiga allmänna intresset i anslutning till ett tryggt skatteinflöde. Därför bör urvalskriterierna vara sekretessbelagda i den omfattning som bestäms i sagda lag.

Beskattningspersonalen granskar och avgör de utvalda ärendena. Härvid skall tjänstemannen utreda ärendet, exempelvis den skattskyldiges yrkande på avdrag, grunden för detta och beloppet samt inhämta eventuella tilläggsutredningar som behövs av den skattskyldige eller exempelvis hans arbetsgivare. Det avgörande som meddelas i ärendet och som t.ex. gäller att fastställa beloppet för skattepliktig inkomst, bevilja eller förvägra ett visst avdrag, skall bygga på myndighetens prövningsrätt i enskilda fall. Beslutet i det

utvalda ärendet kan överensstämja med vad den skattskyldige uppgett eller avvika från det. Det skall, liksom för närvarande, vara möjligt att avvika från de uppgifter som den skattskyldige anmält antingen till hans fördel eller hans nackdel.

Enligt bestämmelserna som föreslås i propositionen skall skattemyndighetens olika tillvägagångssätt för att granska uppgifterna och utredningarna som lämnats för beskattningen ha samma status med avseende på hur beskattningen verkställs och förutsättningarna för att ändra beskattningen. Därför behöver det inte göras speciella anteckningar i beskattningshandlingarna om hur ärendet valts ut eller överhuvudtaget om vilka sätt skattemyndigheten tillämpat vid granskningen av respektive ärende vid beskattningen.

Verifikationer och andra uppgifter

För tillfället skall andra än de som är skyldiga att föra bok och göra anteckningar lägga olika slags utredningar och kvitenser till skattedeklarationen. Den skattskyldige skall med hjälp av kvitto eller annan utredning påvisa att han har betalat en avdragsgill utgift i beskattningen. Vid förfarandet med skatteförslag behöver den skattskyldige dock inte lämna in till skatteförvaltningen verifikationer över sådana avdrag som skattemyndigheten har beaktat i skatteförslaget. Skatteförvaltningen sköter dessa uppgifter samt verifikationerna. Verifikationerna och kvittona förvaras hos skatteförvaltningen till dess att skattedeklarationerna gallras ut enligt arkivbildningsplanen.

På det internationella planet har man på det hela taget frångått praxisen att lägga till skattedeklarationen verifikationer som vid personbeskattningen granskas systematiskt. I allmänhet skall till skattedeklarationen fogas vissa utredningar, sådana som en uträkning av överlåtelseskatt eller hyresinkomst. Skattemyndigheten begär verifikationerna till påseende om det i ett enskilt fall behövs för granskningen av uppgifternas riktighet i skattedeklarationen. Den skattskyldige skall spara verifikationerna hos sig och visa upp dem för myndigheten på uppmaning.

Enligt det föreslagna förfarandet registreras vid personbeskattningen i den förhandsifyll-

da skattedeklarationen uppgifterna om inkomster och avdrag som skatteförvaltningen fått från utomstående uppgiftsskyldiga. Övriga inkomster och yrkanden på avdrag skall den skattskyldige föra in i skattedeklarationen, som sedan återsänds. Förutom den egentliga deklaraionsblanketten skall den skattskyldige lämna utredningar som Skattestyrelsen kräver i fråga om dylika inkomster och avdrag, dvs. hyresinkomster, överlåtelsevinster och hushållsavdrag, på särskilda blanketter för detta ändamål. Beskattningen verkställs i princip utifrån den inlämnade skattedeklarationen med hjälp av automatisk informationsbehandling. Någon detaljerad genomgång av verifierationer, kvitton och andra liknande utredningar lämpar sig inte vid maskinell behandling. Inte heller när deklaraionen lämnas på elektronisk väg, vilket enligt planerna kommer att tillämpas i betydligt större omfattning, kan verifierationer över inkomster och avdrag bifogas. Därför föreslås det i propositionen att som huvudregel skall verifierationer och övrig eventuell information, såsom exempelvis körjournal, inte läggas till deklaraionen. Om den skattskyldige i alla fall vill foga verifierationer till sin skattedeklaration tar skatteförvaltningen emot dem.

I princip skall den skattskyldiges egen anmälan eller en uppgift som en utomstående lämnat, såsom ett penninginstituts meddelande om inbetalda räntor samt lånets användningsändamål, utgöra tillräcklig utredning för att t.ex. påvisa att en utgift blivit betald samt dess natur. I regel kunde det dock vara motiverat att som bilagor till deklaraionen lägga verifierationer som påvisar uppgifternas riktighet, huvudsakligen när det blir fråga om yrkanden på avdrag. Speciellt kunde detta gälla sådana uppgifter som ligger till grund för beskattningen, men som skattemyndigheten överhuvudtaget inte får från någon annan utomstående uppgiftsskyldig. Med anledning av speciellt de analytiska aspekterna i dylika situationer kan Skattestyrelsen bestämma att verifierationerna skall läggas till skattedeklarationen.

Även i det fall att verifierationerna inte behöver läggas till skattedeklarationen skall skattemyndigheten eller besvärinstansen alltid kunna kräva att den skattskyldige kan visa

upp verifierationer eller andra utredningar. Därför föreslås det i propositionen en bestämmelse om principen att den skattskyldige i regel skall spara verifierationerna och uppgifterna så länge som beskattningen kan omprövas till hans fördel eller nackdel. Verifierationerna skall således förvaras under fem års tid från ingången av året som följer efter året då den skattskyldiges beskattning är slutförd. Det kan hända att verifierationerna trots förvaringsskyldigheten inte finns kvar i det skede då myndigheten kräver att de skall visas upp. Detta får dock inte leda till att ärendet avgörs till den skattskyldiges nackdel t.ex. så, att ett avdrag som beviljats honom i beskattningen stryks. Liksom i dagens läge skall parallellt med verifierationer i original också annan tillförlitlig utredning godtas som tillräckligt bevis.

I princip skall den allmänna skyldigheten att spara handlingar emellertid avgränsas så, att den skattskyldige inte skall behöva spara verifierationer över inkomster, avdrag och övriga uppgifter som inverkar på beskattningen och som skattemyndigheten har registrerat i den förhandsifyllda skattedeklarationen som skickats ut till den skattskyldige. Denna information har myndigheten i allmänhet fått från utomstående uppgiftsskyldiga. I praktiken har de uppgifter som utomstående lämnat varit riktiga med så gott som utan undantag, och därför skulle det vara oändamålsenligt att förutsätta att den skattskyldige skall spara verifierationerna som gäller också dem. Skattestyrelsen kan även framdeles avgränsa skyldigheten att förvara verifierationer i den omfattning som det är motiverat på basis av erfarenheterna från det nya förfarandet. Skyldigheten att spara handlingar skall inte heller gälla verifierationer som den skattskyldige lämnat in till skattemyndigheten.

Anteckningar

En skattskyldig som bedriver annan förvärvsverksamhet än näringsverksamhet och som inte är bokföringsskyldig, är för närvarande skyldig att föra anteckningar och ha en anteckningsbok, varav framgår de uppgifter som behövs för beskattningen. Med annan förvärvsverksamhet avses enligt motiveringen till regeringens proposition (RP 131/1995

rd) det begrepp för förvärvsverksamhet som ingår i inkomstskattelagen (1535/1992), sådant som det framgår av exempelvis 58 § angående ränteutgifter i nämnda lag. I praktiken är det närmast skattskyldiga som idkar jord- och skogsbruk, fiskare och de som får hyresinkomst från flera lägenheter som fört anteckningar.

Värdepappershandeln har vuxit till mångdubbla proportioner och blivit allt mera internationell under de senaste tjugo åren. Värdepapper kan med den moderna teknikens hjälp köpas och säljas såväl i Finland som annorstädes. Till och med en rätt omfattande handel med värdepapper har enligt den senaste tidens praxis uppfattats som verksamhet som beskattas enligt inkomstskattelagen och inte som näringsverksamhet, för vilken den skattskyldige är bokföringskyldig. Trots att en dylik handel med värdepapper i regel kan tolkas som förvärvsverksamhet har de skattskyldiga i regel inte fört anteckningar över sin värdepappersaffärer, vilket medfört att det kan ha blivit besvärligt för både den skattskyldige själv och skatteförvaltningen att efteråt reda ut omständigheter som inverkar på beskattningen av överlåtelsevinsten från värdepappren. Därför föreslås det att i lagen om beskattningsförfarande intas en bestämmelse att en skattskyldig som bedriver också en dylik placeringsverksamhet skall föra anteckningar över sin verksamhet. Den skattskyldige skall på uppmaning visa upp sina anteckningar för skattemyndigheten eller en besvärsinstans. Anteckningarna och verifikationerna som hänför sig till dem skall sparas fem år från ingången av året efter året då den skattskyldiges beskattning slutförts.

Vid beskattningen av överlåtelsevinst behövs uppgifter och verifikationer på tidpunkten och anskaffningspriset då egendomen förvärvats när beskattningen verkställs för det år då egendomen har överlåtits på annan ägare. Det är möjligt att den skattskyldige har förvärvat eller fått egendomen betydligt tidigare än fem år före det år då överlåtelsen av egendomen skett. Skyldigheten att spara verifikationer och anteckningar så länge som till året för överlåtelsen skulle gälla oskäligt lång tid, och inte heller alltid ens vara nödvändigt, eftersom överlåtelsevinsten i fråga om egendom som den skattskyldige haft i sin ägo un-

der lång tid ofta räknas genom att man tillämpar bestämmelserna om presumtiv anskaffningsutgift eller så kan den faktiska anskaffningsutgiften utredas acceptabelt även på annat sätt. Fastän skyldigheten att spara verifikationer och anteckningar i anknytning till anskaffandet av egendom skulle begränsas till den föreslagna, dvs. fem år räknat från året då den skattskyldige förvärvat egendomen, är det skäl att den skattskyldige för att bevaka sitt eget intresse sparar, såsom för närvarande, uppgifterna och verifikationerna som hänför sig till förvärvad egendom så, att han med hjälp av dem kan påvisa egendomens faktiska anskaffningsutgift och anskaffningstidpunkten i beskattningen för året då överlåtelsen skett.

Förvaring av beskattningshandlingar

I lagen föreslås inga särskilda bestämmelser om hur beskattningshandlingarna skall förvaras. Skatteförvaltningen bestämmer såsom för närvarande i egenskap av arkivbildare på vilket sätt beskattningshandlingarna förvaras samt för vilken tid enligt bestämmelserna i arkivlagen (831/1994).

Avsikten är att skatteförvaltningen skall kunna frångå det gällande systemet med att spara handlingar på papper i samband med översynen av beskattningsförfarandet. Skattedeklarationerna jämte bilagorna kan skannas och bildupptagningarna av dem sparas minst lika länge som beskattningshandlingarna förvaras för tillfället. Deklarationerna som lämnats på elektronisk väg kan sparas på maskinspråk. När de skannats kan handlingar på papper förstöras t.ex. efter att beskattningen för respektive skatteår är slutförd. På detta sätt kan skatteförvaltningens behov av arkivutrymmen minska väsentligt. När den skattskyldige söker ändring i beskattningen eller beskattningshandlingarna annars behövs på papper tar skatteförvaltningen utskrift av dem från arkivets bildupptagningar.

Räntepåföljder och komplettering av förskott

På den kvarskatt som den skattskyldige skall betala räknas kvarskatteränta från den 1

april året efter skatteåret till förfallodagen för den första kvarskatteraten. Om beskattningen ändras räknas räntan på skatten som ändringen medför till den förfallodag som anges i beslutet. På motsvarande sätt räknas återbäringsränta på skatteåterbärning från den 1 april året efter skatteåret till utgången av månaden före den då förskottsåterbärningen skall ske. Återbäringsräntan på skatteåterbärning föranledd av ändrad beskattning räknas från den 1 april året efter skatteåret eller till den del skatten betalats efter förfallodagen från betalningsdagen till dagen då återbärningen betalas ut. Räntan motsvarar den i 12 § i räntelagen (633/1982) avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga minskad med två procentenheter. Räntan är för närvarande 0,5 procent. Till den del kvarskatten överstiger 10 000 euro motsvarar kvarskatteräntan dock referensräntan förhöjd med två procentenheter. Denna ränta är för närvarande 4,5 procent.

I fråga om samfundsränta som samfund skall betala och samfundsränta som återbärs ingår särskilda bestämmelser i lagen. Samfundsränta som skall betalas räknas från dagen efter den sista inlämningsdagen för skattedeklarationer till kvarskattens första förfallodag. Samfundsränta som återbärs räknas åter till utgången av månaden före den då förskottsåterbärningen skall ske. Samfundsräntan som skall betalas är referensräntan förhöjd med två procentenheter och samfundsräntan som återbärs referensräntan minskad med två procentenheter. I detta nu uppgår samfundsräntan som skall betalas till 4,5 procent och samfundsräntan som återbärs till 0,5 procent. Om beskattningen ändrar på annat sätt än på grund av efterbeskattning så, att skattebeloppet ökar, räknas kvarskatteräntan och den samfundsränta som skall betalas på det större belopp som en omprövning av beskattningen föranlett till den förfallodag som anges i beslutet.

Den skattskyldige kan på eget initiativ betala skatteårets skatt i förväg i form av komplettering av förskott. Genom att betala komplettering av förskott kan den skattskyldige undvika räntepåföljder i samband med kvarskatten. Komplettering av förskott räknas som betalning av skatteårets skatt om den betalats in mellan den 1 april skatteåret och den

31 mars året efter skatteåret. Om den skattskyldige försenar sig med att betala kompletteringen av förskottet och betalar in den först t.ex. den 3 april används kompletteringen i princip till betalning av följande års skatt. På den skattskyldiges begäran kan den försenade kompletteringen återbetalas som obefogad prestation enligt 9 § i förordningen om skatteuppbörd (903/1978) eller trots förseningen användas till betalning av kvarskatt för det skatteår som den skattskyldige avsett. Härvid beaktas den emellertid inte som förskottsprestation då skattemyndigheten räknar ut kvarskatteräntan, utan denna räknas på det oavkortade kvarskattebeloppet utan att den försenade kompletteringen av förskottet dragits av (HFD 2003:48).

Den skattskyldige kan också betala skatteårets skatt i form av kvarskatt före förfallodagen efter att ha fått beskattningsbeslutet och inbetalningskortet. Enligt gällande bestämmelser beaktas en sådan betalning före förfallodagen inte vid uträkningen av räntan, utan kvarskatte- och återbäringsräntan räknas enligt det oavkortade beloppet.

För skattetagarnas del är det viktigt att skatteinkomsterna flyter in i möjligast tidiga skede och i form av möjligast fullständiga förskott. Räntepåföljden i samband med skatt som upp bärs som kvarskatt sporrar att betala skatten i förväg. Det är till den skattskyldiges fördel ifall han har tillräckligt flexibla möjligheter att om han så önskar betala in skatt på förhand redan innan den slutliga skatten debiteras. För den skattskyldiges vidkommande är det också rimligt att den skatt som han betalt i förväg mer än för närvarande tas i beaktande när kvarskatte- och återbäringsräntan räknas ut.

I propositionen föreslås att kvarskatteräntan skall räknas från den 1 februari det år som följer året efter skatteåret i stället för från 1 april som i detta nu. Återbäringsräntan skall räknas på samma sätt. Den skattskyldige skall alltså betala komplettering av förskott senast den 31 januari för att slippa kvarskatteränta på ett belopp av kvarskatten motsvarande den summa han betalt som komplettering av förskott. Ändringen skulle medföra att skatten inflyter allt tidigare. Dessutom kan ändringen infasas i tidtabellerna för det nya deklarationsförfarandet. Om

den skattskyldige betalar sin komplettering av förskott senast den 31 januari hinner uppgiften beaktas i den förhandsifyllda skattedeklarationen.

Enligt 44 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande avdras från den uträknade kvarskatteräntan 20 euro, dock högst räntans belopp. För den skull blir det relativt sällan någon kvarskatteränta att betala. I praktiken kan den skattskyldige bli tvungen att betala ränta t.ex. vid sådana tillfällen då han har fått en större försäljningsvinst för vilken han inte har erlagt förskottsskatt, eller en optionsförmån för vilken den uppburna förskottsinnehållningen inte är tillräcklig. Enlig nuvarande räntenivå blir det fråga om att betala kvarskatteränta i samband med den ordinarie beskattningen när kvarskattebeloppet uppgår till omkring 4 700 euro eller mera.

Den skattskyldige kan slippa kvarskatteräntan genom att betala komplettering av förskott, men måste då uppskatta hur stort belopp han kommer att betala i kvarskatt för skatteåret. Skatteförvaltningens internetsidor tillhandahåller en kalkylator till den skattskyldiges hjälp för att räkna ut skatteprocenten och -beloppet. År 2004 hade denna webbtjänst i runt tal 1 190 000 besökare.

I syfte att bredda användningsområdet för redan betalda kompletteringar och främja ett smidigt system för att betala förskott föreslås det dessutom att sådan komplettering som betalats även efter nämnda tidpunkt, men senast en månad innan beskattningen är slutförd, skall kunna beaktas som skatt betald för skatteåret. Kvarskatteränta uppbärs härvid inte på den del av skatten som betalats som komplettering för tiden efter att kompletteringen betalats in. På motsvarande sätt betalas återbäringsränta på den del av återbäringen som motsvarar den inbetalda kompletteringen för tiden efter att kompletteringen betalats in.

Många skattskyldiga betalar sin kvarskatt före förfallodagen efter att ha fått debetsedel och inbetalningskortet. I propositionen föreslås att dylik betalning av skatt i förväg skall jämföras med komplettering av förskott ifall den sker senast en månad innan beskattningen är slutförd. Den skattskyldiges betalning räknas i så fall honom till godo då kvarskatte- och återbäringsräntan räknas ut.

3.2. Ändring av beskattningen och sökande av ändring

Ändring i terminologin

De gällande begreppen skatterättelse och efterbeskattning i lagen om beskattningsförfarande ersätts med begreppet rättelse av beskattningen. En rättelse av beskattningen kan företas till den skattskyldiges fördel eller nackdel. Ändringen föreslås i lagen om beskattningsförfarande, i övriga lagar förblir begreppen oförändrade.

Rättelse av beskattningen till den skattskyldiges fördel

Vid inkomstbeskattningen är det vanligt att någon juridisk fråga rör en stor grupp skattskyldiga och att endast en del av dessa skattskyldiga anför besvär i denna juridiska fråga hos besvärinstansen. Dessutom begränsar systemet med besvärstillstånd de skattskyldigas möjlighet att få ett avgörande i ärendet i den högsta rättsinstansen. När högsta förvaltningsdomstolen meddelar sitt avgörande i en sådan juridisk fråga som rör ett flertal skattskyldiga, inverkar avgörandet direkt endast på beskattningen för sådan skattskyldig som är part i det fall som högsta förvaltningsdomstolen avgjort.

Härvid kan andra skattskyldiga, för vilkas vidkommande ärendet inte har avgjorts i förvaltningsdomstolen, med hänvisning till prejudikatet få sin beskattning ändrad genom ett yrkande inom ramen för den regelrätta besvärstiden. Däremot är saken slutligt avgjord i fråga om de skattskyldiga, för vilkas del förvaltningsdomstolens beslut i ärendet vunnit laga kraft. En enhetlig beskattning skulle emellertid förutsätta att den skattskyldiges beskattning i sådana här fall kunde rättas enligt den högsta rättsinstansens prejudikat oberoende av om den skattskyldige har sökt ändring i sin beskattning hos förvaltningsdomstolen eller inte. Kommissionen för utvecklande av rättsskyddet vid beskattningen föreslog redan 1992 att i lagen om beskattningsförfarande intas en bestämmelse, enligt vilken beskattningen skall kunna rättas till den skattskyldiges fördel oberoende av länsrättens lagakraftvunna beslut, ifall länsrättens

beslut avviker från högsta förvaltningsdomstolens senare avgörande i ett annat liknande fall (justitieministeriets kommittébetänkande 1992:7). Förslaget ledde inte i det skedet till en revidering av lagstiftningen.

I propositionen föreslås att trots förvaltningsdomstolens lagkraftvunna beslut kan den skattskyldiges beskattning rättas om förvaltningsdomstolens beslut avviker till den skattskyldiges nackdel från högsta förvaltningsdomstolens avgörande som meddelats senare. Bestämmelsen tillämpas när ett avgörande med karaktär av prejudikat ändrar tidigare rätts- eller beskattningspraxis i en för den skattskyldige fördelaktigare riktning. Omständigheterna i den skattskyldiges fall skall motsvara omständigheterna i fallet i prejudikatet. Beskattningen skall i dylika situationer kunna ändras även på basis av ett rättelseyrkande som den skattskyldige lämnat in. Härvid kan i mera oklara fall motsvarigheten mellan fallet i prejudikatet och den skattskyldiges fall tas upp till prövning med hjälp av ändringssökande. Det föreslagna förfarandet inverkar i och för sig inte på tidsfristen för rättelse eller för att söka ändring, utan rättelse och rättelseyrkan skall även i dessa fall göras inom den normala tidsfristen.

Rättelse av beskattningen till den skattskyldiges nackdel

De gällande bestämmelserna om de formella förutsättningarna för skatterättelse och efterbeskattning i lagen om beskattningsförfarande anknyter till skattemyndighetens omfattande prövningsskyldighet i samband med att beskattningen verkställs. Bestämmelserna hänvisar till individuell behandling och beaktar inte särskilt den ordinarie beskattningens karaktär av massförfarande och de eventuella fel som härvid kan uppstå. Här skiljer de sig väsentligt från bestämmelserna om rättelse av ett fel till den skattskyldiges fördel. Enligt dessa kan alla slags fel i beskattningen smidigt rättas under en lång tidsfrist. Bestämmelserna är gamla och härrör från en tid då de ekonomiska fenomenen av särskild beskattningsskyldighet har varit väsentligt annorlunda och mindre differentierade än i dagens läge. Därför är en del av bestämmelserna föråldrade och dåligt lämpade för mo-

derna förhållanden. Möjligheten att rätta fel i beskattningsbeslutet till den skattskyldiges nackdel är också på vissa punkter mera begränsad än enligt förvaltningslagen, som trädde i kraft från början av 2004. Speciellt gäller detta räknefel och därmed jämförbara misstag, vilka enligt förvaltningslagen i princip kan rättas till den skattskyldiges nackdel under fem års tid från att beslutet meddelats.

Gällande förutsättningar för skatterättelse och efterbeskattning lämnar delvis rum för tolkning och är därför ägnade att leda till rättstvister. I praktiken beror det ganska mycket på slumpen om man efteråt lyckas inhämta en tillförlitlig utredning huruvida ärendet prövats i samband med beskattningen. På grund av de stora mängderna skattskyldiga och ärenden är det inte möjligt att vid beskattningen utarbeta sådana beslutsdokument, som möjliggör en helt vattentät prövning av vartenda enskilt ärende. Man har varit tvungen att bestämma de formella förutsättningarna för en rättelse utifrån om frågan kan anses ha blivit klarlagd i relation till de utredningar som beskattaren haft tillgång till samt deras art och mängd. När ett sådant avgörande måste grunda på omständigheterna i ett enskilt fall som kräver sinne för proportionalitet medför detta tillämpningssvårigheter och rättslig osäkerhet.

Också den gällande tolkningen av kravet på orsakssamband i fråga om förutsättningarna för efterbeskattning är förenad med problem. I praktiken är det speciellt problematiskt att bedöma vilken vikt som skall läggas vid de uppgifter som anmäls till skatteförvaltningen på annat sätt än i den skattskyldiges deklARATION och hur omfattande myndighetens utredningsskyldighet är. Skatteförvaltningen får inför beskattningen olika slags kontrolluppgifter från utomstående som är anmälningskyldiga. Skatteförvaltningen har dessutom ofta tillgång till information gällande andra skatter som den skattskyldige själv har lämnat, exempelvis mervärdesskatteuppgifter. Dessa kontrolluppgifter liksom annan information är många gånger av sådan karaktär, att beloppet som inverkar på beskattningen, exempelvis värdepappersförmedlarens uppgifter om försäljning av den skattskyldiges värdepapper, inte framgår som en direkt post. Av uppgifterna kan man dock dra den slut-

satsen att den skattskyldige har bedrivit ekonomisk verksamhet som kan ha inbringat skattepliktig vinst. Något som lämnar rum för tolkning och prövning i enskilda fall kan vara det att skatteförvaltningens uppgifter har varit av sådant slag att de medfört att orsakssambandet brutits direkt eller när skattemyndigheten på grund av sin prövningsskyldighet borde ha inlett en mera ingående utredning av ärendet. Det kan också ifrågasättas om det överhuvudtaget är korrekt att en skattskyldig som har försummat sin deklarationsskyldighet undgår lagenlig beskattning på grund av tolkningen av kravet på orsakssamband.

På grund av problemen i samband med tolkningen av förutsättningarna för skatterättelse och efterbeskattning har fel i beskattningsbeslutet numera många gånger rättats på så sätt att skatteverket har anmält felet till skatteombudet, som framställt ett yrkande om rättelse av felet till skatterättelsenämnden. Jämfört med självrättelse är detta förfarande administrativt tungrovt. Det bidrar i själva verket inte till att öka den skattskyldiges rättssäkerhet i sådana fall då felet i beskattningsbeslutet är obestriddigt. En rättelse av felet med hjälp av en rättelseyrkan från skatteombudets sida är dessutom möjlig endast om felet observeras innan tidsfristen för skatteombudet att söka ändring har löpt ut. I praktiken har felen vanligen observerats i samband med att beskattningen för följande år verkställs. När skatteombudets tid för att söka ändring går ut medan beskattningen av följande år ännu är på hälft, beror det på slumpen vilka fel man hunnit observera och få rättade inom besvärstiden.

Förutsättningarna för rättelse av beskattningen är bundna till den omfattande prövningsskyldigheten för den som verkställer beskattningen, vilket kan fresta en skattskyldig till att uppfylla sin deklarationsskyldighet lättvindigt för att få en skatteförmån utan grund. I praktiken har det förekommit fall, där den skattskyldige i skattedeklarationen eller en bilaga lägger fram utredning om fakta som inverkar på beskattningen, men inte uppfyller deklarationsskyldigheten fullständigt genom att anteckna skattepliktig inkomst vid punkten för ändamålet i blanketten eller för in poster som inte är avdragsgilla i beskattningen. Så här kan någon gå till väga i

det syfte att saken inte skall noteras i den ordinarie beskattningen, och med beaktande av skattemyndighetens prövningsskyldighet kan felet inte tillrättaläggas senare. Ett sådant slutresultat kan inte godtas med tanke på alla skattskyldiga som uppfyller sin deklarationsskyldighet till punkt och pricka. Om skattedeklarationen är bristfällig eller vilseledande kan felet dock i princip rättas genom efterbeskattning. En gränsdragning i situationer, där den skattskyldige är uppriktigt osäker på hur ett ärende skall behandlas i skattehänseende och därför låter skattemyndigheten avgöra saken, är i allmänhet svår. Svårigheterna att påvisa sakernas natur kan i praktiken leda till att en eventuell efterbeskattning inte fungerar som en effektiv hållhake mot missbruk.

På det internationella planet har problemen i anslutning till att få beskattningsbesluten som tillkommit vid massförfarande att basera på riktiga uppgifter och eventuella fel korrigerade lösts på olika sätt. I vissa länder är tiden som reserverats för att verkställa den ordinarie beskattningen betydligt längre än i Finland. Under denna tid kan skattemyndigheten fatta preliminära eller villkorliga beskattningsbeslut, som sedan utan särskilda förbehåll kan rättas såväl till skattetagarens fördel som nackdel. Beskattningsfunktionen kan härvid ordnas så, att rutinmässiga fall liksom fall som bygger på klara fakta avgörs enligt en snabb tidtabell. Skattemyndigheten kan ägna längre tid åt fall som kräver mera omfattande och ingående granskning samt åt att inhämta behövliga tilläggsutredningar och avgöra ärendet på basis av de utredningar myndigheten fått för att beslutet skall bli riktigt med en gång. I andra länder fattas beskattningsbeslutet för samtliga skattskyldigas vidkommande under beskattningsåret som följer efter skatteåret, men fel i beslutet kan korrigeras flexibelt även efter att beskattningen är slutförd. För den skattskyldiges del innebär båda lösningsmodellerna att beskattningsbeslutet till hans fördel inte är slutgiltigt bindande och att han måste vara beredd på att beslutet kan ändras ifall det innehåller fel. Jämfört med internationell praxis är Finlands system, där skattemyndigheten på kort tid skall granska och i princip fatta avgörande med bindande verkan om omständigheter, som framgår av en skattedeklarationen eller

som myndigheten fått information om på annat sätt, exceptionellt. Den skattskyldiges inkomstbildning och beskattningssystemets struktur som sådana i Finland avviker inte från de flesta av jämförelseländerna.

Konkret innebär de felaktiga beskattningsbesluten att skattetagarna blir förfördelade och det jämlika bemötandet av de skattskyldiga urholkas. Sett i detta perspektiv kan det anses motiverat att åtminstone större än obetydliga fel som uppkommit vid beskattningen kunde korrigeras smidigare än för närvarande även till den skattskyldiges nackdel.

Däremot är det klart att en skattskyldig som i god tro uppfyllt sin deklarationsskyldighet har vissa berättigade förväntningar på att myndighetens beslut skall vara riktiga och slutgiltiga. Den skattskyldige kan ha behov av att inom en rimlig tid få bekräftelse på att hans beskattningsbeslut är slutgiltigt, så att han har en tillförlitlig grund för sina framtida ekonomiska beslut och lösningar i fråga om bokföringen.

I propositionen föreslås att de formella förutsättningarna för en rättelse av beskattningen utreds och skattemyndighetens möjlighet att korrigera fel som uppkommit vid beskattningen till den skattskyldiges nackdel utvidgas på vissa punkter. Den viktigaste ändringen kommer att vara att de formella förutsättningarna för en rättelse av beskattningen inte längre skall var bundna till skattemyndighetens prövningsskyldighet när beskattningen verkställs. Detta motsvarar det förslag som lagts i fråga om verkställandet av beskattningen, enligt vilket man slopar bestämmelsen om skattemyndighetens skyldighet att noggrant pröva alla omständigheter, eftersom denna inte är tillämplig vid informationsbehandling av stora dokumentmassor.

Vid beredningen av propositionen har man också övervägt ett alternativ som förekommer i vissa jämförelseländer. I stället för att bredda möjligheten till korrigeringar kunde enligt detta alternativ tiden för den ordinarie beskattningen förlängas, antingen generellt eller i sådana fall, där verkställandet av beskattningen så att den blir riktig skulle kräva en grundligare handläggning än vanligt. Eftersom beskattningen av inkomst och förmögenhet är ett periodiskt återkommande förfarande,

som i praktiken skall gälla en räkenskaps- eller liknande period omfattande cirka ett år, har man i propositionen för att framför allt garantera en snabb och effektiv behandling dock stannat för det nuvarande systemet, där beslutet om beskattningen fattas för alla skattskyldiga årligen vid en fastställd tidpunkt. I stället för en förlängd tid för beskattningen kan skattemyndigheten ges större befogenheter att korrigera fel i beslutet för att beskattningen skall bli mera korrekt. Under en bestämd tid skall skatteverket i princip kunna rätta alla slags fel i beskattningsbeslutet. Den föreslagna lösningen innebär att beslutet om beskattningen de facto blir villkorligt och utan rättskraft även i fråga om felaktiga avgöranden till den skattskyldiges fördel till dess att den fastställda tiden för rättelse har löpt ut. En ändring av förutsättningarna för rättelse har i sig inte någon inverkan på beslutets verkställighetsgrund och överklagbarhet.

Vid beredningen av regeringens proposition har man övervägt olika alternativ beträffande förutsättningarna för att rätta beskattningen och justera tidsfristerna. Under beredningen har man bl.a. analyserat en lösningsmodell, enligt vilken maximitiderna för ändring av beskattningen förkortas generellt från nu gällande fem år i syfte att effektivisera beskattningsförfarandet. Samtidigt kunde skattemyndigheten ges betydligt större befogenheter att rätta felaktiga beskattningsbeslut oberoende av felets karaktär eller orsaken till det, vilket skulle eliminera tolkningssvårigheterna gällande förutsättningarna för efterbeskattning och skatterättelse. Speciellt utifrån aspekterna på efterbeskattningen av företag har man dock hållit för att det i detta skede inte finns tillräckliga förutsättningar för en generell förkortning av tidsfristerna. Med beaktande av den skattskyldiges behov av rättssäkerhet har man därför stannat för att föreslå endast mindre justeringar av förutsättningarna och tidsfristerna för att rätta beskattningen till den skattskyldiges nackdel i propositionen.

I förslaget anges tre olika långa tidsfrister för rättelse av beskattningen till den skattskyldiges nackdel. Utgångspunkten skall vara att skatteverket alltid kan rätta beskattningen under ett års tid från ingången av året

efter att beskattningen slutförts om den skattskyldige helt eller delvis har blivit obeskattad eller annars undgått någon bestämd skatt. Ett fel i beskattningsbeslutet, felets karaktär samt vem som kan anses ha varit orsak till att beslutet innehåller fel, skall inte ha någon betydelse vid tillämpningen av denna allmänna tidsfrist för rättelse av beskattningen. Enligt de föreslagna bestämmelserna skall skattemyndigheten kunna korrigera ett fel även i det fall att myndigheten prövat ärendet men avgjort det fel.

Avsikten är emellertid inte att skattemyndigheten genom att rätta beskattningen efteråt skall kunna ändra sina felaktiga beslut i situationer som lämnat rum för tolkning, när den skattskyldige har uppfyllt sin egen förpliktelse och till grund för myndighetens avgörande har legat i och för sig riktiga och tillräckliga fakta. Ett sådant förfarande skulle strida mot principen om god tro och övriga principer för god förvaltningssed. Skattemyndighetens befogenheter att rätta beskattningen i dylika situationer begränsas av den föreslagna bestämmelsen, enligt vilken beskattningen inte kan rättas under en tid av ett år ifall ärendet lämnar rum för tolkning eller är oklart på det sätt som avses i 26 § 2 mom. i lagen om beskattningsförfarande om godtrosskydd.

Om skatteverkets beslut i sådana mångtydiga eller oklara fall skulle innehålla fel, skall skattetagaren dock, såsom för närvarande, ha rätt att söka ändring i beskattningsbeslutet. De allmänna principerna tillåter emellertid inte att beskattningen skulle rättas till den skattskyldiges nackdel på grund av att rättspraxis utvecklats i en för den skattskyldige ogynnsam riktning efter att beskattningen verkställts.

Ifall beskattningsbeslutet inte blev riktigt för den skull att myndigheten gjort ett räknefel, en felskrivning, en felaktig registrering eller ett därmed jämförbart misstag eller om beskattningen grundat på oriktiga eller bristfälliga uppgifter från utomstående, skall tidsfristen för korrigerings av ett sådant fel vara två år från ingången av året efter det år beskattningen slutförts. Med avseende på vilka slags fel som skall rättas och hur de uppkommit har det i dessa situationer ingen betydelse om ärendet är mångtydigt och oklart.

Tidsfristen skall vara densamma som i gällande lag för rättelse av beskattningsbeslutet till den skattskyldiges nackdel.

Enligt gällande lag kan en rättelse av beskattningen till den skattskyldiges nackdel företas också på den grund att skattemyndigheten inte har prövat ärendet till någon del. I propositionen föreslås enligt den lösning man omfattat för att få klarhet i bestämmelserna att förutsättningarna för en skatterättelse inte skall vara bundna till huruvida det felaktigt avgjorda ärendet har utretts eller inte anses ha blivit utrett i samband med verkställandet av beskattningen. Enligt denna tolkning kan rättelsen i sådana fall då den skattskyldige har uppfyllt sin deklarationsskyldighet, men en del av ärendet av någon orsak har blivit ogranskad, göras på basis av de föreslagna bestämmelserna under endast ett års tid av den allmänna tidsfristen för skatterättelse.

Om den skattskyldige skulle ha försummat sin deklarationsskyldighet är tidsfristen för en rättelse av beskattningen fem år från ingången av året efter det år den skattskyldiges beskattning slutförts. Tidsfristen är den samma som tiden för efterbeskattning i gällande lag. En rättelse under en längre tidsperiod kan gälla endast en sådan sak som den skattskyldige har underlåtit att deklarerat för.

Om den skattskyldige försummat sin deklarationsskyldighet kan beskattningen rättas i samtliga fall där man numera kan företa efterbeskattning. Dessutom har det till skillnad från gällande bestämmelser om förutsättningarna för efterbeskattning i princip ingen betydelse om ärendet vid verkställandet av beskattningen har prövats eller anses ha blivit prövat. Med avseende på förutsättningarna för rättelse skall ett tillräckligt orsakssamband ha blivit uppfyllt redan genom att den skattskyldige underlåtit att lämna in någon skattedeklaration eller om han lämnat en bristfällig, vilseledande eller felaktig skattedeklaration eller i övrigt försummat sin deklarationsskyldighet med avseende på det felaktigt avgjorda ärendet. Rättelse skall alltså vara möjlig ifall deklarationsskyldigheten försumrats, oberoende till exempel av om skattemyndigheten skulle ha kunnat verkställa beskattningen på basis av de kontrolluppgifter som anmälts av utomstående eller genom att inhämta tilläggsuppgifter. Betydelsen av

bestämmelsen om godtrosskydd enligt 26 § 2 mom. i lagen om beskattningsförfarande accentueras i situationer där den skattskyldige försummat sin deklarationsskyldighet och skattemyndigheten skall ta ställning till huruvida beskattningen kan rättas till den skattskyldiges nackdel. Om den skattskyldige i ett mångtydigt eller oklart ärende har handlat i god tro enligt myndighetens allmänna praxis eller föreskrifter, skall ärendet såsom för närvarande avgöras till den skattskyldiges fördel, förutsatt att inte andra särskilda skäl kräver något annat. Om skatten trots allt påförs honom kan skattemyndigheten enligt bestämmelsen lämna de normala räntepåföljderna vid ändring av beskattningen odebiterade.

Den föreslagna bestämmelsen, enligt vilken skattemyndigheten inom ramen för ovan nämnda gränser kan rätta fel i beskattningsbeslutet under ett års tid oberoende av felets karaktär och dess orsak, rationaliserar handläggningen vid ändringarna av beskattningen och de fall där felet observerats och rättelsen hinner bli utförd inom den sagda tidsfristen. Regleringen motsvarar närmast gällande bestämmelser i våra jämförelseländer, Sverige och Norge. Den föreslagna ändringen minskar också behovet att anlita skatteombudet för en yrkan på rättelse av uppenbara fel. Skatteombuden kunde härvid koncentrera sig på att driva verkligt komplicerade frågor och frågor som lämnar rum för tolkning. De övriga föreslagna ändringarna i fråga om förutsättningarna för rättelse av beskattningen reducerar avsevärt de tolkningssvårigheter som för tillfället är förknippade med förutsättningarna för att ändra beskattningen.

Kvarskatteräntan vid ändring av beskattningen

I propositionen föreslås att möjligheten att rätta beskattningen till den skattskyldiges nackdel på nedan nämnda grunder breddas. En rättelse skall vara möjlig oftare än för tillfället när den skattskyldige inte själv bidragit till att han inte påförts den rätta skatten. Härvid har debiteringen av en hög ränta på den skatt som fastställs i samband med en rättelse oftast upplevts som oskälig. I anslutning till att rättelsemöjligheten utvidgats föreslås det i

propositionen att räntepåföljderna för den skattskyldige till följd av en rättelse i beskattningen skall lindras. Om beskattningen rättas till ett samfunds nackdel vid andra tillfällen än om den skattskyldige försummat deklarationsskyldigheten, skall den samfundsränta den skattskyldige påförs på grund av rättelsen vara lika stor som för närvarande, dvs. referensräntan ökad med två procentenheter fram till utgången av den andra månaden efter att beskattningen av den skattskyldige är slutförd, men därefter referensräntan minskad med två procentenheter. För övriga skattskyldigas vidkommande ändras räknesättet för räntan vid en rättelse av beskattningen så, att den större räntan på ett kvarskattebelopp som överstiger 10 000 euro debiteras liksom tidigare till utgången av månaden efter att beskattningen är slutförd, men för tiden därefter är räntan oberoende av kvarskattens belopp alltid referensräntan minskad med två procentenheter. Den lägre räntan tillämpas alltid förutom vid rättelse av beskattningen på myndighetens initiativ också exempelvis när den skattskyldige påförs mera skatt till följd av skatteombudets rättelseyrkande.

Precisering av bestämmelserna om tidsfrister

I rättspraxis har bestämmelserna om efterbeskattning i lagen om beskattningsförfarande tolkats så, att myndigheten skall både fatta beslutet och meddela detta till den skattskyldige innan tidsfristen löpt ut (HFD 1965 I 55). På motsvarande sätt har man tolkat att debiteringar enligt lagen om förskottsuppbörd skall meddelas den skattskyldige inom tidsfristen (HFD 1990-B-571). Vid mervärdesbeskattningen anses däremot myndigheten ha iakttagit tidsfristen om ett beslut meddelats inom utsatt tid.

Om skattemyndigheten inte har kännedom om den skattskyldiges rätta adress måste beslutet om skatterättelse eller efterbeskattning ofta delges honom i form av en stämning eller som allmänt tillkännagivande som publiceras i officiella tidningen. Dessa exceptionella delgivningssätt tar längre tid än vanligt och en del av dessa åtgärder kan utföras först efter att tiden för skatterättelse eller efterbeskattning har gått ut. På basis av rättspraxis

är det inte klart vilka åtgärder som i liknande fall måste vidtas inom de i lag bestämda tidsfristerna. Även då, när skattemyndigheten har en adressuppgift om den skattskyldige, kan frågan hur tidsfristen skall räknas åter lämna rum för tolkning ifall adressen visar sig vara föråldrad (HFD 20.12.2000 liggare 3276).

I propositionen föreslås att i syfte att klargöra och förenhetliga rättsläget i fråga om olika slags skatter intas i lagen om beskattningsförfarande, lagen om förskottsuppbörd, mervärdesskattelagen samt lagen om skatt på arv och gåva en särskild bestämmelse, enligt vilken skatten anses ha blivit debiterad eller beskattningen ändrad inom utsatt tid om skatteverkets beslut om detta har meddelats innan den utsatta tiden gått ut. Om den utsatta tiden iakttagits har tidpunkten för när beslutet skickats inte längre någon betydelse.

Skattetagarens tidsfrist för att söka ändring

Skattetagaren representeras vanligtvis av ett skatteombud. Skattetagaren har för tillfället åtta månader tid för att söka ändring efter att beskattningen av den skattskyldige är slutförd. I praktiken är det vanligt att uppgifter som är av vikt med avseende på skatteombudets möjlighet att söka ändring framgår av skattedeklarationen som den skattskyldige lämnat in för följande år eller att ett fel som kräver ändringssökande observerats i samband med att beskattningen för följande år verkställs. Eftersom skatteombudets åtta månaders frist för att söka ändring går ut när beskattningen av följande år ännu är i inledningsskedet beror det på slumpen för vilka skattskyldigas vidkommande man hinner observera sådana omständigheter som ligger till grund för ett överklagande innan tiden för att söka ändring går ut. Den gällande tidsfristen för att söka ändring är således problematisk med avseende på ett jämlikt bemötande av de skattskyldiga. Dessutom kan den gällande fristen ha visat sig vara för kort, speciellt när fallet är mera invecklat. En adekvat utredning och prövning av behovet att söka ändring kan förutsätta att myndigheterna inhämtar omfattande tilläggsutredningar och ärendena hopar sig till sista fasen av besvärstiden. En kort besvärstid kan i så fall leda till att

skatteombudet tvingas att för säkerhets skull anföra besvär på basis av ännu outredda fakta. Ett dylikt förfarande kan inte heller anses ligga i den skattskyldiges intresse, eftersom han för att bemöta besvären kan åsamkas extra arbete och kostnader, i synnerhet i mera komplicerade ärenden.

I syfte att avhjälpa missförhållandena i anslutning till gällande bestämmelser om skattetagarens tidsfrist för att söka ändring föreslås det i propositionen att tiden för ändringssökande förlängs. Skatteombudet skall anhängiggöra sitt rättelseyrkande eller sina besvär inom ett år från början av året efter det år den skattskyldiges beskattning slutförts. Tidsfristen för att söka ändring blir då densamma som den föreslagna tiden, under vilken beskattningen generellt kan rättas till den skattskyldiges nackdel. En enhetlig tidsfrist för rättelse av beskattningen och skatteombudets ändringssökande skulle göra det möjligt för skatteverket att i främsta rummet göra ett svårtolkat och oklart fel som kommit fram i samband med rättelseprocessen till den skattskyldiges fördel medan skatteombudet för saken till besvärinstansens avgörande.

Skatteförhöjning

Om den skattskyldige medvetet eller av grov vårdslöshet har lämnat in en väsentligen oriktig skattedeklaration, en annan deklARATION som skall ges för uppfyllande av deklARATIONSSKYLDIGHETEN eller någon annan föreskriven uppgift eller handling eller inte alls lämnat in någon deklARATION, skall enligt 32 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande som skatteförhöjning för den inkomst som lagts till påföras 5—30 procent av sistnämnda inkomst och för den förmögenhet som lagts till påföras 0,5—1 procent av de tillgångar som lagts till, dock minst 800 euro, om inte något annat följer av särskilda skäl.

Ett problem i de gällande bestämmelserna om skatteförhöjning är att tillämpningsområdet för 3 mom. avser oriktiga uppgifter i skattedeklarationen eller övriga bristfälligheter i anknytning till att uppfylla deklARATIONSSKYLDIGHETEN som kan vara mycket olika till sin natur eller klandervärdhet. Den procentuella nedre gränsen enligt bestämmelsen för

skatteförhöjning kan ovillkorligen leda till mycket stora skatteförhöjningar i sådana situationer, då det belopp som läggs till inkomsten är stort, men den skattskyldiges förfarande inte kan anses som särskilt grovt.

I propositionen föreslås att bestämmelsen om skatteförhöjning ändras så att skatteförhöjningen enligt 32 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande skall kunna bestämmas mera flexibelt än för närvarande. Enligt den föreslagna bestämmelsen slopas den nedre gränsen för såväl procenten som beloppet. Som skatteförhöjning skall man således kunna bestämma 0—30 procent av den inkomst som lagts till och för den förmögenhet som lagts till 0—1 procent av de tillgångar som lagts till.

3.3. Lagändringar i anknytning till elektronisk kommunikation och signering

Skatteförvaltningen tillämpar lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), likaså lagen om elektroniska signaturer (14/2003). Förutom sådan elektronisk signatur baserad på ett kvalificerat certifikat som avses i 18 § i sistnämnda lag anses skattedeklarationen med stöd av 17 § i finansministeriets beslut om deklARATIONSSKYLDIGHET vara undertecknad när den lämnats in i elektronisk form certifierad på ett sätt som godkänts av Skattestyrelsen. I detta nu har Skattestyrelsen godkänt sådana certifikat som exempelvis de särskilda Tyvikoderna, som den skattskyldige söker hos operatören, HTS-kortet samt vissa bankers identifikationskoder.

Bestämmelsen i finansministeriets beslut föreslås bli överförd på lagnivå. Förutom i lagen om beskattningsförfarande föreslås det att motsvarande bestämmelse intas i mervärdesskattelagen, lagen om förskottsuppbörd och lagen om överlåtelseskatt (931/1996). Med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 59 § i lagen om skatt på arv och gåva kan bestämmelsen tillämpas även på ärenden som avses i nämnda lag. Dessutom intas i lagen om beskattningsförfarande, mervärdesskattelagen, lagen om förskottsuppbörd och lagen om överlåtelseskatt förtydligande hänvisningar till lagen om elektroniska signaturer

(14/2003) och lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003). Av hänvisningsbestämmelserna framgår att regleringen motsvarar gemenskapens rättsnormer för elektroniska signaturer, som huvudsakligen satts i kraft inom den nationella lagstiftningen genom nämnda lagar.

3.4. Ändringar i lagen om skatteredovisning

Redovisning enligt debiteringsförhållandena

Redovisningen av skatten på förvärvs- och kapitalinkomster, fastighetsskatter och skogsvårdsavgifter baserar på utdelningen enligt debiteringsförhållandena. Enligt 7 § i lagen om skatteredovisning (532/1998) rättas skattetagarnas utdelning årligen i rättelseredovisningarna. Vid en rättelseredovisning rättas envar skattetagares utdelning så att i den inräknas debiteringsändringar till skattetagarens för- eller nackdel och andra ökningar och minskningar av andelarna. Från och med den andra rättelseredovisningen justeras andelarna en gång per år genom att i envar skattetagares andel intas debiteringsändringarna till skattetagarens för- eller nackdel, övriga tillägg samt resterande belopp till skattetagarens nackdel. Med hjälp av de vid rättelseredovisningen preciserade nya utdelningsandelarna rättas de skatter som dittills redovisats för skatteåret. Efter rättelseredovisningen utnyttjas de nya utdelningsandelarna som fördelningsgrund i de månatliga redovisningarna fram till följande rättelseredovisning.

Den första rättelseredovisningen av i lagen om beskattningsförfarande avsedda skatter och skogsvårdsavgifter görs den sjätte månaden efter den månad då beskattningen slutfördes och av fastighetsskatten den sjunde månaden efter att beskattningen slutfördes. Den andra rättelseredovisningen görs ett år efter den första rättelseredovisningen och senare rättelseredovisningar årligen i mars. Rättelseredovisningar utförs under sammanlagt sju år. Den sjunde rättelseredovisningen, dvs. slutredovisningen, är den sista redovisningen för ett separat skatteår. Belopp som inflyter och återbärs efter slutredovisningen

redovisas i samband med redovisningarna för det skatteår för vilket slutredovisning följande gång skall göras.

Redovisning av samfundsskatten

De utdelningsandelar som för närvarande tillämpas i fråga om samfundsskatten är i själva verket permanenta, varför redovisningarna av samfundsskatten inte behöver rättas. Utdelningen baserar på bestämmelserna om respektive skattetagargrups andel i 12 § i lagen om skatteredovisning och enligt 13 § till enskilda kommuner och församlingar på basis av medelvärdet av den utdelning som beräknats utifrån uppgifterna i de två senast verkställda beskattningarna. Utdelningsandelarna tillämpas enligt 16 § i lagen om skatteredovisning till utgången av det sjunde kalenderåret efter skatteåret, därefter redovisas de samfundsskatter som flyter in enligt utdelningen för det äldsta skatteåret som redovisas skatteårsvis.

Ändringar i fråga om rättelseredovisningarna

I propositionen föreslås att antalet rättelseredovisningar enligt 7 § i lagen om skatteredovisning till skattetagarna på basis av utdelningsförhållandena minskas från gällande sju till fem så att redovisningen per skatteår av samfundsskatten skall vara avslutad två år tidigare än för närvarande, dvs. efter det femte kalenderåret efter skatteåret. Om den föreslagna ändringen träder i kraft från ingången av 2006 betyder detta i praktiken att i mars 2006 slutredovisas skatteåren 1998—2000. Därefter slutredovisas årligen i slutet av mars ett skatteår enligt gällande praxis.

Enligt redovisningsstatistiken är skatteinflödet efter den femte rättelseredovisningen under 0,1 procent av det totala inflödet per skatteår. Efter den femte rättelseredovisningen har det knappt någon inverkan på skattetagarnas andelar av inflödet huruvida ifrågasvarande eller följande skatteårs utdelningsförhållanden tillämpas.

Också för samfundsskattens vidkommande är det troligt att det inte kommer att ha någon nämnvärd ekonomisk betydelse för den enskilda skattetagaren om redovisningen per skatteår avslutas två år tidigare än för närva-

rande. Samfundsskatterna flyter in och redovisas huvudsakligen under skatteåret och de två därpå följande åren. Från och med det tredje året är skatteinflödet obetydligt, omkring 0,1—0,2 procent av hela inflödet. Dessutom är skillnaderna i utdelningsförhållandena i allmänhet obetydliga mellan ett skatteår och det närmast följande.

Genom minskat antal rättelseredovisningar och kortare tid för redovisningen per skatteår kan man spara kostnader för användningen och underhållet av redovisningssystemet och arkiveringen av information. Den månatligen återkommande behandlingen av skatteinflödet enligt skatteslag, redovisningskategorier, skatteår och skattetagare är en process som binder en mängd datorkapacitet och personalresurser. De årligen återkommande rättelseredovisningarna och den tidsmässigt längre arkiveringen av uppgifter om ändringar och rester i beskattningen endast för det fall att de behövs vid rättelseredovisningarna medför onödiga utgifter.

Målsättningen med exakta uppgifter för den enskilda skattetagarens vidkommande i redovisningarna medför efter fem år inte sådan nytta att den skulle motsvara kostnaderna. Av redovisningsstatistiken framgår att av skatteårets skatter flyter i detta nu så gott som 99,5 procent in och redovisas inom fyra år. På basis av de statistiska uppgifterna kan man konstatera att efter fyra år är skillnaden i utdelningen mellan två skatteår som följer på varandra mycken liten. Exempelvis i fråga om skatten på förvärvs- och kapitalinkomster är skillnaderna i utdelningsförhållandena för det skatteår som i år sista gången redovisas skatteårsvis och det skatteår som inte längre omfattas av den årligen återkommande rättelseredovisningen i allmänhet mindre än 0,02 procent.

4. Propositionens verkningar

4.1. Ekonomiska verkningar

Propositionens ekonomiska verkningar är som helhet betraktade obetydliga. Vid en selektiv beskattning kan personalresurserna koncentreras på behandlingen av väsentliga frågor i enskilda fall, vilket skapar förutsättningar för att hitta fel av fiskal betydelse i

skattedeclarationerna. Eftersom resurserna vid beskattningen förblir i övrigt oförändrade kommer förmodligen en selektiv beskattning med tyngdpunkten förlagd vid väsentliga frågor att bidra till ökade skatteinkomster. Hur stora belopp ändringen medför är emellertid mycket svårt att uppskatta, bl.a. för att man redan nu de facto har nödgats prioritera på vissa grunder. En bedömning försvåras ytterligare av att effekten av en selektiv beskattning i stor grad är beroende av hur träffsäkert skatteförvaltningen lyckas utarbeta urvalskriterierna.

Med anledning av att förutsättningarna för rättelser ändras kan fel som uppstått vid beskattningen oftare än för närvarande rättas även till den skattskyldiges nackdel. Detta bidrar till att reducera de skatteinkomster som skattetagarna gått miste om på grund av felet. Ändringens ekonomiska verkningar kan dock inte anses vara väsentliga.

Ändringarna i den tidsfrist enligt vilken räntepåföljderna bestäms ökar eller minskar skatteinkomsterna beroende främst på förhållandet mellan mängden återbäringar av förskott och kvarskatten under respektive skatteår. För skatteredovisningarnas vidkommande kan de föreslagna ändringarna resultera i inbesparade kostnader inom förvaltningen. Inbesparingarna uppstår genom att kostnaderna för underhållet och användningen av datasystemen för redovisningen minskar samt genom att tiden för arkivföringen av såväl beskattnings- som redovisningsuppgifter blir kortare. Av de statistiska uppgifterna kan man dra den slutsatsen att de ekonomiska verkningarna för de skattskyldiga kommer att bli mycket obetydliga.

4.2. Administrativa verkningar

Förslagen i propositionen i syfte att reformera beskattningsförfarandet förbättrar skatteförvaltningens möjligheter att effektivisera sina funktioner och motverka till att beskattningskostnaderna ökar. På lång sikt innebär ett beskattningsförfarande med automatisk informationsbehandling och elektroniska förbindelser i allt större skala att man kan spara personalkostnader. Behovet av personalresurser beräknas minska med flera hundra årsverken.

Ändringarna i fråga om skatteredovisningarna medför varken administrativa eller organisatoriska verkningar.

4.3. Verkningarna för den skattskyldige

Om systemet med förhandsifyllda skattedeclarationer utvidgas att omfatta samtliga fysiska personer och dödsbon blir det lättare att uppfylla deklara-tions-skyldigheten. De skattskyldigas ställning i fråga om deklara-tions-skyldigheten kommer i dessa kategorier att bli möjligast jämlik i förhållande till varandra efter att förfarandena med skattedeclaration och skatteförslag slagits samman. En sammanslagning av förfaringssätten eliminerar också den osäkerhet som pinat många skattskyldiga om vilkendera förfarandet han eller hon omfattas av respektive år.

Skyldigheten att spara verifikationer samt att föra anteckningar vid placeringsverksamhet ökar förpliktelse-erna i anslutning till beskattningen för fysiska personer och dödsbon. I praktiken är ändringen av mindre betydelse, eftersom största delen av de uppgifter som inverkar på beskattningen av skattskyldiga i dessa kategorier kan verifieras tillräckligt med hjälp av information som anmäls till skatteförvaltningen av utomstående uppgiftsskyldiga och som skatteförvaltningen sparar. Den skattskyldiges egen förvarings-skyldighet accentueras när det blir fråga om sådana kostnader och uppgifter som skatteförvaltningen inte får av utomstående och som skatteförvaltningen inte kräver utredning om i beskattningsskedet. Dessa kunde bestå av mindre utgifter för inkomstens förvärvande, poster som anknyter till värdepapper och annan placeringsverksamhet, kostnader vid hyresverksamhet och kostnader som ligger till grund för hushållsavrdraget. Att spara verifikationer kan inte anses medföra oöverstigeliga svårigheter för en sådan skattskyldig som har dylika utgifter, eller de facto äventy-rosa hans rättssäkerhet.

I fråga om rättelse av beskattningen poängterar de föreslagna ändringarna den skattskyldiges ansvar för att uppgifterna han anmält är riktiga. Beskattningen verkställs i princip på basis av de uppgifter den skattskyldige anmält och godkänt. När beskattningen verkställs granskar inte skattemyn-

digheten lika noggrant att varenda uppgift i skattedeclarationer är riktig. Ansvaret för uppgifternas riktighet preciseras efter slutförd beskattning i samband med en rättelse av beskattningen. Ändringen medför också inslag av självbeskattning i personbeskattningen, vilket motsvarar den rådande internationella utvecklingen. Däremot kan skattemyndigheten på basis av de reviderade bestämmelserna redan i beskattningsskedet göra en utförlig granskning och avgöra väsentliga frågor rätt, vilket minskar den faktiska betydelsen av den skattskyldiges ansvar.

Ändringarna i bestämmelserna om skattemyndighetens prövningsskyldighet kan inte anses öka mängden fel som påverkar besluten till den skattskyldiges nackdel jämfört med situationen för närvarande, eftersom alla ärenden i själva verket inte kan granskas i detalj nu heller. På grund av det stora antalet ärenden som handläggs vid beskattningen är det oundvikligt att dylika fel uppstår i en viss mängd. Med avseende på de skattskyldigas rättssäkerhet är det viktigt att dessa fel kan rättas flexibelt. Största delen av de skattskyldiga får sin utredning om beskattningen i god tid innan beskattningen är slutförd och kan härvid kontrollera om det finns fel i beskattningsbeslutet. I praktiken rättar skatteförvaltningen också största delen av de fel som inverkar till den skattskyldiges nackdel redan nu innan beskattningen är slutförd på basis av den skattskyldiges kontaktande, som får vara fritt formulerat. Ännu efter att beskattningen är slutförd kan fel rättas till den skattskyldiges fördel helt smidigt, eftersom alla fel oberoende av deras natur och orsak kan rättas under en lång tidsfrist.

Med anledning av att bestämmelserna om rättelse av beskattningen och skatttagarens tidsfrist för att söka ändring ändras kan en skattskyldig som uppfyllt sin deklarationsskyldighet få visshet om det slutgiltiga beskattningsbeslutet något senare än i detta nu. En förlängning av tidsfristen anses dock inte

äventyra den skattskyldiges rättssäkerhet.

Om ett ärende lämnar rum för tolkning eller är oklart och den skattskyldige i god tro handlat enligt myndighetens praxis eller anvisningar, kan ärendet till denna del avgöras enligt bestämmelsen om godtrosskydd i 26 § 2 mom. i lagen om beskattningsförfarande till den skattskyldiges fördel, om inte särskilda skäl anför annat. Principen om godtrosskydd har beaktats när propositionen utarbetades. Principen framgår även av den föreslagna bestämmelsen, enligt vilken myndigheten inte kan rätta sitt felaktiga avgörande i ett ärende om den skattskyldige har uppfyllt sin deklarationsskyldighet och det ifrågakörande ärendet är mångtydigt och oklart.

5. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet i samarbete med Skattestyrelsen.

Utlåtanden om propositionen har inkommit från justitieministeriet, Högsta förvaltningsdomstolen, Helsingfors förvaltningsdomstol, Uleåborgs förvaltningsdomstol, Fordonsförvaltningscentralen, Dataombudsmannens byrå, Tullstyrelsen, Centralhandelskammaren, Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK ry, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Bokföringsbyråernas Förbund rf, Finlands Kommunförbund rf., Suomen Veroasiantuntijat ry, Företagarna i Finland rf samt Skattebetalarnas Centralförbund rf. De synpunkter remissinstanserna framfört i sina utlåtanden har beaktats vid beredningen.

Propositionen utgör en del av ett större lagstiftningsprojekt i syfte att reformera beskattningsförfarandet vid personbeskattningen. Riksdagen har tidigare antagit lagförslagen i anknytning till regeringens proposition 57/2004, genom vilka beskattningsförfarandet rationaliserades, bl.a. med en utvidgad uppgiftsskyldighet för utomstående.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lag om beskattningsförfarande

7 §. *Skyldighet att lämna in skattedeklaration eller annan deklaration.* I 1 mom. nämns det huvudsakliga innehållet i den skattskyldiges deklarationsskyldighet. Enligt bestämmelsen är den skattskyldige för verkställandet av beskattningen skyldig att meddela skattemyndigheten sina skattepliktiga inkomster och tillgångar, de avdrag som skall göras på dessa och övriga uppgifter som påverkar beskattningen. I de följande momenten i paragrafen och i andra bestämmelser som ingår i lagen om beskattningsförfarande eller som utfärdats med stöd av dem föreskrivs om det närmare innehållet i deklarationsskyldigheten och om deklara-tionsförfarandet för olika grupper av skattskyldiga.

I 2—4 mom. föreslås bestämmelser om förfarandet i anslutning till förhandsifyllda skattedeklarationer. Enligt 2 mom. skickar skattemyndigheten en förhandsifylld skattedeklaration till alla fysiska personer och dödsbon, som kan antas ha haft skattepliktig inkomst eller förmögenhet under skatteåret och som således kan antas vara skyldiga att lämna in skattedeklaration. I den förhandsifyllda skattedeklarationsblanketten finns antecknat de uppgifter som skattemyndigheten fått av utomstående uppgiftsskyldiga eller de uppgifter som annars finns hos skattemyndigheten om den skattskyldiges skattepliktiga inkomster och avdrag under skatteåret samt om hans tillgångar och skulder vid skatteårets utgång liksom förskott på skatt som skall räknas honom till godo. Om skatteförvaltningen inte har några uppgifter om ovan nämnda omständigheter, upptar blanketten endast uppgifter som individualiserar den skattskyldige.

Enligt 3 mom. är den skattskyldige förpliktad att granska att alla uppgifter i den förhandsifyllda skattedeklarationen är riktiga. Om uppgifterna i den förhandsifyllda skattedeklarationen är fullständiga och korrekta, behöver den skattskyldige inte återsända skattedeklaration om han inte särskilt uppmanas att göra det. Han skall ändå ha rätt att

återsända skattedeklarationen även i dessa fall. Om uppgifterna är bristfälliga eller felaktiga, skall den skattskyldige tillfoga de uppgifter som saknas i blanketten, rätta de felaktiga uppgifterna och återsända skattedeklarationen till skatteförvaltningen. Förutom skattepliktiga inkomst- och förmögenhetsposter skall den skattskyldige också meddela andra uppgifter som saknas i den förhandsifyllda skattedeklarationen och som påverkar beskattningen. En dylik annan uppgift som påverkar beskattningen kan vara t.ex. uppgift om dividendinkomst som är skattefri enligt inkomstskattelagen och som den skattskyldige erhållit. Trots att dividenden i sig vore skattefri inkomst, t.ex. därför att dividendbeloppet stannar under det i 33 b § i inkomstskattelagen föreskrivna skattefria beloppet 90 000 euro, är uppgiften om dividend en uppgift som påverkar beskattningen, eftersom den skall beaktas när bestämmelsen om beskattningens övre gräns i 136 § i inkomstskattelagen tillämpas. En uppgift som påverkar beskattningen är också t.ex. en förändring i vårdsnaden om barn, eftersom den kan inverka på maximibeloppet av underskottsgottgörelsen enligt inkomstskattelagen. Den skattskyldige skall också, liksom för närvarande, meddela förändringar i fråga om fastigheter som han äger, bl.a. ombyggnader. Fastighetsuppgifterna i skattedeklarationen ligger till grund inte bara för förmögenhetsbeskattningen utan också för fastighetsbeskattningen. Skatteblanketterna och ifyllnadsanvisningarna skall utarbetas så att den skattskyldige får klar handledning att meddela dylika andra uppgifter som påverkar beskattningen.

Med avvikelse från huvudregeln skall en skattskyldig eller ett dödsbo som bedriver näringsverksamhet, jordbruk eller skogsbruk ändå återsända skattedeklarationen. Enligt den föreslagna bestämmelsen kan Skat-testyrelsen begränsa denna skyldighet.

Enligt 4 mom. anses den skattskyldige ha lämnat in en skattedeklaration som överensstämmer med uppgifterna i den förhandsifyllda skattedeklarationen, om han inte återsänder skattedeklarationen. Om den skattskyldige inte rättar och återsänder en för-

handsifylld skattedeklaration som han borde konstatera att är bristfällig eller felaktig, försummar han sin deklARATIONSSKYLDIGHET. Om deklARATIONSSKYLDIGHETEN har försumrats kan den felaktiga beskattningen senare rättas och den skattskyldige kan påföras skatteförhöjning och skattetillägg. Rättsläget är i sak det samma som i fråga om det nuvarande förfarandet med skatteförslag.

I 5 mom. föreskrivs om deklARATIONSSKYLDIGHETEN när den skattskyldige inte har fått någon förhandsifylld skattedeklaration. Skattedeklaration skall liksom för närvarande alltid lämnas in om den skattskyldige har haft skattepliktig inkomst eller egendom. Skyldigheten att lämna in skattedeklaration i 5 mom. gäller förutom samfund, sammanslutningar och andra skattskyldiga som inte nämns särskilt också alla de fysiska personer och dödsbon som av en eller annan orsak inte har fått någon förhandsifylld skattedeklaration, men som har haft skattepliktig inkomst eller förmögenhet under skatteåret. Skattestyrelsen bestämmer med stöd av 8 § i lagen om beskattningsförfarande när dessa fysiska personer och dödsbon senast skall lämna in sin skattedeklaration. I praktiken kan den skattskyldige i dessa fall vända sig till skatteverket och därifrån få de uppgifter som motsvarar uppgifterna i en förhandsifylld skattedeklaration och fylla i sin skattedeklaration med hjälp av dem. Liksom för närvarande skall var och en som skattemyndigheten särskilt avkräver en skattedeklaration vara skyldig att lämna in en sådan, trots att ingen skyldighet annars skulle föreligga på ovan nämnda grunder. Den skattskyldiges deklARATIONSSKYLDIGHET omfattar vid sidan av skattepliktiga inkomster och tillgångar andra uppgifter som påverkar beskattningen och som på grund av de orsaker som nämns i 3 mom. är bl.a. skattefria dividendinkomster, förändrade fastighetsuppgifter eller ändringar i vårdnaden om barn.

Enligt 6 mom. skall den skattskyldige för beskattningen lämna in också andra deklARATIONER som rör beskattningen enligt vad Skattestyrelsen bestämmer. Att bemyndigandet att utfärda föreskrifter överförs från finansministeriet till Skattestyrelsen gör förfarandet smidigare. Andra deklARATIONER som skall lämnas in för beskattningen är bl.a. deklARA-

tion som skall lämnas in till följd av att räkenskapsperioden ändrats samt bostads- och fastighetsaktiebolags deklARATION om grunderna för en lägenhets beskattningsvärde och de förändringar som har skett i fastigheten eller byggnaden. Dessutom föreslås att i momentet intas den bestämmelse som för närvarande ingår i förordningen om beskattningsförfarande (763/1998) och som gäller bl.a. placeringsfonders skyldighet att utan uppmaning för beskattningen lämna uppgifter om sina tillgångar och skulder. Av denna anledning kan det bemyndigande som nu ingår i 7 § 2 mom. och med stöd av vilket det har föreskrivits genom förordning om den aktuella deklARATIONSSKYLDIGHETEN upphävas såsom onödigt. Bemyndigandet att utfärda närmare föreskrifter om innehållet i deklARATIONSSKYLDIGHETEN intas således i lag på det sätt som grundlagen (731/1999) förutsätter.

8 §. Inlämning av skattedeklaration eller annan deklARATION. Med stöd av den gällande bestämmelsen har Skattestyrelsen befogenhet att bestämma inte bara tidpunkten då deklARATIONERNA skall lämnas in utan också till vilket skatteverket en deklARATION skall lämnas in. Enligt förslaget till 1 mom. kan Skattestyrelsen bestämma mera allmänt om inlämnings sättet samt om andra frågor i anslutning till inlämningsförfarandet. På detta sätt kan man smidigt beakta de förändringar som eventuellt inträffar i skatteförvaltningens organisation och arrangemang av verksamheten och som påverkar t.ex. det ställe där beskattningen verkställs. Likaså meddelar Skattestyrelsen närmare föreskrifter om skattedeklARATIONENS form, t.ex. användningen av blanketter och deklARATION på elektronisk väg.

När det gäller tidpunkten för inlämning av skattedeklARATIONEN kan Skattestyrelsen enligt förslaget också bestämma att olika skattskyldiga skall lämna in skattedeklARATIONEN vid olika tider. En sådan föreskrift kan meddelas om det är nödvändigt av orsaker som har att göra med den skattskyldiges möjlighet att lämna uppgifter, ordnandet av skattemyndighetens arbete eller antalet ärenden. Skattestyrelsen kan med stöd av bestämmelsen bestämma att inlämningstiden för skattedeklARATIONEN även för skattskyldiga som hör till samma grupp av skattskyldiga går ut vid olika tidpunkter. En sådan föreskrift kan vara

nödvändigt särskilt med tanke på inlämningen av deklARATIONER på elektronisk väg. Om inlämningstiden går ut samma dag för alla skattedeclarationer, räcker den tekniska kapaciteten för överföring och mottagande av data inte nödvändigtvis till om deklARATIONERNA hopas och deklARATIONEN på elektronisk väg kan misslyckas. Vid behov kan Skattestyrelsen dela upp inlämnandet av skattedeclarationerna t.ex. enligt den första bokstaven i de skattskyldigas släktnamn eller företagsnummers nummer eller enligt grupp av skattskyldiga.

10 §. Innehållet i en skattedeclaration eller annan deklARATION. I en skattedeclaration, dess bilaga eller i en annan deklARATION skall anges den skattepliktiga inkomsten och förmögenheten, de avdrag som skall göras på dessa samt lämnas övriga uppgifter och utredningar enligt vad finansministeriet bestämmer. Finansministeriet har meddelat sådana föreskrifter som avses i bestämmelsen i sitt beslut om deklARATIONSSKYLDIGHET. Å andra sidan har Skattestyrelsen enligt det nuvarande 13 § 4 mom. befogenhet att meddela föreskrifter som begränsar deklARATIONSSKYLDIGHETEN, om inte finansministeriet bestämmer något annat med stöd av 10 § 1 mom. Bemyndigandet att bestämma om det närmare innehållet i deklARATIONSSKYLDIGHETEN är uppdelat på två instanser och föreskrifter om saken finns i två olika beslut. För att göra regleringen klarare och förfarandet smidigare föreslås att finansministeriets befogenhet att bestämma närmare om de uppgifter som skall lämnas i en skattedeclaration eller annan deklARATION överförs på Skattestyrelsen. Till bemyndigandet fogas ett uttryckligt omnämnande av att de andra uppgifter och utredningar som Skattestyrelsen kan bestämma att skall lämnas in skall vara nödvändiga för beskattningen.

Det föreslås att ordalydelsen i 1 mom. ändras så att det inte kan förstås som alternativa deklARATIONSSÄTT att lämna uppgifter i skattedeklARATIONSBANKETTEN eller i dess bilaga. Avsikten är att framhäva att de uppgifter som skall lämnas alltid skall anges i korrekt skatteblankett och vid rätt punkt i den, när det finns en sådan blankett. Bestämmelsen ändrar inte i sig det rådande rättsläget när det gäller deklARATIONSSKYLDIGHETEN.

Det föreslås att till paragrafen fogas en bestämmelse enligt vilken inga verifikationer skall fogas till skattedeclarationen, om inte Skattestyrelsen bestämmer något annat av orsaker som hänför sig till skattekontrollen. Enligt bestämmelsen kan Skattestyrelsen t.ex. bestämma att för att få ett visst avdrag skall den skattskyldige foga en verifikation över utgiften i fråga till skattedeclarationen. En sådan föreskrift kan meddelas om det är motiverat med tanke på skattekontrollen, t.ex. när avdraget är av sådant slag att man inte med tillräcklig säkerhet kan försäkra sig om att det är korrekt utan att verifikationen lämnas in och undersöks. Trots att verifikationer i regel inte behöver fogas till skattedeclarationen, skall den skattskyldige ändå förvara dem och förete dem på skattemyndighetens eller besvärinstansens uppmaning i enskilda fall. I 11 och 11 a § bestäms särskilt om skyldigheten att förete och förvara verifikationer.

För närvarande bestäms i 2 mom. att skattedeclarationen samt de övriga uppgifterna och utredningarna skall ges med användning av en blankett som skattestyrelsen fastställt för ändamålet. Detta föreskrivs inte längre uttryckligen. Skattestyrelsen bestämmer om användningen av blanketter vid fullgörandet av deklARATIONSSKYLDIGHETEN med stöd av förslaget till 8 §.

11 §. Tilläggsuppgifter och verifikationer. I paragrafen föreskrivs om den skattskyldiges skyldighet att på uppmaning av Skattestyrelsen, skatteverket eller besvärinstansen lämna kompletterande uppgifter och utredningar för sin beskattning. Det föreslås att till paragrafen och dess rubrik fogas ett omnämnande av den skattskyldiges skyldighet att på uppmaning förete även verifikationer. Skyldigheten att förete verifikationer hänför sig till ändringarna av 10 och 12 §, enligt vilka verifikationer och anteckningar i regel inte skall fogas till skattedeclarationen. I enskilda fall kan det ändå vara nödvändigt att få se dem för att få en utgift, inkomst eller någon annan omständighet som påverkar beskattningen verifierad, och därför skall skattemyndigheten eller besvärinstansen kunna kräva att de företes.

11 a §. Förvaring av verifikationer. Det föreslås att till lagen fogas en ny 11 a §. Enligt

den är huvudregeln att en skattskyldig skall förvara de verifikationer som påverkar skatteårets beskattning fem år från ingången av året efter det då beskattningen slutförts, om de inte tidigare har tillställts skattemyndigheten.

Den skattskyldige är ändå inte skyldig att förvara verifikationer över inkomster, avdrag och andra uppgifter som påverkar beskattningen, om skattemyndigheten har antecknat dem i den förhandsifyllda skattedeklaration som skickats till den skattskyldige. Den skattskyldige behöver således inte för beskattningen spara kvitton på t.ex. lön som han fått, betalda räntor på bostadslån, betalda pensionsförsäkringspremier eller medlemsavgift till arbetsmarknadsorganisationen, om skattemyndigheten har antecknat exakt samma uppgifter om dessa betalningar i den förhandsifyllda skattedeklarationen.

Om den skattskyldiges uppgifter, t.ex. uppgifter om beloppet av inkomster eller avdrag, skiljer sig från de uppgifter som skattemyndigheten har antecknat i den förhandsifyllda skattedeklarationen, skall den skattskyldige återsända den rättade förhandsifyllda skattedeklarationen till skatteförvaltningen och själv spara verifikationerna över de rättade uppgifterna, i händelse av att det senare krävs att de skall företes.

Den skattskyldige skall också spara verifikationer över sådana uppgifter som inte alls varit antecknade i den förhandsifyllda skattedeklarationen. Exempel på sådana är verifikationer över den skattskyldiges hyresinkomster och kostnader som hänför sig till dem, utgifter för inkomstens förvärvande eller kostnader som ligger till grund för hushållsavdrag. Den skattskyldige skall också spara sådana verifikationer som verifierar grunden eller användningsändamålet för en betalning som den skattskyldige gjort. Således skall en skattskyldige som har yrkat på att räntorna på ett lån som han tagit för att renovera sin bostad skall avdras som räntor på bostadslån spara verifikationerna över förnödenheter som han skaffat för renoveringen och arbetskostnader som han betalat, så att han vid behov kan visa att lånet faktiskt har använts för att finansiera renoveringen av bostaden. Skattestyrelsen skall ändå ha rätt att begränsa skyldigheten att förvara verifika-

tioner enligt paragrafen när det är uppenbart onödigt att förvara verifikationerna.

12 §. Anteckningsskyldighet. Enligt paragrafens nuvarande ordalydelse skall en skattskyldig som bedriver annan förvärvsverksamhet än näringsverksamhet och som inte är bokföringsskyldig, med tanke på sin deklARATIONSSKYLDIGHET föra sådana anteckningar och kassabok varav tillräckligt specificerat framgår de uppgifter som behövs vid beskattningen. Närmare bestämmelser om saken har utfärdats genom Skattestyrelsens beslut om anteckningsskyldighet och anteckningar (1807/1992).

Det föreslås att paragrafen ändras så att där konstateras i form av exempel de viktigaste verksamheter som i praktiken omfattas av anteckningsskyldigheten. I paragrafen nämns gårdsbruk, skogsbruk, uthyrningsverksamhet och investeringsverksamhet. Med investeringsverksamhet avses investering av medel i värdepapper, investeringsfonders fondandelar och annan motsvarande egendom och handel med sådan egendom när denna verksamhet inte skall betraktas som näringsverksamhet. En stor del av dylik egendom som de skattskyldiga innehar omfattas för närvarande av värdeandelssystemet. Beträffande egendom som omfattas av värdeandelssystemet är det i allmänhet tillräckligt för fullgörande av anteckningsskyldigheten att den skattskyldige sparar de kontoutdrag han fått från den som sköter hans värdeandelskonto och av vilka framgår uppgifter om tidpunkterna för förvärvande och överlåtelse av egendomen, anskaffnings- och överlåtelsepriser, förändringar i anskaffningsutgifterna till följd av aktieemissioner eller spliter och andra uppgifter som behövs för beskattning av överlåtelsevinsten, eller att den skattskyldige vid behov kan få nämnda utredningar.

Det föreslås att till paragrafen fogas en bestämmelse enligt vilken anteckningarna skall basera sig på verifikationer. Tillägget förändrar inte nuläget, eftersom motsvarande bestämmelse redan har funnits i finansministeriets och Skattestyrelsens beslut.

För närvarande innehåller lagen inga bestämmelser om förvaring av anteckningar och verifikationer som hänför sig till dem. Finansministeriet har med stöd av 13 § 2 mom. i lagen om beskattningsförfarande i

sitt beslut om deklarationsskyldighet bestämt att en skattskyldig som är anteckningsskyldig skall förvara de verifikat, förteckningar och böcker som hör till anteckningarna sex år räknat från utgången av skatteåret. En bestämmelse om förvaringsskyldighet i anslutning till anteckningsskyldigheten föreslås i 12 §. På samma sätt som i nuläget skall anteckningarna och de verifikationer som hör till dem sparas fem år från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts.

Vid beskattningen av överlåtelsevinst behövs uppgifter om och verifikationer över tidpunkten för egendomens förvärvande och anskaffningspriset när beskattningen verkställs för det år under vilket egendomen har överlåtits. Det är möjligt att den skattskyldige har innehaft den överlåtna egendomen betydligt längre än fem år. Trots att den i 12 § nämnda förvaringstiden för verifikationer och anteckningar som hänför sig till egendomens förvärvande, som skall räknas från det år då egendomen erhöles, redan skulle ha gått ut, ligger det i den skattskyldiges eget intresse att spara uppgifter och verifikationer som hänför sig till egendomens förvärvande så att han med hjälp av dem kan påvisa tidpunkten för egendomens förvärvande i beskattningen för överlåtelseåret.

13 §. Närmare stadganden och föreskrifter om deklarationsskyldigheten. Det föreslås att 2 mom. upphävs. Enligt momentet kan finansministeriet bestämma hur en skattskyldig skall förvara uppgifter och verifikationer som behövs för beskattningen. Bestämmelser om förvaringen av verifikationer och Skattestyrelsens rätt att meddela närmare föreskrifter om saken föreslås i den nya 11 a §, så 13 § 2 mom. kan upphävas som onödigt.

Enligt 4 mom. får Skattestyrelsen meddela föreskrifter som begränsar deklarationsskyldigheten, om inte något annat föreskrivs med stöd av 10 § 1 mom. Skattestyrelsens bestämmanderätt har således begränsats av finansministeriets befogenhet enligt 10 § 1 mom. att bestämma närmare om fullgörandet av deklarationsskyldigheten. I propositionen föreslås att 10 § 1 mom. ändras så att Skattestyrelsen bestämmer om fullgörandet av deklarationsskyldigheten. Av denna anledning kan hänvisningen i 13 § 4 mom. till

10 § 1 mom. slopas.

16 §. Utomståendes allmänna skyldighet att lämna uppgifter om utgifter och avdrag. I 3 mom. bestäms om skyldighet för en utomstående att tillställa skatteförvaltningen uppgifter i årsanmälan om arbetstagares pensionsavgift, arbetslöshetsförsäkringsavgift samt pensionsförsäkringspermier enligt 96 och 97 § i inkomstskattelagen som denne har uppburit. Enligt den gällande bestämmelsen gäller skyldigheten att lämna uppgifter endast arbetsgivare, dvs. situationer där nämnda avgifter uppbärs för lön som betalats i anställningsförhållanden. I allmänhet uppbärs dessa avgifter bara när det är fråga om ett anställningsförhållande och lön. Exempelvis med stöd av 3 § 2 mom., 68 och 133 § i lagen om kommunala pensioner (549/2003) uppbärs arbetstagarens pensionsavgift ändå för betalningar till familjevårdare och i vissa fall närståendevårdare, förtroendevalda och personer som ingått konsult- eller uppdragsavtal, trots att det inte är fråga om betalningar som erhållits i anställningsförhållanden.

I propositionen föreslås att även andra som betalat en prestation än arbetsgivare skall lämna uppgifter om avgifter enligt 16 § 3 mom. som de har uppburit. I beskattningen av mottagaren kan de på avgifterna baserade avdragen då vid behov beviljas på grundval av uppgiften i årsanmälan på samma sätt som i beskattningen av löntagare. Detta underlättar den skattskyldiges fullgörande av deklarationsskyldigheten och minskar skatteförvaltningens administrativa arbete med behandlingen av skattedeklarationer. Med stöd av 16 § 10 mom. kan skattestyrelsen begränsa skyldigheten att lämna uppgifter enligt den föreslagna bestämmelsen.

18 §. Myndigheternas allmänna skyldighet att lämna uppgifter. Enligt det nuvarande 4 mom. skall den registerförare som avses i lagen om ett datasystem för vägtrafiken (819/1989) för beskattningen tillställa skatteförvaltningen uppgifter ur datasystemet för vägtrafiken. Lagen har upphävts och ersatts med lagen om fordonregistret (541/2003), som trädde i kraft delvis i början av 2004 och delvis i början av 2005. I 4 mom. föreslås ändringar av teknisk natur.

26 §. Allmänna principer som skall iakttas vid beskattningen. I 3 mom. bestäms om hö-

rande av den skattskyldige bl.a. när skattemyndigheten ändrar beskattningen till den skattskyldiges nackdel genom efterbeskattning eller skatterättelse. Bestämmelsens ordalydelse ändras på det sätt som föreslås i den allmänna motiveringen så att begreppen efterbeskattning och skatterättelse till den skattskyldiges nackdel ersätts med det allmänna begreppet rättelse av beskattningen till den skattskyldiges nackdel.

Bestämmelsen i 5 mom. om avgörande av ett skatteärende förutsätter att skattemyndigheten noga prövar alla ärenden oberoende av deras art och omfattning och i samtliga fall grundar sitt avgörande på att man använt sin rätt att pröva de enskilda ärendena. Enligt bestämmelsens nuvarande ordalydelse är det inte möjligt för skattemyndigheten att tillämpa olika förfaringsätt för behandlingen av olika ärenden.

I 5 mom. föreslås bestämmelser om det sätt på vilket beskattningen verkställs. Enligt förslaget verkställs inkomst- och förmögenhetsbeskattningen med stöd av den skattskyldiges deklaration, uppgifter som erhållits av utomstående och andra utredningar som erhållits i saken. När beskattningen verkställs skall skattemyndigheterna pröva de erhållna uppgifterna och utredningarna på det sätt som är motiverat med hänsyn till ärendets art och omfattning, lika bemötande av de skattskyldiga samt skattekontrollens behov. Det skall således vara skattemyndighetens skyldighet att pröva de uppgifter och utredningar som erhållits för beskattningen. Till skillnad från nuläget framgår det uttryckligen av bestämmelsen att skattemyndigheten kan tillämpa olika prövningsmetoder på olika ärenden. För vissa ärenden kan metoden vara t.ex. att jämföra och kontrollera de erhållna uppgifterna med hjälp av automatisk databehandling. Sådana ärenden skall kunna behandlas skilt beträffande vilka ett korrekt beskattningsbeslut förutsätter djupare och noggrannare undersökning av uppgifterna och utredningarna och myndighetens prövning av det enskilda fallet. I bestämmelsen uppräknas de allmänna grunder som bestämmer på vilket sätt ärendena skall prövas.

30 §. Outredd förmögenhetsökning. Bestämmelsens ordalydelse ändras på det sätt som föreslås i den allmänna motiveringen så

att begreppet efterbeskattning ersätts med begreppet rättelse av beskattningen till den skattskyldiges nackdel.

32 §. Skatteförhöjning. Det föreslås att skatteförhöjningsbeloppen enligt 3 mom. ändras. Som skatteförhöjning kan påföras högst 30 % av den inkomst som lagts till, och till skillnad från nuläget skall det inte finnas några minimibelopp uttryckta i procent eller penningbelopp. För förmögenhet kan som skatteförhöjning påföras 1 % av de tillgångar som lagts till. Inte heller då nämns något minimibelopp för skatteförhöjningen.

34 §. Förskott som räknas till godo vid beskattningen. Det föreslås att 3 mom. ändras så att komplettering av förskott som betalats senast en månad innan beskattningen av den skattskyldige slutförts kan räknas till godo för betalning av skatteårets skatter. Ändringen påverkar också uträkningen av kvarskatte- ränta och återbäringsränta, varom bestäms i 44 §.

34 a §. Obetald förskottsinnehållning. Bestämmelsens ordalydelse ändras på det sätt som föreslås i den allmänna motiveringen så att begreppet efterbeskattning ersätts med begreppet rättelse av beskattningen till den skattskyldiges nackdel. På grund av de ändringar som föreslås i bestämmelserna om ändring av beskattningen hänvisas till 56 § i stället för som nu 57 § i lagen om beskattningsförfarande och dessutom konstateras det särskilt att betalningsmottagaren skall betala även skattetillägg och skatteförhöjning, som är påföljder i anslutning till den nuvarande efterbeskattningen.

44 §. Uträkning av kvarskatte- ränta och återbäringsränta. Kvarskatte- ränta och återbäringsränta räknas för närvarande ut från den 1 april året efter skatteåret till förfallodagen för den första kvarskatte- räntan eller till utgången av månaden före den då förskotts- återbäringsräntan skall ske. Uträkningsperioden för vardera räntan tidigareläggs så att den börjar den 1 februari året efter skatteåret.

I 2 mom. föreskrivs om uträkning av kvarskatte- ränta och återbäringsränta när den skattskyldige betalar honom påfört förskott efter den 31 mars året efter skatteåret. Om den skattskyldige betalar förskott efter den 31 mars, räknas ränta på skillnaden minskad med betalningen från dagen efter den då för-

skottet betalats till den dag som avses i 1 mom., dvs. till förfallodagen för den första kvarskatteraten eller till utgången av månaden före den då förskottsåterbäringen skall ske. Ränta för tiden före betalningen räknas i enlighet med huvudregeln på skillnaden som inte minskats med betalningen från den begynnelsepunkt som anges i 1 mom. till betalningsdagen för förskottet. I motsvarighet till den föreslagna ändringen av 1 mom. föreslås i 2 mom. att tidpunkten då räntan börjar räknas ändras till den 1 februari året efter skatteåret.

I motsvarighet till ändringen av 34 § föreslås också att komplettering av förskott som betalats vid tidpunkten då kvarskatteräntan börjar räknas, dvs. den 1 februari, eller senare beaktas vid uträkningen av kvarskatteränta och återbäringsränta. Också när räntorna uträknas beaktas endast sådan komplettering av förskott eller sådant förskott som har betalats senast en månad innan skatteårets beskattning slutförts. På samma sätt som komplettering av förskott beaktas vid uträkningen av kvarskatteränta och återbäringsränta också ett belopp som betalats som kvarskatt för skatteåret och som den skattskyldige har betalt före förfallodagen för kvarskatten, men samtidigt senast en månad innan beskattningen av den skattskyldige slutförts.

51 §. Beskattningsbeslut och beskattningsintyg. I paragrafen föreskrivs om de handlingar gällande den verkställda beskattningen som skall sändas till den skattskyldige och om vissa uppgifter som skall antecknas i dem. Det föreslås att terminologin i 1 mom. ändras. När beskattningen verkställts sänds till den skattskyldige i stället för debetsedel ett beskattningsbeslut jämte utredningar om grunderna för beskattningen och anvisningar om hur ändring kan sökas.

En del av de skattskyldiga, som får en förhandsfylld skattedeklaration, får redan tillsammans med den ett beskattningsbeslut, en utredning om grunderna för beskattningen och anvisningar om hur ändring kan sökas. Beskattningsbeslutet och utredningen om grunderna för beskattningen baserar sig då på uppgifterna i den förhandsfyllda skattedeklarationen. Om uppgifterna sedan under den tid då beskattningen verkställs ändras på grund av den skattskyldiges ändringar i den för-

handsfyllda skattedeklarationen och myndigheternas ändringar, sänds den skattskyldige nya handlingar som motsvarar de ändrade uppgifterna.

55 §. Rättelse av beskattningen till den skattskyldiges fördel. Det föreslås att paragrafens ordalydelse ändras genom att begreppet skatterättelse ersätts med begreppet rättelse av beskattningen.

I 1 mom. föreskrivs på samma sätt som för närvarande att om beskattningen innehåller ett fel till följd av vilket den skattskyldige har påförts för mycket skatt, rättar skatteverket beskattningen till den skattskyldiges fördel.

I 2 mom. bestäms om tidsfristen för rättelse. Beskattningen kan rättas till den skattskyldiges fördel inom fem år från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts, på samma sätt som för närvarande.

Det föreslås att till paragrafen fogas en bestämmelse enligt vilken beskattningen kan rättas även om förvaltningsdomstolens beslut har vunnit laga kraft, om förvaltningsdomstolens beslut avviker från ett avgörande som högsta domstolen senare meddelat i ett annat liknande ärende. Också i dessa fall skall det vara möjligt att rätta beskattningen bara inom den tid som anges i 2 mom. Om detta bestäms i 3 mom.

56 §. Rättelse av beskattningen till den skattskyldiges nackdel. Det föreslås att paragrafens ordalydelse ändras genom att begreppet skatterättelse ersätts med begreppet rättelse av beskattningen.

Enligt 1 mom. kan skatteverket rätta beskattningen om en skattskyldig helt och hållet blivit obeskattad eller annars har undgått föreskriven skatt.

I 2—4 mom. bestäms om tidsfristen för rättelse. Enligt 2 mom. är den allmänna tidsfristen för rättelse ett år från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts. Av de orsaker som anges i den allmänna motiveringen kan beskattningen inom denna tid rättas oberoende av arten av det fel som finns i beskattningsbeslutet och oberoende av vem som har orsakat felet. Skattemyndigheten skall ändå inte kunna rätta sitt felaktiga beslut till den skattskyldiges nackdel, om det aktuella ärendet kan anses lämna rum för tolkning eller vara oklart på

det sätt som avses i 26 § 2 mom. i lagen om beskattningsförfarande. Med ett ärende som lämnar rum för tolkning eller är oklart avses alltså detsamma som i nämnda bestämmelse om skydd för berättigade förväntningar. Det enda avgörande med tanke på förutsättningarna för rättelse skall vara ärendets art, dvs. att det lämnar rum för tolkning eller är oklart. Däremot har det ingen betydelse med tanke på förutsättningarna för rättelse på vilket sätt skattemyndigheten har undersökt eller borde ha undersökt ärendet i fråga.

Enligt 3 mom. skall tidsfristen för rättelse vara två år från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts när det är fråga om skattemyndighetens skrivfel, räknefel eller något annat därmed jämförbart misstag, t.ex. registreringsfel, eller beskattningen har baserat sig på felaktiga eller bristfälliga uppgifter från utomstående. Den begränsning som ingår i 2 mom. och enligt vilken beskattningen inte kan rättas om ärendet lämnar rum för tolkning eller är oklart, har ingen betydelse i situationer som avses i 3 mom.

Enligt 4 mom. är tidsfristen för rättelse fem år från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts till den del den skattskyldige har försummat sin deklareringskyldighet. Så är fallet t.ex. när den skattskyldige inte alls har lämnat in någon skattedeklaration eller den skattedeklaration han lämnat in är bristfällig, vilseledande eller på något annat sätt ger fel bild av den skattskyldiges inkomster. Om den skattskyldige i sin skattedeklaration klart och öppet lämnar riktiga och tillräckliga uppgifter för att ett beskattningsärende skall kunna avgöras, är det inte fråga om en brist i deklARATIONEN, även om den skattskyldige juridiskt skulle ha kommit till fel slutresultat, t.ex. felbedömt det skattemässiga bemötandet av inkomsten. Om den skattskyldige inte har lämnat riktiga och tillräckliga uppgifter så att ett korrekt beslut kan fattas, är det fråga om en bristfällig deklARATION t.ex. när den skattskyldige har felbedömt det skattemässiga bemötandet av inkomsten. Den längre rättelsetiden gäller enbart sådana ärenden beträffande vilka den skattskyldige har försummat sin deklARATIONSSKYLDIGHET.

I 5 mom. föreslås den bestämmelse som nu

ingår i 1 mom. och enligt vilken beskattningen inte kan rättas, om ärendet har avgjorts genom beslut på besvär.

Exempel 1. Ett samfund har belastat sitt resultat med förlust som uppkommit vid fusion av bolag, vilken inte är en avdragbar utgift i beskattningen enligt 52 b § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968). Kostnadsföringen har inte beaktats som intäkt i den verkställda beskattningen. Den juridiska frågan om avdragbarhet för fusionsförlust lämnar inte rum för tolkning och är inte oklar. Skatteverket kan rätta felet inom ett år. Det har då ingen betydelse att det i samfundets skattedeklaration öppet hade uppgetts att fusionsförlusten hade kostnadsförts och att beskattningen av denna orsak hade kunnat verkställas korrekt. Om det åter inte alls hade uppgetts i skattedekARATIONEN att fusionsförlusten hade kostnadsförts eller uppgifterna t.ex. hade framställts på ett vilseledande sätt, kan rättelsen företas inom fem år enligt 3 mom.

Exempel 2. En skattskyldig har sålt aktier under skatteåret. Till sin skattedeklaration har han fogat en kalkyl över överlåtelsevinsten och vid behörig punkt i huvudskatteblanketten har han antecknat beloppet av överlåtelsevinsten enligt kalkylen. Av kalkylen framgår att den skattskyldige som anskaffningsutgift för de sålda aktierna har avdragit inte bara det faktiska inköpspris han betalt för aktierna utan också den presumtiva anskaffningsutgiften, som beräknas på grundval av överlåtelsepriset. Vinsten har beskattats i enlighet med den skattskyldiges deklARATION. Beskattningen innehåller ett fel eftersom från överlåtelsevinsten kan avdras antingen den faktiska anskaffningsutgiften eller en större presumtiv anskaffningsutgift, men inte bägge. Bestämmelserna om uträkning av överlåtelsevinst lämnar inte rum för tolkning och är inte oklara till denna del. Felet kan rättas inom ett år.

Exempel 3. Skatteförvaltningen har av en dividendutbetalare fått årsanmälan med uppgift om dividend som betalats till en skattskyldig. Dividenduppgiften syns i skatteförvaltningens databas i samband med den skattskyldiges beskattningsuppgifter, men den har inte överförts till beskattningsberäkningen och har inte matats ut på den för-

handsifyllda skattedeclaration som skatteförvaltningen sänt till den skattskyldige. Den skattskyldige har inte tillfogat uppgiften om dividendinkomst på den förhandsifyllda skattedeclarationen och återsänt den till skatteverket. Dividenden har inte beskattats. Beskattningen kan till denna del rättas inom fem år, eftersom den skattskyldige har försummat sin deklarationsskyldighet. Det har ingen betydelse att skatteförvaltningen har fått årsanmälan med uppgift om dividender som betalats till den skattskyldige.

Exempel 4. En skattskyldig har i sin skattedeclaration underlåtit att uppge överlåtelsevinst från försäljningen av en fastighet och vinsten har inte beskattats. Vid verkställandet av beskattningen har skattemyndigheten på grund av ett registreringsfel dragit av ett större belopp för resor mellan bostaden och arbetsplatsen än det korrekta belopp som yrkades. Rättelsetiden bestäms enligt om den skattskyldige har försummat sin deklarationsskyldighet i fråga om det aktuella ärendet. Felet i beskattningen av överlåtelsevinsten av fastigheten kan rättas inom fem år. Rättelse för att korrigera registreringsfelet rörande resekostnaderna skall göras inom två år.

Exempel 5. A har grundat ett aktiebolag för att bedriva konsultverksamhet. Verksamheten har varit av ringa omfattning det första året. Arten och omfattningen av verksamheten har framgått av skattedeclarationen. Verksamheten har inte bedrivits i anställningsförhållande. Beskattningen av aktiebolaget har verkställts enligt skattedeclarationen. Frågan om korrekt skattesubjekt lämnar rum för tolkning. Skatteverket kan inte rätta beskattningen och anse att inkomst som fakturerats i aktiebolagets namn skall räknas som A:s skattepliktiga inkomst.

57 §. Särskilda bestämmelser om rättelse av beskattningen. Det föreslås att begreppet efterbeskattning ersätts med begreppet rättelse av beskattningen. I 1 mom. föreskrivs att om den skattskyldige har försummat sin deklarationsskyldighet, skall han när beskattningen rättas påföras skattetillägg och skatteförhöjning enligt lagen om skattetillägg och förseningsränta. Skattetillägg och skatteförhöjning skall således påföras i situationer enligt förslaget till 56 § 4 mom., då beskatt-

ningen kan rättas inom fem år räknat från ingången av året efter det då beskattningen slutförts.

Enligt 2 mom. anses rättelsen har gjorts inom utsatt tid, om skatteverkets beslut där- om har fattats innan tidsfristen löpt ut. Med tanke på iakttagandet av tidsfristen har det ingen betydelse när beslutet har skickats ut. Bestämmelsen gäller skattemyndighetens alla beslut varigenom beskattningen rättas till den skattskyldiges fördel eller nackdel.

57 a §. Överföring av inkomst som läggs till på grund av rättelse av beskattningen. Om det sammanlagda beloppet av inkomster som läggs till i samband med efterbeskattning är mindre än det belopp som bestäms genom förordning, kan tillägget göras till inkomsten för det skatteår för vilket beskattningen inte har slutförts. Skattetillägg upp- bärs då inte på grund av den inkomst som lagts till. Enligt 8 § i förordningen om beskattningsförfarande är det inkomstbelopp som avses i paragrafen 2 000 euro för fysiska personer och dödsbon och 4 000 euro för andra skattskyldiga. I propositionen föreslås att inkomstbeloppet anges direkt i lagen i stället för i förordningen. Inkomstbeloppet vore 4 000 euro för alla skattskyldiga. Samtidigt ändras paragrafens ordalydelse så att begreppet efterbeskattning ersätts med begreppet rättelse av beskattningen.

59 §. Rättelse av beskattningen som gäller dödsbo. Det föreslås att paragrafens ordalydelse ändras så att begreppen efterbeskattning och skatterättelse ersätts med begreppet rättelse av beskattningen.

63 §. Rättelseyrkande till skatterättelse- nämnden. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. Trots att förvaltningsdomstolens beslut vunnit laga kraft skall den skattskyldige kunna söka ändring i beskattningen med ett rättelseyrkande, om förvaltningsdomstolens beslut i fråga om den skattskyldige avviker från ett avgörande som högsta förvaltningsdomstolen senare meddelat i ett liknande ärende. Rättelseyrkandet skall anhängiggöras inom normal besvärstid enligt 64 § i lagen om beskattningsförfarande.

64 §. Tidsfristen för rättelseyrkande. Det föreslås att bestämmelsen i 1 mom. om den allmänna tidsfristen för skattetagarnas rättel-

seyrkande ändras så att skatteombudet, kommunen, församlingen och Folkpensionsanstalten skall framställa rättelseyrkande inom ett år räknat från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts. Ändringen påverkar inte skattetagarnas särskilda besvärstider på 60 dagar, som räknas från det att beslutet som ändrade beskattningen fattades.

67 §. Besvärstiden. Det föreslås att paragrafens bestämmelse om skattetagarnas allmänna tidsfrist för besvär ändras så att skatteombudet, kommunen, församlingen och Folkpensionsanstalten skall anföra besvär inom ett år från det att beskattningen av den skattskyldige slutförts. Ändringen påverkar inte skattetagarnas särskilda besvärstid på 60 dagar, som räknas från det att beslutet på rättelseyrkandet fattades.

75 §. Följdändring. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom., enligt vilket skatteverket kan ändra en skattskyldigs beskattning genom följdändring även när annan beskattning av den skattskyldige än den som verkstälts enligt lagen om beskattningsförfarande har ändrats på ett sätt som påverkar den beskattning som skall verkställas enligt lagen om beskattningsförfarande. Bestämmelsen är nödvändig för att undvika ogrundade skatteförmåner i de fall där ett avgörande som träffats i fråga om annan beskattning och som påverkar inkomst- och förmögenhetsbeskattningen ändras. Utan specialbestämmelse skulle ändringen i allmänhet kunna beaktas i inkomst- och förmögenhetsbeskattningen till den skattskyldiges nackdel endast under den föreslagna rättelsetiden på ett år, medan åter en rättelse av inkomst- och förmögenhetsbeskattningen till den skattskyldiges fördel kan göras inom den normala rättelsetiden på fem år.

Den föreslagna påföljdsändringen kan komma i fråga t.ex. när arvsbeskattningen ändras på grund av att den skattskyldige sökt ändring. Enligt 47 § i inkomstskattelagen avdras som anskaffningsutgift för egendom som erhållits som arv vid beskattningen av överlåtelsevinsten beskattningsvärdet vid arvsbeskattningen. Den skattskyldige kan söka ändring i arvsbeskattningen inom fem år från ingången av året efter det då beskattningen verkstälts. Om arvsbeskattningsvär-

det sänkts till följd av ändringssökandet, medan beskattningen av överlåtelsevinsten inte kan rättas på motsvarande sätt, avdras vid beskattningen av överlåtelsevinsten i strid med lagens syfte sådant arvsbeskattningsvärde på grund av vilket arvsskatt inte skall betalas. Enligt den föreslagna bestämmelsen kan beskattningen av överlåtelsevinst i ett sådant fall rättas genom påföljdsändring oberoende av tidsfristen för rättelse av beskattningen.

77 §. Räknande av ränta i ändringssituationer. Det föreslås att 1 och 3 mom. ändras så att kvarskatteräntan i en ändringssituation räknas från den 1 februari året efter skatteåret. Räntan räknas alltså från samma tidpunkt som enligt förslaget till 44 §. Paragrafens 2 mom. ändras genom att begreppet efterbeskattning ersätts med rättelse av beskattningen. Till följd av detta bestäms beräkningstiden för kvarskatteränta och samfundsränta som skall betalas i ändringssituationer enligt om den skattskyldige påförs skattetillägg i samband med att beskattningen rättas. Enligt förslaget till 57 § påförs skattetillägg enligt lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995) i samband med att beskattningen rättas, om den skattskyldige har försummat sin deklarationsskyldighet. Enligt 3 § 3 mom. i lagen om skattetillägg och förseningsränta beräknas skattetillägget från ingången av den tredje månad som följer på den månad då beskattningen slutförts till den förfallodag som satts ut för efterskatten. Om skattetillägg påförs i samband med att beskattningen rättas, beräknas kvarskatteräntan och samfundsräntan till utgången av den andra månaden efter slutförandet av den skattskyldiges beskattning, och för tiden efter det beräknas skattetillägg. Om skattetillägg inte påförs när beskattningen ändras, beräknas på den skatt som följer av ändringen kvarskatteränta och samfundsränta som skall betalas till den för skatten utsatta förfallodagen. Beräkningsperioden för kvarskatteränta och samfundsränta utgår således vid samma tidpunkter som för närvarande i å ena sidan efterbeskattningssituationer och å andra sidan andra ändringssituationer.

Paragrafens 2 mom. ändras också så att där slopas omnämmandet av dagen efter att komplettering av förskott betalats som begynnelse-tidpunkt för beräkning av räntan. Ändringen

påverkar inte beräkningen av räntan, men klarlägger regleringen, eftersom man av den nuvarande bestämmelsens ordalydelse kan dra den slutsatsen att endast komplettering av förskott beaktas och inte skatt som betalas vid förskottsuppbörden. I en ändringssituation räknas samfundsränta som skall betalas för ett skatteår helt på nytt, varvid kompletteringar av förskott och försenade förskott som den skattskyldige betalat tidigare beaktas. Det faktum att dessa betalningar skall beaktas när räntan beräknas framgår av 41 § 2 mom. i lagen om beskattningsförfarande.

Till paragrafen fogas ett nytt 5 mom., varvid de nuvarande 5 och 6 mom. blir 6 och 7 mom. I förslagen till 5 mom. föreskrivs om den samfundsränta eller kvarskatteränta som skall uppbäras av den skattskyldige när beskattningen rättas till den skattskyldiges nackdel. Kvarskatteräntan är i ändringssituationer som avses i paragrafen lika stor som vad som föreskrivs i 43 § 2 mom. till utgången av den andra månaden efter slutförandet av den skattskyldiges beskattning. För tiden därefter är kvarskatteräntan alltid den i 12 § i räntelagen avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga, minskad med två procentenheter. För nämnda tid uppbärs således inte förhöjd kvarskatteränta för skatt som påförs på grund av rättelse, även om kvarskatten överstiger 10 000 euro. Samfundsränta som skall betalas är i en ändringssituation lika stor som vad som föreskrivs i 40 § 1 mom. till utgången av den andra månaden efter slutförandet av den skattskyldiges beskattning. För tiden därefter är kvarskatteräntan den i 12 § i räntelagen avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga, minskad med två procentenheter. Bestämmelsen gäller alltså andra ändringar av beskattningen till den skattskyldiges nackdel än sådana där deklARATIONSSKYLDIGHETEN har försumrats och den skattskyldige påförs skattetillägg.

78 §. Genomförande av ändringar. Det föreslås att ordalydelsen i 1 och 2 mom. ändras genom att begreppen skatterättelse och efterbeskattning ersätts med begreppet rättelse av beskattningen. Dessutom preciseras den allmänna hänvisningen till bestämmelser om skatterättelse i 1 mom. Påföljdsändring och ändringar i beskattningen till följd av änd-

ringssökande genomförs med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i 55 och 56 § i lagen om beskattningsförfarande bestäms om rättelse av beskattningen till den skattskyldiges fördel eller nackdel. Ändring i ett beslut genom vilket påföljdsändring eller ändringar i beskattningen till följd av ändringssökande har gjorts, söks enligt vad som i 62—65 § i lagen om beskattningsförfarande bestäms om sökande av ändring i beslut som gäller rättelse av beskattningen. Avsikten med de föreslagna ändringarna är inte att ändra förutsättningarna för påföljdsändring eller det i bestämmelsen avsedda ändringsbeslutet.

93 a §. Elektronisk kommunikation och signering. I den nya 93 a § som föreslås bli fogad till lagen bestäms om elektronisk kommunikation och signering. I 1 mom. konstateras att på ärenden som behandlas enligt lagen om beskattningsförfarande tillämpas lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet. I 2 mom. konstateras att deklARATIONER och andra handlingar som får lämnas in till skattemyndigheten på elektronisk väg och som skall signeras skall certifieras på det sätt som stadgas i 18 § i lagen om elektroniska signaturer (14/2003) eller på annat godtagbart sätt. Enligt 3 mom. meddelar Skattestyrelsen närmare föreskrifter om på vilket sätt deklARATIONER och andra handlingar skall vara certifierade för att få lämnas in på elektronisk väg. En bestämmelse med i sak samma innehåll finns för närvarande i finansministeriets beslut om deklARATIONSSKYLDIGHET.

1.2. Lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om beskattningsförfarande

Ändring av ikraftträdandebestämmelsen. I 6 § i lagen om beskattningsförfarande bestäms om den myndighet som verkställer beskattningen. Det skatteverk som bestäms enligt hemkommunen för mannen har i fråga om andra makar än sådana som lever i registrerat partnerskap och på vilka inkomstskattelagens bestämmelse om makar tillämpas varit behörigt att verkställa även hustruns beskattning, om makarna har hemkommuner inom olika skatteverks områden. Lagen har ändrats så att beskattningssorten bestäms en-

ligt den äldre personens hemkommun eller, om makarna är lika gamla, enligt vems personbeteckning som har det lägre individuella numret. I den lag som trädde i kraft 2003 ingår en ikraftträdandebestämmelse med stöd av vilken 6 § 3 mom., som gäller saken, tillämpas första gången vid beskattningen för 2006.

I ärenden som gäller förskottsuppbörd är i regel samma skatteverk behörigt som det som verkställer beskattningen av den skattskyldige för det aktuella skatteåret. Förskottsinnehållningsprocenten och den skatt som skall betalas vid förskottsbetalning för skatteåret 2006 bestäms på grundval av uppgifterna för den senast slutförda beskattningen, dvs. för skatteåret 2004. De uppgifter om personer med olika hemkommun som behövs för förskottsuppbörden 2006 finns således hos skatteverket för mannens hemkommun.

I propositionen föreslås att behörigt skatteverk i fråga om förskottsuppbörden för bägge makarna skall ännu skatteåret 2006 vara skatteverket för mannens hemkommun. För den skattskyldige har saken ingen praktisk betydelse, eftersom han kan sköta ärenden som gäller förskottsuppbörden vid vilket skatteverk han vill. Övergångsbestämmelsen om förskottsuppbörd fogas till ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om beskattningsförfarande (1165/2002).

1.3. Lag om skattetillägg och förseningsränta

5 §. Beräkning av förseningsränta. I 2 mom. bestäms om beräkning av förseningsränta på obetalt förskott. I denna proposition föreslås att 44 § i lagen om beskattningsförfarande ändras så att kvarskatteränta och återbäringsränta räknas från den 1 februari året efter skatteåret i stället för från den 1 april som tidigare. Det föreslås att 5 § i lagen om skattetillägg och förseningsränta ändras på motsvarande sätt så att för obetalt förskott som debiterats till för stort belopp uppbärs förseningsränta till föregående dag, dvs. utgången av januari året efter skatteåret.

1.4. Lag om förskottsuppbörd

6 a §. Elektronisk kommunikation och sig-

nering. I den nya 6 a § som föreslås bli fogad till lagen bestäms om elektronisk kommunikation och signering. I 1 mom. konstateras att på ärenden som behandlas enligt lagen om förskottsuppbörd tillämpas lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet. I 2 mom. konstateras att deklARATIONER och andra handlingar som får lämnas in på elektronisk väg och som skall signeras skall certifieras på det sätt som stadgas i 18 § i lagen om elektroniska signaturer (14/2003) eller på annat godkäntbart sätt. Enligt 3 mom. meddelar Skattestyrelsen närmare föreskrifter om på vilket sätt deklARATIONER och andra handlingar skall vara certifierade för att få lämnas in på elektronisk väg.

24 §. Fastställande, ändring och avlyftande av skatt som skall betalas vid förskottsbetalning. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 7 mom., enligt vilket även ett annat skatteverk än det som verkställer beskattningen av den skattskyldige på yrkande av den skattskyldige är behörigt i ett ärende som gäller fastställande, ändring och avlyftande av skatt som skall betalas vid förskottsbetalning.

För närvarande kan bara det skatteverk som verkställer den skattskyldiges beskattning fastställa, ändra eller avlyfta skatt som skall betalas vid förskottsbetalning. Däremot är med stöd av 18 § i lagen om förskottsuppbörd även ett annat skatteverk än det inom vars tjänsteområde den skattskyldiges hemkommun är belägen på yrkande av den skattskyldige behörigt att fastställa ny innehållningsprocent. Skatteförvaltningens verksamhet i anslutning till förskottsinnehållningsärenden har således kunnat decentraliseras på ett ändamålsenligt sätt och skatteförvaltningens resurser på olika håll i landet har kunnat utnyttjas effektivt. Motsvarande förfarande för skatter som betalas vid förskottsbetalning kan också motiveras därför att det ofta är ändamålsenligt att behandla ärenden som gäller fastställande av förskottsinnehållning och förskottsuppbörd tillsammans, varvid den myndighet som behandlar ärenden bör vara behörig i vardera frågan. Behovet av behandling tillsammans har utökats ytterligare av den ändring i 2 § i lagen om förskottsuppbörd som företogs genom lag 564/2004. Enligt den kan Skattestyrelsen bestämma att inkomster om totalt högst 7 000 euro på vilka

skall verkställas förskotts betalning kan beaktas vid beräkningen av grunderna för förskottsinnehållningen. Liksom i fråga om förskottsinnehållningen skall ett annat skatteverk vara behörigt i ett ärende som gäller skatter som betalas vid förskotts betalning bara på yrkande av den skattskyldige.

42 a §. *Närmare bestämmelser om tidsfrister för debitering och rättelse.* Det föreslås att till lagen fogas en ny 42 a §, där bestämmelserna om tidsfrist för debitering och rättelse preciseras. Enligt paragrafen anses debiteringen eller en rättelse av den ha skett inom utsatt tid, om beslutet har fattats innan tidsfristen löpt ut.

Förutom debiteringar och rättelser av dem enligt lagen om förskottsuppbörd gäller bestämmelsen också debiteringar och rättelser av dem enligt lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet och lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift med stöd av hänvisningsbestämmelser i nämnda lagar.

1.5. Mervärdesskattelag

165 §. Det föreslås att 3 mom. ändras och att till paragrafen fogas en ny 4 mom. Det föreslås att ett nuvarande stadgande i 3 mom. enligt vilken deklARATIONER som avges på elektronisk väg behövs inte underteckna. Momentet föreslås ändrat så, att deklARATIONER och andra handlingar som får lämnas in på elektronisk väg och som skall signeras skall certifieras på det sätt som stadgas i 18 § lagen om elektroniska signaturer (14/2003) eller på annat godtagbart sätt. Enligt det nya 4 mom. meddelar Skattestyrelsen närmare föreskrifter om på vilket sätt deklARATIONER och andra handlingar skall vara certifierade för att få lämnas in på elektronisk väg. Bestämmelserna motsvarar 93 a § som föreslås bli fogad till lagen om beskattningsförfarande, 6 a § som fogas till lagen om förskottsuppbörd och 56 b § som fogas till lagen om överlåtelseskatt. Bestämmelsen påverkar i sig inte de ärenden där det är möjligt att kommunicera elektroniskt med skatteförvaltningen, utan detta är beroende av andra bestämmelser.

178 §. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 4 mom. enligt vilken skatten anses ha påförts inom utsatt tid, om skatteverkets be-

slut om rättelse har fattats innan tidsfristen löpt ut. Stadganden motsvarar den gällande rättspraxis i mervärdebeskattningen.

179 §. Till paragrafen fogas ett nytt 3 mom., enligt vilket efterbeskattningen anses ha skett inom utsatt tid, om skatteverkets beslut därom har fattats innan tidsfristen löpt ut. Bestämmelsen motsvarar det gällande rättsläget inom mervärdesbeskattningen.

183 §. I 5 mom. bestäms om skattetillägg i de fall där den skattskyldige påförs skatt på grund av besvär som anförts på statens vägnar eller till staten indrivs skatt som den skattskyldige redan har betalt men som har återburits till honom. Beträffande skattetilläggets storlek hänvisas i bestämmelsen till 11 § i förordningen om skatteuppbörd. 11 § i förordningen om skatteuppbörd upphävdes 2004 genom förordning 599/2004. Numera bestäms om den allmänna återbäringsräntan på skatt i 27 b § i lagen om skatteuppbörd. Av denna anledning föreslås att hänvisningen i 183 § 5 mom. i mervärdesskattelagen till den upphävda 11 § i förordningen om skatteuppbörd ersätts med en hänvisning till 27 b § i lagen om skatteuppbörd. Med stöd av det aktuella lagrummet i lagen om skatteuppbörd vore skattetilläggets storlek i fall som avses i 183 § 5 mom. i mervärdesskattelagen den i 12 § i räntelagen avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga, minskad med två procentenheter. Med nuvarande nivå på referensräntan blir räntan 0,5 %.

187 §. I 2 mom. bestäms om ränta på skatt som skall återbäras till den skattskyldige. Enligt momentet är räntan lika stor som enligt förordningen om skatteuppbörd. 11 § i förordningen om skatteuppbörd, som gällde den allmänna återbäringsräntan på skatt, upphävdes 2004 genom förordning 599/2004. Numera bestäms om den allmänna återbäringsräntan på skatt i 27 b § i lagen om skatteuppbörd. Eftersom förordningen om skatteuppbörd upphävts föreslås att hänvisningen ersätts med en hänvisning till 27 b § i lagen om skatteuppbörd. Räntan vore den i 12 § i räntelagen avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga, minskad med två procentenheter. Med nuvarande nivå på referensräntan blir räntan 0,5 %.

220 §. Det föreslås att till lagen fogas en förtydligande paragraf, i vilken hänvisas till om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

1.6. Lag om skatt på arv och gåva

41 a §. Det föreslås att till lagen fogas en ny 41 a §, där bestämmelsen om tidsfristen för skatterättelse preciseras. Enligt paragrafen anses rättelsen har gjorts inom utsatt tid, om skatteverkets beslut har fattats innan tidsfristen löpt ut. Iakttagandet av tidsfristen förutsätter alltså inte att beslutet också har sänts till den skattskyldige innan tidsfristen löpt ut. Bestämmelsen gäller rättelser av beskattningen både till den skattskyldiges fördel och till hans nackdel.

1.7. Lag om överlåtelseskatt

56 b §. Elektronisk kommunikation och signering. I den nya 56 b § som föreslås bli fogad till lagen bestäms om elektronisk kommunikation och signering. I 1 mom. konstateras att på ärenden som behandlas enligt lagen om överlåtelseskatt tillämpas lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet. I 2 mom. konstateras att deklARATIONER och andra handlingar som får lämnas in på elektronisk väg och som skall signeras skall certifieras på det sätt som stadgas i 18 § lagen om elektroniska signaturer (14/2003) eller på annat godtagbart sätt. Enligt 3 mom. meddelar Skattestyrelsen närmare föreskrifter om på vilket sätt deklARATIONER och andra handlingar skall vara certifierade för att få lämnas in på elektronisk väg.

1.8. Lag om skatteredovisning

8 §. *Slutredovisning.* I paragrafen föreslås att slutredovisningen tidigareläggs med två år. Enligt paragrafen är den femte rättelseredovisningen för ett skatteår slutredovisning, och därefter görs för skatteåret i fråga inga redovisningar skatteårsvis. Alla skatteinkomster för skatteåret i fråga redovisas fortfarande till skattetagarna, men efter den femte rättelseredovisningen redovisas skatterna i samband med redovisningarna och enligt utdelningen för det skatteår för vilket följande

slutredovisning görs.

16 §. *Redovisning per skatteår.* I paragrafen föreslås att tidpunkten för redovisning av samfundsskatt per skatteår förkortas med två år. Enligt paragrafen görs inga redovisningar av samfundsskatt per skatteår efter det femte kalenderåret, utan de samfundsskatter som flyter in och återbetalas för skatteåret i fråga redovisas enligt utdelningen för det äldsta skatteår som redovisas skatteårsvis.

1.9. Fastighetsskattelag

24 §. *Beskattningsbeslut.* Det föreslås att terminologin i paragrafen ändras så att för den handling som sänds till den skattskyldige används benämningen beskattningsbeslut i stället för debetsedel. Ändringen påverkar inte det datainnehåll som krävs av handlingen.

25 §. *Skatteförhöjning, rättelse av beskattningen och följdändring.* Det föreslås att lagen om beskattningsförfarande ändras så att begreppen skatterättelse och efterbeskattning ersätts med begreppet rättelse av beskattningen, som även omfattar rättelse av debiteringen. Det föreslås att den terminologi som används i paragrafen och paragrafrubriken ändras i enlighet med detta.

26 §. *Sökande av ändring i skatteverkets och skatterättelsenämndens beslut.* I 1 och 3 mom. bestäms bl.a. om behörig förvaltningsdomstol i fråga om besvär över fastighetsbeskattningen eller förhandsavgörande gällande fastighetsbeskattningen i det fall att personer på vilka inkomstskattelagens bestämmelser om makar tillämpas har olika hemkommun. Enligt den nuvarande bestämmelsen är då förvaltningsdomstolen för mannens hemkommun behörig.

Det föreslås att bestämmelsen ändras så att den behöriga förvaltningsdomstolen i dessa situationer bestäms på samma sätt som enligt lagen om beskattningsförfarande. Denna innebär att besvär över fastighetsbeskattningen anförs hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den äldre maken har sin hemkommun. Om makarna är lika gamla, söks ändring hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den person vars personbeteckning har det lägre individuella numret har sin hemkommun.

I fråga om beskattning som verkställs enligt lagen om beskattningsförfarande bestäms den behöriga förvaltningsdomstolen i enlighet med det ovan nämnda fr.o.m. skatteåret 2006.

Enligt 15 § i fastighetsskattelagen verkställs fastighetsbeskattningen enligt det värde som beräknas enligt förmögenhetsskattelagen och de beslut som utfärdats med stöd av den för kalenderåret före det då fastighetsskatten påförs. Fastighetsskatten för 2007 bestäms sålunda enligt det värde som beräknas för skatteåret 2006. För att samma förvaltningsdomstol skall vara behörig att pröva beskattning av den skattskyldige som verkställts på dessa grunder för bägge beskattningsformer, föreslås i propositionen att 26 § skall tillämpas första gången vid fastighetsbeskattningen för 2007. I fråga om fastighetsbeskattningen för tidigare år är behörig förvaltningsdomstol i dessa fall förvaltningsdomstolen för mannens hemkommun.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa.

Ändringarna gällande deklarationsskyldighet och verkställande av beskattningen i lagen om beskattningsförfarande tillämpas första gången vid beskattningen för 2005. De ändringar som hänför sig till förutsättningarna för att ändra beskattningen och tidsfrister tillämpas första gången vid beskattningen för 2006. På så sätt kan ändringarna träda i kraft så att de berör alla skattskyldiga lika oberoende av när räkenskapsperioden utgår och beskattningen slutförs.

Kvarskatteräntan och återbäringsräntan räknas första gången från den 1 februari året efter skatteåret vid beskattningen för skatteåret 2005 och när beskattningen för 2005 ändras. Storleken av samfundsränta som betalas och kvarskatteräntan i ändringssituationer räknas första gången i enlighet med 77 § 5 och 6 mom. när beskattningen för skatteåret 2006 ändras.

Ändringarna i lagen om förskottsuppbörd tillämpas första gången vid förskottsuppbörden för 2006.

Ändringarna i lagen om skatteredovisning

tillämpas första gången vid slutredovisningar som görs den 1 januari 2006 och därefter.

Ändringarna i fastighetsskattelagen tillämpas första gången vid fastighetsbeskattningen för 2007.

Ändringen i lagen om skattetillägg och förseningsränta tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2005.

Övriga procedurbestämmelser tillämpas från lagens ikraftträdande.

Enligt 49 § i lagen om beskattningsförfarande slutförs beskattningen av den skattskyldige senast vid utgången av oktober under det kalenderår som följer efter skatteåret. De ändringar i datasystemen som förutsätts av de reformer som föreslås i denna proposition och de företags- och kapitalskattereformer som redan genomförts kan i övergångsskedet leda till att skatteförvaltningen inte hinner slutföra beskattningen inom föreskriven tid. Därför föreslås i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om beskattningsförfarande att tidsfristen för slutförande av beskattningen förlängs så att beskattningen för 2005 kan slutföras senast vid utgången av november.

3. Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt grundlagen (731/1999) skall genom lag utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Bestämmelsen förutsätter att alla centrala bestämmelser som påverkar individens rättsställning utfärdas genom lag.

Enligt 80 § 2 mom. i grundlagen kan dock även en myndighet genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande skall vara exakt avgränsat. Enligt motiveringen till regeringens proposition gällande grundlagen kan ett sådant särskilt skäl anses föreligga närmast när det är fråga om en sådan teknisk reglering av smärre detaljer som inte inbegriper prövningsrätt i någon större utsträckning. Särskilda skäl som har samband med föremålet för regleringen förutsätter dessutom ibland att

det utfärdas föreskrifter som kan ändras ofta och snabbt.

I lagen om beskattningsförfarande bestäms om skyldighet att lämna in skattedeklaration samt vissa andra deklARATIONER som gäller beskattningen. Enligt lagen om beskattningsförfarande skall i skattedeklarationen meddelas de skattepliktiga inkomsterna och tillgångarna samt de avdrag som skall göras på dessa. I lagen föreslås dessutom bestämmelser om förvaring av verifikationer och antecknings-skyldighet. Dessutom bemyndigas i lagen både finansministeriet och Skattestyrelsen att meddela närmare föreskrifter i anslutning till skattedeklarationens närmare innehåll, förvaringen av verifikationer och deklARATIONSFÖRFARANDET i övrigt. I propositionen föreslås att fördelningen av befogenheterna att meddela dessa närmare föreskrifter mellan finansministeriet och Skattestyrelsen slopas så att det i fortsättningen är Skattestyrelsen som meddelar närmare föreskrifter om deklARATIONSFÖRFARANDET. Samtidigt ses bemyndigandenas exakthet och exakta avgränsning över så att de motsvarar kraven i 80 § 2 mom. i grundlagen. Dessutom bemyndigas Skattestyrelsen att meddela närmare föreskrifter om på vilket sätt deklARATIONER och andra handlingar skall vara certifierade för att få lämnas elektroniskt till skattemyndigheten. Vid elektronisk kommunikation iaktas lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet samt lagen om elektronisk signering. Med stöd av bemyndigandet meddelar Skattestyrelsen dessutom närmare föreskrifter om godkända certifieringar.

Bemyndigandena gäller mera exakta föreskrifter av teknisk natur än vad som föreskrivs i lagen vilka också sannolikt kommer att ändras rätt ofta. För att kunna sköta verkställandet av beskattningen och skattekontrollen, som hör till skatteförvaltningens uppgifter, vore det nödvändigt att närmare föreskrifter om deklARATIONSFÖRFARANDET kan meddelas så smidigt som möjligt. Det skall ändå föreskrivas på lagnivå om grunderna för de förpliktelser som hänför sig till deklARATIONSFÖRFARANDET. Eftersom den elektroniska kommunikationen är stadd i utveckling vore det nödvändigt att också de närmare föreskrifter som hänför sig till den kunde meddelas på ett smidigt sätt. På ovan nämnda grun-

der kan det enligt regeringens uppfattning bestämmas om bemyndigandena i vanligt lagstiftningsordning, eftersom de är tillräckligt exakt avgränsade.

Enligt 81 § i grundlagen bestäms om stats-skatt genom lag, som skall innehålla bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek samt om de skattskyldigas rättsskydd. Enligt 21 § 2 mom. i grundlagen skall dessutom garantier för en god förvaltning tryggas genom lag. Enligt 2 § 3 mom. i grundlagen skall utövning av offentlig makt bygga på lag. I all offentlig verksamhet skall lag noggrant iaktas. Ovan nämnda bestämmelser i grundlagen är av betydelse när man skall bedöma med vilken noggrannhet det skall bestämmas om beskattningen på lagnivå.

I den gällande lagen finns inga exakta procedurbestämmelser om behandlingen av skattedeklARATIONER. Enligt lagen om beskattningsförfarande skall myndigheten däremot, innan beslut om beskattningen fattas, noga pröva utredningen i ärendet för att kunna fatta rätt beslut. De ändringar som föreslås i denna proposition gör att automatisk databehandling börjar utnyttjas i ännu högre grad vid inkomstbeskattningen. Beskattningen verkställs med stöd av den skattskyldiges deklARATION, uppgifter som erhållits av utomstående uppgiftsskyldiga och andra utredningar som erhållits i saken. I fortsättningen kommer alla skattedeklARATIONER att behandlas och i det första skedet även de uppgifter som lämnats i skattedeklARATIONEN att prövas med hjälp av maskinell behandling. Det föreslås att bestämmelsen om verkställande av beskattningen ändras i en form som gör att skattemyndigheten kan pröva de uppgifter och utredningar som den fått enligt olika noggrannhetsnivåer. Skattemyndigheten skall pröva de erhållna uppgifterna och utredningarna på det sätt som är motiverat med beaktande av ärendets art och omfattning, lika bemötande av de skattskyldiga samt skattekontrollens behov. Då grunderna för det sätt på vilket beskattningen verkställs anges i lagen om beskattningsförfarande och då principerna för hur de saker som skall undersökas närmare bestäms ingår i lag, anser regeringen att verkställandet av beskattningen är tillräckligt reglerat på lagnivå med avseende

på grundlagen.

Enligt förslaget till 55 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande i denna proposition kan beskattningen inte rättas, om ärendet har avgjorts genom beslut på besvär. Beskattningen kan dock rättas till den skattskyldiges fördel även om förvaltningsdomstolen har avgjort ärendet genom ett lagakraftvunnet beslut på besvär, om beslutet avviker från ett avgörande som högsta förvaltningsdomstolen meddelat i ett liknande ärende.

Den föreslagna bestämmelsen är av betydelse ur statsförfattningssynpunkt särskilt i förhållande till tredelningen av staten i 3 § i grundlagen i lagstiftande makt, regeringsmakt och dömande makt. Förslaget till bestämmelse är av betydelse även för lagbundenhetsprincipen i 2 § 3 mom. i grundlagen samt i förhållande till 81 § i grundlagen. Med beaktande av 2 § 3 mom. och 81 § i grundlagen är högsta förvaltningsdomstolens avgöranden gällande beskattningen som baserar sig på besvärstillstånd eller ett överklagbart förhandsavgörande inte juridiskt bindande för högsta förvaltningsdomstolen själv, andra domstolar eller skattemyndigheterna. Därför kan det ses som problematiskt att skattemyndighetens befogenhet att ändra ett tidigare la-

gkraftvunnet beskattningsbeslut enligt lag skall grunda sig på högsta förvaltningsdomstolens avgörande i ett annat ärende. Tidsmässigt kan förvaltningsmyndighetens senare beslut inte upphäva eller ändra domstolens tidigare avgörande. Enligt justitieministeriets utlåtande är förslaget till bestämmelse ändå inte på något avgörande sätt problematiskt med avseende på grundlagen, eftersom syftet med bestämmelsen inte i sig är att ändra förvaltningsdomstolens lagakraftvunna avgörande, utan att fatta ett nytt förvaltningsbeslut i saken. Den föreslagna bestämmelsen grundar sig på samma tanke som 50 § 1 mom. i förvaltningslagen, enligt vilket myndigheten kan undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt, om ett beslut grundar sig på uppenbart oriktig tillämpning av lag. När det nya förvaltningsbeslutet fattas kan högsta förvaltningsdomstolens senare praxis således med stöd av bestämmelsen tas i beaktande till den skattskyldiges fördel när saken tolkas. På ovan nämnda grunder kan lagen enligt regeringens uppfattning stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslagen***1.****Lag****om ändring av lagen om beskattningsförfarande**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 18 december 1995 om beskattningsförfarande (1558/1995) 13 § 2 mom.,

ändras 7 §, 8 § 1 mom., 10-12 §, 13 § 4 mom., 16 § 3 mom., 18 § 4 mom., rubriken 26 § och 26 § 3 och 5 mom., 30 §, 32 § 3 mom., 34 § 3 mom., 34 a §, 44 § 1 och 2 mom., rubriken för 51 § och 51 § 1 mom., 55—57 a och 59 §, 64 § 1 mom., 67 §, 77 § 1—3 mom. och 78 §,

av dem 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1122/1996 och 505/1998, 8 § 1 mom., 11 och 59 §, 64 § 1 mom. och 67 § sådana de lyder i sistnämnda lag, 10 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 505/1998, 16 § 3 mom. sådant det lyder i lag 775/2004, 26 § 3 mom. och 57 a § sådana de lyder i lag 477/1998, 26 § 5 mom. och 51 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1067/2003, 32 § 3 mom. sådant det lyder i lag 907/2001, 34 a § sådan den lyder i nämnda lag 1122/1996 och 56 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 477/1998, samt

fogas till lagen en ny 11 a §, till 26 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 946/1998 och i nämnda lagar 477/1998 och 1067/2003, ett nytt 6 mom., till 63 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 505/1998, ett nytt 3 mom., till 75 § sådan den lyder i nämnda lag 505/1998, ett nytt 3 mom., till 77 § ett nytt 5 mom., varvid det nuvarande 5 och 6 mom. blir 6 och 7 mom., samt till lagen en ny 93 a §, i stället för den 93 a § som upphävts genom lag 1346/1999, som följer:

7 §

Skyldighet att lämna in skattedeklaration eller annan deklaration

För beskattningen skall en skattskyldig meddela skattemyndigheten sina skattepliktiga inkomster och tillgångar, de avdrag som skall göras på dessa och övriga uppgifter som påverkar beskattningen.

Till fysiska personer och dödsbon, som kan antas ha haft skattepliktig inkomst eller förmögenhet under skatteåret, skickar skattemyndigheten en förhandsifylld skattedeklaration som baserar sig på de uppgifter som finns hos skattemyndigheten.

Den skattskyldige skall granska uppgifterna i den förhandsifyllda skattedeklarationen. Om uppgifterna är bristfälliga eller felaktiga, är den skattskyldige förpliktad att rätta och komplettera uppgifterna samt att återsända skattedeklarationen. Om uppgifterna är riktiga och den skattskyldige inte har några andra skattepliktiga inkomster, avdrag, tillgångar, skulder eller några andra uppgifter

eller yrkanden som påverkar beskattningen, återsänds inte skattedeklarationen, om skattemyndigheten inte kräver det särskilt. En skattskyldig som bedriver näringsverksamhet, jordbruk eller skogsbruk skall dock återsända skattedeklarationen, om inte Skattestyrelsen bestämmer något annat.

Om den skattskyldige inte återsänder den förhandsifyllda skattedeklarationen, anses han ha lämnat in en skattedeklaration som överensstämmer med uppgifterna i den förhandsifyllda skattedeklarationen.

Samfund, sammanslutningar och alla andra skattskyldiga som inte har fått en förhandsifylld skattedeklaration enligt 2 mom. och som under skatteåret har haft skattepliktig inkomst eller förmögenhet eller som har andra uppgifter som påverkar beskattningen, skall för beskattningen utan uppmaning lämna in en skattedeklaration. Skyldig att lämna in en skattedeklaration är dessutom var och en som skattemyndigheten särskilt avkräver en sådan.

Den skattskyldige skall för beskattningen lämna in också andra deklarerationer som rör

beskattningen än de ovan nämnda, enligt vad Skattestyrelsen bestämmer. En placeringsfond som avses i 20 § 1 mom. 2 punkten i inkomstskattelagen och ett samfund som avses i 5 § 2 mom. 3 punkten i förmögenhetsskattelagen (1537/1992) skall, även om de är befriade från att betala skatt på förmögenhet, utan uppmaning för beskattningen lämna uppgifter om sina tillgångar och skulder enligt vad Skattestyrelsen närmare bestämmer.

8 §

Inlämning av skattedeklaration eller annan deklaration

Skattestyrelsen meddelare närmare föreskrifter om tidpunkten och sättet för inlämning av skattedeklarationen samt om annat förfarande för inlämning av skattedeklarationen. Skattestyrelsen kan av orsaker som hänför sig till den skattskyldiges deklarationsmöjlighet eller ordnadhet av skattemyndighetens arbete eller antalet ärenden bestämma att olika skattskyldiga skall lämna in skattedeklarationen vid olika tider.

10 §

Innehållet i en skattedeklaration eller annan deklaration

I en skattedeklaration och dess bilaga eller i en annan deklaration skall anges den skattepliktiga inkomsten och förmögenheten samt de avdrag som skall göras på dessa liksom lämnas övriga för beskattningen nödvändiga uppgifter och utredningar som Skattestyrelsen bestämmer. Till skattedeklarationen fogas inga verifikationer, om Skattestyrelsen inte bestämmer något annat av orsaker som hänför sig till skattekontrollen.

11 §

Tilläggsuppgifter och verifikationer

Den skattskyldige skall på uppmaning av Skattestyrelsen, skatteverket eller besvärinstansen, under samma förpliktelse som gäller skattedeklarationen, utöver denna lämna de

kompletterande uppgifter och utredningar samt förete de verifikationer som kan behövas vid beskattningen av honom eller handläggning av ansökan om ändring av hans beskattning.

11 a §

Förvaring av verifikationer

En skattskyldig som inte är bokföringskyldig eller anteckningsskyldig skall förvara verifikationer som hänför sig till de inkomster, avdrag, tillgångar skulder eller andra uppgifter som angetts i skattedeklarationen fem år från ingången av året efter det då beskattningen slutförts.

Förvaringsskyldigheten gäller dock inte verifikationer över sådana uppgifter som skattemyndigheten har antecknat i den förhandsifyllda skattedeklarationen, om Skattestyrelsen inte bestämmer något annat av orsaker som hänför sig till skattekontrollen. Förvaringsskyldigheten gäller inte heller de verifikationer som har tillställts skattemyndigheten.

Skattestyrelsen kan begränsa skyligheten att förvara verifikationer när förvaringsskyldigheten är uppenbart onödig.

12 §

Anteckningsskyldighet

En skattskyldig som bedriver gårdsbruk, skogsbruk, uthyrningsverksamhet, investeringsverksamhet eller annan förvärvsverksamhet än sådan som skall betraktas som näringsverksamhet och som inte är bokföringskyldig, skall med tanke på sin deklarationskyldighet föra sådana anteckningar varav tillräckligt specificerat framgår de uppgifter som behövs vid beskattningen.

Anteckningarna skall basera sig på verifikationer. Den skattskyldige skall förvara anteckningarna och verifikationerna fem år från ingången av året efter det då beskattningen slutförts. Skattestyrelsen meddelare närmare föreskrifter om skyldigheten att förvara anteckningar och verifikationer.

13 §

Närmare stadganden och föreskrifter om deklARATIONSSKYLDIGHETEN

Skattestyrelsen får meddela föreskrifter som begränsar deklARATIONSSKYLDIGHETEN.

16 §

Utomståendes allmänna skyldighet att lämna uppgifter om utgifter och avdrag

Arbetsgivare och andra som betalat en prestation skall tillstålla skatteförvaltningen uppgifter om arbetstagares pensionsavgift, arbetslöshetsförsäkringsavgift samt premier enligt 96 och 96 a § i inkomstskattelagen som de har uppburit.

18 §

Myndigheternas allmänna skyldighet att lämna uppgifter

Den registerförare som avses i lagen om fordonstrafikregistret (541/2003) skall för beskattningen tillstålla skatteförvaltningen uppgifter ur datasystemet för vägtrafiken.

26 §

Allmänna principer som skall iakttagas vid beskattningen

Om beskattningen verkställs på ett sätt som väsentligt avviker från den skattskyldiges skattedeclaration eller om myndigheten rättar beskattningen till den skattskyldiges nackdel, skall den skattskyldige beredas tillfälle att bli hörd. Den skattskyldige skall vid behov föreläggas en skälig tidsfrist för avgivande av bemötande eller framläggande av annan utredning. När den skattskyldige uppmanas att inkomma med bemötande eller annan utred-

ning, skall i mån av möjlighet nämnas vilka omständigheter som särskilt skall utredas.

Beskattningen verkställs med stöd av den skattskyldiges deklARATION, uppgifter som med stöd av 3 kap. erhållits av utomstående som är skyldiga att lämna uppgifter och andra utredningar som erhållits i saken.

När beskattningen verkställs skall skattemyndigheten pröva de erhållna uppgifterna och utredningar på det sätt som är motiverat med hänsyn till ärendets art och omfattning, lika bemötande av de skattskyldiga samt skattekontrollens behov.

30 §

Outredd förmögenhetsökning

Om beräkningar visar att den skattskyldiges förmögenhetsställning under skatteåret har blivit förmånligare för honom än vad som skulle ha varit möjligt med hänsyn till förhållandet mellan hans inkomster och utgifter, varvid såsom utgifter även beaktas kalkylerade enskilda utgifter som är förenliga med hans levnadsförhållanden, och om den skattskyldige inte företer tillförlitlig utredning om att förmögenhetsökningen kan anses härröra från tidigare beskattad eller skattefri inkomst eller från inkomst som inte längre kan rättas till den skattskyldiges nackdel, skall denna ökning, om beskattningen inte rättas till den skattskyldiges nackdel, anses som hans beskattningsbara inkomst för skatteåret.

32 §

Skatteförhöjning

Om den skattskyldige medvetet eller av grov vårdslöshet har lämnat in en väsentligen oriktig skattedeclaration, en annan deklARATION som skall ges för uppfyllande av deklARATIONSSKYLDIGHETEN eller någon annan föreskriven uppgift eller handling eller inte alls lämnat in någon deklARATION, skall som skatteförhöjning för den inkomst som lagts till påföras högst 30 procent av sistnämnda inkomst och för den förmögenhet som lagts till påföras högst 1 procent av de tillgångar som

lagts till. Som inkomst som lagts till betraktas även ett belopp varmed beskattningen har ändrats på ett sätt som ökar den beskattningsbara inkomsten under ett senare skatteår. Skatteförhöjning påförs enligt detta moment också när den skattskyldige medvetet eller av grov vårdslöshet har uppgivit inkomsten som fel inkomstslag.

34 §

Förskott som räknas till godo vid beskattningen

Komplettering av förskott räknas till godo för skatteårets skatter, om kompletteringen har betalats senast en månad innan beskattningen av den skattskyldige slutförts. Kompletteringen skall i första hand användas till skatteårets obetalda förskott jämte förseningsräntor.

34 a §

Obetald förskotts innehållning

Förskotts innehållning som inte har betalats behöver inte användas till betalning av den skattskyldiges skatter, även om den har deklarerats i betalarens årsdeklaration, om det är uppenbart att betalningsmottagaren och den som är skyldig att verkställa förskotts innehållning tillsammans har handlat i syfte att undgå den obetalda skatten. Betalningsmottagarens beskattning kan härvid rättas till den skattskyldiges nackdel så som avses i 56 § inom två år räknat från utgången av det år under vilket det konstaterats att innehållningen blivit obetald. Det skall då bestämmas att betalningsmottagaren skall betala även skattetillägg och skatteförhöjning enligt lagen om skattetillägg och förseningsränta.

44 §

Uträkning av kvarskatteränta och återbäringsränta

Ränta räknas ut från den 1 februari året efter skatteåret till förfallodagen för den första

kvarskatteraten eller till utgången av månaden före den då förskottsåterbäringen skall ske.

Om den skattskyldige betalar förskott eller komplettering av förskott efter den 31 januari året efter skatteåret, räknas ränta från dagen efter den då förskottet eller kompletteringen betalats till den dag som avses i 1 mom., så att betalt förskott eller betald komplettering beaktas. För tiden före betalningen av förskott eller komplettering räknas ränta enligt 1 mom. till den dag då förskottet eller kompletteringen betalats. Med komplettering av förskott jämställs ett belopp som betalats som kvarskatt och som den skattskyldige betalar senast en månad innan beskattningen av den skattskyldige slutförs.

51 §

Beskattningsbeslut och beskattningsinty

Till den skattskyldige sänds ett beskattningsbeslut jämte utredningar om grunderna för beskattningen och anvisningar om hur ändring kan sökas i beskattningen. I utredningen antecknas uppgifter om den skattskyldiges inkomster och tillgångar, skatter och avgifter, skatteåterbäring och kvarskatt, uppgifter som specificerar den skattskyldige samt den myndighet som verkställt beskattningen jämte kontaktuppgifter.

55 §

Rättelse av beskattningen till den skattskyldiges fördel

Om beskattningen innehåller ett fel till följd av vilket den skattskyldige har påförts för mycket skatt, rättar skatteverket beskattningen till den skattskyldiges fördel.

Beskattningen kan rättas till den skattskyldiges fördel inom fem år från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts.

Beskattningen kan inte rättas, om ärendet har avgjorts genom beslut på besvär. Beskattningen kan dock rättas till den skattskyldiges fördel även om förvaltningsdomstolen

har avgjort ärendet genom ett lagakraftvunnet beslut på besvär, om beslutet avviker från ett avgörande som högsta förvaltningsdomstolen senare meddelat i ett liknande ärende.

56 §

Rättelse av beskattningen till den skattskyldiges nackdel

Om en skattskyldig delvis eller helt och hållet blivit obeskattad eller annars har undgått föreskriven skatt, kan skatteverket rätta beskattningen till den skattskyldiges nackdel.

Beskattningen kan rättas till den skattskyldiges nackdel inom ett år från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts. Beskattningen kan emellertid inte rättas, om ärendet lämnar rum för tolkning eller är oklart på det sätt som avses i 26 § 2 mom.

Till den del det är fråga om skattemyndighetens skrivfel, räknefel eller något annat därmed jämförbart misstag eller beskattningen har baserat sig på felaktiga eller bristfälliga uppgifter från utomstående, kan beskattningen rättas till den skattskyldiges nackdel inom två år från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts.

Till den del den skattskyldige har underlåtit att lämna in skattedeklaration eller lämnat in en bristfällig, vilseledande eller oriktig skattedeklaration, annan uppgift eller handling eller annars försummat sin deklarationsskyldighet, kan beskattningen rättas till den skattskyldiges nackdel inom fem år från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts.

Beskattningen kan inte rättas, om ärendet har avgjorts genom beslut på besvär.

57 §

Särskilda bestämmelser om rättelse av beskattningen

Om den skattskyldige har underlåtit att lämna in skattedeklaration eller lämnat in en bristfällig, vilseledande eller oriktig skattedeklaration eller annars försummat sin deklarationsskyldighet, skall den skattskyldige när beskattningen rättas påföras även skattetill-

lägg och skatteförhöjning enligt lagen om skattetillägg och förseningsränta.

Beskattningen anses ha rättats inom utsatt tid, om skatteverkets beslut om rättelse har fattats innan tidsfristen löpt ut.

57 a §

Överföring av inkomst som läggs till på grund av rättelse av beskattningen

Om det sammanlagda beloppet av inkomster som läggs till i samband med rättelse av beskattningen är mindre än 4 000 euro, kan tillägget göras till inkomsten för det skatteår för vilket beskattningen inte har slutförts. Skattetillägg uppbärs inte på grund av den inkomst som lagts till.

59 §

Rättelse av beskattningen som gäller dödsbo

Om den skattskyldige har avlidit skall rättelse av beskattningen avse dödsboet. Beskattningen skall då rättas inom två år från utgången av det kalenderår under vilket bouppteckningen har getts in till skatteverket.

63 §

Rättelseyrkande till skatterättelsenämnden

Med avvikelse från 1 mom. kan den skattskyldige söka ändring i beskattningen med ett rättelseyrkande även om förvaltningsdomstolen har avgjort ärendet genom ett lagakraftvunnet beslut på besvär, om beslutet avviker från ett avgörande som högsta förvaltningsdomstolen senare meddelat i ett liknande ärende.

64 §

Tidsfristen för rättelseyrkande

Den skattskyldige eller någon annan som har rätt att söka ändring skall framställa rättelseyrkande inom fem år räknat från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts. Skatteombudet, kom-

munen, församlingen och Folkpensionsanstalten skall dock framställa rättelseyrkande inom ett år räknat från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts.

67 §

Besvärstiden

Den skattskyldige eller någon annan som har rätt att söka ändring skall anföra besvär inom fem år räknat från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts. Skatteombudet, kommunen, församlingen och Folkpensionsanstalten skall emellertid anföra besvär inom ett år räknat från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts. Utan hinder av den ovan angivna tiden får dock besvär över beslut på rättelseyrkande anföras inom 60 dagar från den dag då den som är berättigad att söka ändring fick del av beslutet. Beslutet kan delges utan användning av mottagningsbevis, varvid det anses ha delgivits den sjunde dagen efter det att beslutet lämnades in till posten, om inte något annat visas. Besvärstiden för de myndigheter som nämns ovan räknas från det att beslutet fattades.

75 §

Följdändring

Skatteverket kan ändra en skattskyldigs beskattning också i det fall att annan beskattning av den skattskyldige än den som verkställdes enligt denna lag har ändrats på ett sätt som påverkar den beskattning som skall verkställas enligt denna lag.

77 §

Räkande av ränta i ändringssituationer

Ränta på ett skatteårs kvarskatt skall, i fråga om skatt som hänför sig till en ändring i beskattningen, räknas från den 1 februari året efter skatteåret till den för skatten utsatta för-

fallodagen. Återbäringsränta räknas på den skatt och skatteförhöjning som skall återbäras till följd av en ändring i beskattningen, från den nämnda dagen eller, om skatten har betalats senare, från betalningsdagen till återbäringsdagen. Om den skattskyldige påförs skattetillägg när beskattningen rättas, räknas kvarskatteräntan från den nämnda dagen till utgången av den andra månaden efter slutförandet av den skattskyldiges beskattning.

Samfundsränta som skall betalas för ett skatteår skall, i fråga om skatt som hänför sig till en ändring i beskattningen, räknas från dagen efter den sista inlämningsdagen för skatteårets skattedeklaration till den för skatten utsatta förfallodagen. Samfundsränta som återbärs skall räknas på den skatt som återbärs till följd av en ändring i beskattningen och på skatteförhöjningen, från de nämnda dagarna eller, om skatten har betalats senare, från betalningsdagen till återbäringsdagen. Om den skattskyldige påförs skattetillägg när beskattningen rättas, räknas samfundsränta som skall betals från dagen efter den sista inlämningsdagen för skatteårets skattedeklaration till utgången av den andra månaden efter slutförandet av den skattskyldiges beskattning.

I samband med beskattning som skall verkställas på nytt räknas kvarskatteräntan på skillnaden mellan den skatt som påförts vid den på nytt verkställda beskattningen och den skatt som uppkommit på grundvalen av den upphävda beskattningen, från den 1 februari året efter skatteåret till den förfallodag som utsätts i samband med att beskattningen verkställs på nytt. Återbäringsräntan räknas på den skillnad som skall återbäras efter att den skatt som påförts vid den på nytt verkställda beskattningen har dragits av från den skatt som uppkommit på grundvalen av den upphävda beskattningen, från den nämnda dagen eller, om betalningen har skett senare, från betalningsdagen till återbäringsdagen.

Kvarskatteräntan är i en ändringssituation lika stor som vad som föreskrivs i 43 § 2 mom. till utgången av den andra månaden efter slutförandet av den skattskyldiges beskattning. För tiden därefter är kvarskatteräntan den i 12 § i räntelagen avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår ka-

lenderåret i fråga, minskad med två procentenheter. Den samfundsränta som skall betalas är i en ändringssituation lika stor som vad som föreskrivs i 40 § 1 mom. till utgången av den andra månaden efter slutförandet av den skattskyldiges beskattning. För tiden därefter är samfundsräntan den i 12 § i räntelagen avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga, minskad med två procentenheter.

78 §

Genomförande av ändringar

Följdändringar och ändringar i beskattningen till följd av ändringssökande skall genomföras med iakttagande i tillämpliga delar av vad som bestäms om rättelse av beskattningen i 55 och 56 §. Ändring i fattade beslut söks enligt vad som i 62—65 § bestäms om sökande av ändring i beslut som gäller rättelse av beskattningen.

Sådana ändringar i beskattningen som avses i denna paragraf kan göras också då det saknas förutsättningar för rättelse av beskattningen.

93 a §

Elektronisk kommunikation och signering

På ärenden som behandlas enligt denna lag tillämpas lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Deklarationer och andra handlingar som får

lämnas in till skattemyndigheten på elektronisk väg och som skall signeras skall certifieras på det sätt som stadgas i 18 § lagen om elektroniska signaturer (14/2003) eller på annat godtagbart sätt.

Skattestyrelsen meddelar närmare föreskrifter om på vilket sätt deklarerationer och andra handlingar skall vara certifierade för att få lämnas in på elektronisk väg.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2005. Lagens 16 § 3 mom. tillämpas första gången på de uppgifter som skall lämnas för 2005. Lagens 30, 34 a, 55—57 a och 59 §, 63 § 3 mom., 64 § 1 mom. samt 67, 75, 77 och 78 § tillämpas dock första gången vid beskattningen för 2006.

Kvarskatteränta och återbäringsränta enligt 77 § räknas dock första gången från den 1 februari året efter skatteåret vid beskattningen för 2005.

Med avvikelse från vad som bestäms i 49 § kan finansministeriet bestämma att beskattningen för 2005 avslutas senast den 30 november 2006.

Om det på något annat ställe i lagstiftningen hänvisas till bestämmelserna om skatterättelse till den skattskyldiges nackdel i lagen om beskattningsförfarande, tillämpas 56 § 3 mom. om rättelse av beskattningen. Om det på något annat ställe i lagstiftningen hänvisas till bestämmelserna om efterbeskattning i lagen om beskattningsförfarande, tillämpas 56 § 4 mom. om rättelse av beskattningen.

2.**Lag****om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om beskattningsförfarande**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till ikraftträdandebestämmelsen i lagen om den 20 december 2002 om ändring av lagen om beskattningsförfarande (1165/2002) ett nytt 3 mom. som följer:

— — — — —
Om andra makar än sådana som lever i registrerat partnerskap och på vilka inkomstskattelagens bestämmelser om makar tillämpas, har hemkommuner inom olika skatteverks områden, skall skatteverket för man-

nens hemkommun vara behörigt i ärenden som gäller vardera personens förskottsuppbörd för 2006.

_____ Denna lag träder i kraft den _____ 200 .

3.

Lag**om ändring av 5 § i lagen om skattetillägg och förseningsränta**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 december 1995 om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995)
5 § 2 mom. som följer:

5 §

Beräkning av förseningsränta

Om kvarskatt uppbärs hos den skattskyldige på grund av att förskott lämnats obetalt beräknas förseningsränta på detta belopp till den dag skatten förfaller, nämnda dag medräknad. På delvis obetalda förskottsrate beräknas förseningsräntan från den dag delbetalning skett. Om förskott som debiterats vid uppbörd är större än den skatt som skall på-

föras uppbärs förseningsräntan på den del av förskottet som debiterats för mycket till den sista inlämningsdagen för skattedeklarationen för samfunds och samfällda förmånens del och till sista dagen i januari det år som följer på skatteåret för andra skattskyldigas del.

Denna lag träder i kraft den 200 .
Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2005.

4.

Lag**om ändring av lagen om förskottsuppbörd**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen av den 20 december 1996 om förskottsuppbörd (1118/1996) en ny 6 a §, till 24 §, sådan den lyder i lag 1070/2003, ett nytt 7 mom. samt till lagen en ny 42 a § som följer:

6 a §

Elektronisk kommunikation och signering

På ärenden som behandlas enligt denna lag tillämpas lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Deklarationer och andra handlingar som får lämnas in till skattemyndigheten på elektronisk väg och som skall signeras skall certifieras på det sätt som stadgas i 18 § i lagen om elektroniska signaturer (14/2003) eller på annat godtagbart sätt.

Skattestyrelsen meddelar närmare föreskrifter om på vilket sätt deklarerationer och andra handlingar skall vara certifierade för att få lämnas in på elektronisk väg.

24 §

Fastställande, ändring och avlyftande av skatt som skall betalas vid förskottsbetalning

Även ett annat skatteverk än det som verkställer beskattningen är på yrkande av den skattskyldige behörigt i ett ärende som gäller fastställande, ändring och avlyftande av skatt som skall betalas vid förskottsbetalning.

42 a §

Närmare bestämmelser om tidsfrister för debitering och rättelse

Debitering och rättelse anses ha skett inom utsatt tid, om skatteverkets beslut har fattats innan tidsfristen löpt ut.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lagen tillämpas första gången vid förskottsuppbörden för 2006.

5.

Lag**om ändring av mervärdesskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i mervärdesskattelagen av den 30 december 1993 (1501/1993) 165 § 3 mom., 183 § 5 mom. och 187 § 2 mom.,
 av dem 165 § 3 mom. sådant det lyder i lag 971/2002 och 183 § 5 mom. sådant det lyder i lag 1767/1995, och
fogas till 165 § sådan den lyder i lag 1486/1994 och i nämnda lag 971/2002, ett nytt 4 mom., till 178 §, sådan den lyder i nämnda lag 1486/1994 och i lag 1265/1997, ett nytt 4 mom., till 179 §, i stället för det 3 mom. som upphävts genom lag 1072/2003, ett nytt 3 mom. och till lagen, i stället för den 220 § som upphävts genom lag 649/1995, en ny 220 § som följer:

165 §

 Deklarationer och andra handlingar som får till skattemyndigheten lämnas in på elektronisk väg och som skall signeras skall certifieras på det sätt som stadgas i 18 § lagen om elektroniska signaturer (14/2003) eller på annat godtagbart sätt.

Skattestyrelsen meddelar närmare föreskrifter om på vilket sätt deklarerationer och andra handlingar skall vara certifierade för att få lämnas in på elektronisk väg.

178 §

 Skatten anses ha påförts inom utsatt tid, om skatteverkets beslut om rättelse har fattats innan tidsfristen löpt ut.

179 §

 Efterbeskattningen anses ha skett inom utsatt tid, om skatteverkets beslut därom har fattats innan tidsfristen löpt ut.

183 §

 Om skatten har bestämts på grund av besvär som anförts på statens vägnar eller skall till staten indrivas skatt som den skattskyldige redan har betalt men som har återburits till honom, är skattetillägget lika stort som den ränta som nämns i 27 b § i lagen om skatteuppbörd (611/1978).

187 §

 På skatt som skall återbäras betalas ränta enligt 27 b § i lagen om skatteuppbörd. Räntan löper från utgången av den andra kalendermånaden efter räkenskapsperioden eller, då det är fråga om skatt som den skattskyldige har betalt först efter nämnda tidpunkt, från betalningsdagen.

220 §

 På ärenden som behandlas enligt denna lag tillämpas lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

 Denna lag träder i kraft den 200 .

6.**Lag****om ändring av lagen om skatt på arv och gåva**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen av den 12 juli 1940 om skatt på arv och gåva (378/1940) en ny 41 a § som
följer:

41 a §

Skatterättelsen anses ha gjorts inom utsatt
tid, om skatteverkets beslut om rättelsen har
fattats innan tidsfristen löpt ut.

Denna lag träder i kraft den _____ 200 .
Lagen tillämpas på skatterättelser som görs
lagens ikraftträdelsedag och därefter.

7.

Lag**om ändring av lagen om överlåtelseskatt**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen av den 29 november 1996 om överlåtelseskatt (931/1996) en ny 56 b § som följer:

56 b §

Elektronisk kommunikation och signatur

På ärenden som behandlas enligt denna lag tillämpas lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Deklarationer och andra handlingar som får lämnas in på elektronisk väg och som skall

signeras så som särskilt bestäms därom, anses vara signerade när de uppfyller kraven i lagen om elektroniska signaturer (14/2003).

Skattestyrelsen meddelar närmare föreskrifter om på vilket sätt deklarerationer och andra handlingar skall vara certifierade för att få lämnas in på elektronisk väg.

Denna lag träder i kraft den _____ 200 .

8.**Lag****om ändring av 8 och 16 § i lagen om skatteredovisning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 10 juli 1998 om skatteredovisning (532/1998) 8 och 16 § som följer:

8 §

Slutredovisning

Den femte rättelseredovisningen för ett skatteår är slutredovisning, och därefter görs för skatteåret i fråga inga redovisningar skatteårsvis.

16 §

Redovisning per skatteår

Efter det femte kalenderåret efter skatteårets görs för skatteåret i fråga inga redovisningar per skatteår. De samfundsskatter som flyter in och återbetalas för skatteåret i fråga redovisas enligt utdelningen för det äldsta skatteår som redovisas skatteårsvis.

Denna lag träder i kraft den 200 .
Lagen tillämpas på slutredovisningar som görs den 1 januari 2006 och därefter.

9.

Lag**om ändring av fastighetsskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fastighetsskattelagen av den 20 juli 1992 (654/1992) 24 och 25 § samt 26 § 1 och 3 mom.,
sådana de lyder 24 § delvis ändrad i lag 1069/2003, 25 § delvis ändrad i lag 1560/1995 och 26 § 1 och 3 mom. i lag 506/1998, som följer:

24 §

Beskattningsbeslut

Till en skattskyldig som har påförts fastighetsskatt skall sändas ett beskattningsbeslut och en besväransvisning.

I beskattningsbeslutet antecknas uppgifter som specificerar den skattskyldige samt den myndighet som verkställt beskattningen jämte kontaktuppgifter, de fastigheter för vilka den skattskyldige skall betala skatt, dessa fastigheters värde samt beloppet av den skatt som skall betalas. Om en byggnad hör till de klasser som avses i 12—14 §, skall också detta antecknas i beskattningsbeslutet.

25 §

Skatteförhöjning, rättelse av beskattningen och följdändring

I fråga om skatteförhöjning, rättelse av beskattningen och följdändring gäller i tillämpliga delar lagen om beskattningsförfarande.

Såsom uppgifter som den skattskyldige lämnat beaktas vid bedömningen av förutläggningarna för skatteförhöjning eller rättelse av beskattningen, förutom uppgifter som lämnats på sådan uppmaning som avses i 16 §, även uppgifter och handlingar som den skattskyldige har lämnat för verkställande av inkomst- och förmögenhetsbeskattning.

26 §

Sökande av ändring i skatteverkets och skatterättelsenämndens beslut

Den som är skattskyldig enligt denna lag eller den som på offentlig- eller privaträttslig grund är ansvarig för betalningen av skatten får, i likhet med det skatteombud som förordnats av den kommun där fastigheten är belägen eller kommunen, söka ändring i beskattningen genom skriftligt rättelseyrkande. Rättelseyrkandet framställs hos skatterättelsenämnden vid det skatteverk som har verkställt beskattningen eller som borde ha verkställt beskattningen. Ändring i ett beslut om rättelseyrkandet söks genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets fastigheten är belägen eller, om beskattningen har verkställts i den skattskyldiges hemkommun, hos den förvaltningsdomstol till vars domkrets den skattskyldiges hemkommun hör. Om personer, på vilka inkomstskattelagens bestämmelser om makar tillämpas, har sin hemkommun inom domkretsen för olika förvaltningsdomstolar, skall ändring i rättelsenämndens beslut sökas hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den make har sin hemkommun, enligt vilken behörigt skatteverk bestäms med stöd av 6 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande.

Ändring i ett förhandsavgörande enligt 21 § söks genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets fastigheten

är belägen eller, om beskattningen har verkställts i den skattskyldiges hemkommun, hos den förvaltningsdomstol till vars domkrets den skattskyldiges hemkommun hör. Om personer, på vilka inkomstskattelagens bestämmelser om makar tillämpas, har sin hemkommun inom domkretsen för olika förvaltningsdomstolar, skall ändring i förhandsavgörande sökas hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den make har sin hemkommun, enligt vilken behörigt skatteverk bestäms med stöd av 6 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande. Besvär rätt har den

som ansökt om förhandsavgörandet, det skatteombud som utsetts av den kommun där fastigheten är belägen samt kommunen. Besvärsskriften skall tillställas skatteverket inom besvärstiden. Besvären skall anföras inom 30 dagar från delfåendet av förhandsavgörandet. För skatteombudet beräknas tidsfristen från det beslutet fattades.

Denna lag träder i kraft den 2007.
Lagen tillämpas första gången vid fastighetsbeskattningen för 2007.

Nådendal den 23 juni 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Andra finansminister *Ulla-Maj Widenroos*

1.

Lag**om ändring av lagen om beskattningsförfarande**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 18 december 1995 om beskattningsförfarande (1558/1995) 13 § 2 mom.,

ändras 7 §, 8 § 1 mom., 10-12 §, 13 § 4 mom., 16 § 3 mom., 18 § 4 mom., rubriken 26 § och 26 § 3 och 5 mom., 30 §, 32 § 3 mom., 34 § 3 mom., 34 a §, 44 § 1 och 2 mom., rubriken för 51 § och 51 § 1 mom., 55—57 a och 59 §, 64 § 1 mom., 67 §, 77 § 1—3 mom. och 78 §,

av dem 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1122/1996 och 505/1998, 8 § 1 mom., 11 och 59 §, 64 § 1 mom. och 67 § sådana de lyder i sistnämnda lag, 10 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 505/1998, 16 § 3 mom. sådant det lyder i lag 775/2004, 26 § 3 mom. och 57 a § sådana de lyder i lag 477/1998, 26 § 5 mom. och 51 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1067/2003, 32 § 3 mom. sådant det lyder i lag 907/2001, 34 a § sådan den lyder i nämnda lag 1122/1996 och 56 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 477/1998, samt

fogas till lagen en ny 11 a §, till 26 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 946/1998 och i nämnda lagar 477/1998 och 1067/2003, ett nytt 6 mom., till 63 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 505/1998, ett nytt 3 mom., till 75 § sådan den lyder i nämnda lag 505/1998, ett nytt 3 mom., till 77 § ett nytt 5 mom., varvid det nuvarande 5 och 6 mom. blir 6 och 7 mom., samt till lagen en ny 93 a §, i stället för den 93 a § som upphävts genom lag 1346/1999, som följer:

Gällande lydelse

7 §

Skyldighet att lämna in skattedeklaration eller annan deklaration

En skattskyldig som under skatteåret har haft skattepliktig inkomst eller förmögenhet, skall för beskattningen utan uppmaning lämna in en skattedeklaration. Skyldig att lämna in en skattedeklaration är också var och en som skatteverket särskilt avkräver en sådan.

Genom förordning kan stadgas om deklara-tions-skyldighet för personer som inte har skattepliktig inkomst eller förmögenhet.

Den skattskyldige skall för beskattningen lämna in också andra deklara-tio-ner, enligt vad finansministeriet bestämmer.

En skattskyldig som inte har andra inkomster, avdrag, tillgångar eller skulder eller framställer andra yrkanden som påverkar beskattningen än vad som ingår i det skatte-förslag som sänts till honom, behöver inte lämna in någon skattedeklaration.

Föreslagen lydelse

7 §

Skyldighet att lämna in skattedeklaration eller annan deklaration

För beskattningen skall en skattskyldig meddela skattemyndigheten sina skattepliktiga inkomster och tillgångar, de avdrag som skall göras på dessa och övriga uppgifter som påverkar beskattningen.

Till fysiska personer och dödsbon, som kan antas ha haft skattepliktig inkomst eller förmögenhet under skatteåret, skickar skattemyndigheten en förhandsifylld skattedeklaration som baserar sig på de uppgifter som finns hos skattemyndigheten.

Den skattskyldige skall granska uppgifterna i den förhandsifyllda skattedeklarationen. Om uppgifterna är bristfälliga eller felaktiga, är den skattskyldige förpliktad att rätta och komplettera uppgifterna samt att återsända skattedeklarationen. Om uppgifterna är riktiga och den skattskyldige inte

har några andra skattepliktiga inkomster, avdrag, tillgångar, skulder eller några andra uppgifter eller yrkanden som påverkar beskattningen, återsänds inte skattedeklarationen, om skattemyndigheten inte kräver det särskilt. En skattskyldig som bedriver näringsverksamhet, jordbruk eller skogsbruk skall dock återsända skattedeklarationen, om inte Skattestyrelsen bestämmer något annat.

Om den skattskyldige inte återsänder den förhandsifyllda skattedeklarationen, anses han ha lämnat in en skattedeklaration som överensstämmer med uppgifterna i den förhandsifyllda skattedeklarationen.

Samfund, sammanslutningar och alla andra skattskyldiga som inte har fått en förhandsifylld skattedeklaration enligt 2 mom. och som under skatteåret har haft skattepliktig inkomst eller förmögenhet eller som har andra uppgifter som påverkar beskattningen, skall för beskattningen utan uppmaning lämna in en skattedeklaration. Skyldig att lämna in en skattedeklaration är dessutom var och en som skattemyndigheten särskilt avkräver en sådan.

Den skattskyldige skall för beskattningen lämna in också andra deklARATIONER som rör beskattningen än de ovan nämnda, enligt vad Skattestyrelsen bestämmer. En placeringsfond som avses i 20 § 1 mom. 2 punkten i inkomstskattelagen och ett samfund som avses i 5 § 2 mom. 3 punkten i förmögenhetsskattelagen (1537/1992) skall, även om de är befriade från att betala skatt på förmögenhet, utan uppmaning för beskattningen lämna uppgifter om sina tillgångar och skulder enligt vad Skattestyrelsen närmare bestämmer.

8 §

Inlämning av skattedeklaration eller annan deklARATION

Skattestyrelsen bestämmer när och till vilket skatteverk en skattedeklaration eller annan deklARATION skall lämnas in.

8 §

Inlämning av skattedeklaration eller annan deklARATION

Skattestyrelsen meddelare närmare föreskrifter om tidpunkten och sättet för inlämning av skattedeklarationen samt om annat förfarande för inlämning av skattedeklarationen. Skattestyrelsen kan av orsaker som hänför sig till den skattskyldiges deklARA-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

tionsmöjlighet eller ordnadet av skattemyndighetens arbete eller antalet ärenden bestämma att olika skattskyldiga skall lämna in skattedeklarationen vid olika tider.

10 §

Innehållet i en skattedeklaration eller annan deklamation

I en skattedeklaration, dess bilaga eller i en annan deklamation skall anges den skattepliktiga inkomsten och förmögenheten, de avdrag som skall göras på dessa samt lämnas övriga uppgifter och utredningar enligt vad finansministeriet bestämmer.

Skattedeklarationen samt de övriga uppgifterna och utredningarna skall ges med användning av en blankett som skattestyrelsen fastställt för ändamålet, om inte skattestyrelsen bestämmer annat.

Om uppgifterna i skatteförslaget är bristfälliga eller felaktiga, skall den skattskyldige göra behövliga ändringar och tillägg samt tillställa skatteverket det korrigerade förslaget.

11 §

Tilläggsuppgifter

Den skattskyldige skall på uppmaning av skattestyrelsen, skatteverket eller besvärinstansen, under samma förpliktelse som gäller skattedeklarationen, utöver denna lämna de kompletterande uppgifter och utredningar som kan behövas vid beskattningen av honom eller handläggning av ansökan om ändring av hans beskattning.

10 §

Innehållet i en skattedeklaration eller annan deklamation

I en skattedeklaration och dess bilaga eller i en annan deklamation skall anges den skattepliktiga inkomsten och förmögenheten samt de avdrag som skall göras på dessa liksom lämnas övriga för beskattningen nödvändiga uppgifter och utredningar som Skattestyrelsen bestämmer. Till skattedeklarationen fogas inga verifikationer, om Skattestyrelsen inte bestämmer något annat av orsaker som hänför sig till skattekontrollen.

11 §

Tilläggsuppgifter och verifikationer

Den skattskyldige skall på uppmaning av Skattestyrelsen, skatteverket eller besvärinstansen, under samma förpliktelse som gäller skattedeklarationen, utöver denna lämna de kompletterande uppgifter och utredningar samt förete de verifikationer som kan behövas vid beskattningen av honom eller handläggning av ansökan om ändring av hans beskattning.

11 a §

Förvaring av verifikationer

En skattskyldig som inte är bokföringskyldig eller anteckningsskyldig skall förvara verifikationer som hänför sig till de inkomster, avdrag, tillgångar skulder eller

andra uppgifter som angetts i skattedeklarationen fem år från ingången av året efter det då beskattningen slutförts.

Förvaringsskyldigheten gäller dock inte verifierationer över sådana uppgifter som skattemyndigheten har antecknat i den förhandsifyllda skattedeklarationen, om Skattestyrelsen inte bestämmer något annat av orsaker som hänför sig till skattekontrollen. Förvaringsskyldigheten gäller inte heller de verifierationer som har tillställts skattemyndigheten.

Skattestyrelsen kan begränsa skyldigheten att förvara verifierationer när förvaringsskyldigheten är uppenbart onödig.

12 §

Anteckningsskyldighet

En skattskyldig som bedriver annan förvärvsverksamhet än näringsverksamhet och som inte är bokföringsskyldig, skall med tanke på sin deklarationsskyldighet föra sådana anteckningar och kassabok varav tillräckligt specificerat framgår de uppgifter som behövs vid beskattningen.

12 §

Anteckningsskyldighet

En skattskyldig som bedriver gårdsbruk, skogsbruk, uthyrningsverksamhet, investeringsverksamhet eller annan förvärvsverksamhet än sådan som skall betraktas som näringsverksamhet och som inte är bokföringsskyldig, skall med tanke på sin deklarationsskyldighet föra sådana anteckningar varav tillräckligt specificerat framgår de uppgifter som behövs vid beskattningen.

Anteckningarna skall basera sig på verifierationer. Den skattskyldige skall förvara anteckningarna och verifierationerna fem år från ingången av året efter det då beskattningen slutförts. Skattestyrelsen meddelar närmare föreskrifter om skyldigheten att förvara anteckningar och verifierationer.

13 §

Närmare stadganden och föreskrifter om deklarationsskyldigheten

Finansministeriet kan bestämma hur en skattskyldig skall förvara uppgifter och verifierationer som behövs för beskattningen.

Skattestyrelsen får meddela föreskrifter som begränsar deklarationsskyldigheten, om inte något annat föreskrivs med stöd av 10 § 1 mom.

13 §

Närmare stadganden och föreskrifter om deklarationsskyldigheten

(2 mom. upphävs)

Skattestyrelsen får meddela föreskrifter som begränsar deklarationsskyldigheten.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §

Utomståendes allmänna skyldighet att lämna uppgifter om utgifter och avdrag

En arbetsgivare skall tillställa skatteförvaltningen uppgifter om arbetstagares pensionsavgift, arbetslöshetsförsäkringsavgift samt premier enligt 96 och 96 a § i inkomstskattelagen som denne har uppburit.

18 §

Myndigheternas allmänna skyldighet att lämna uppgifter

Den registerförare som avses i lagen om ett datasystem för vägtrafiken (819/89) skall för beskattningen tillställa skatteförvaltningen uppgifter ur datasystemet för vägtrafiken.

26 §

Allmänna principer

Om beskattningen verkställs på ett sätt som väsentlig avviker från den skattskyldiges skattedeklaration, skall den skattskyldige beredas tillfälle att bli hörd. *Om myndigheten genom skatterättelse eller efterbeskattning till den skattskyldiges nackdel ändrar beskattningen, skall den skattskyldige beredas tillfälle att bli hörd.* Den skattskyldige skall vid behov föreläggas en skälig tidsfrist för avgivande av bemötande eller framläggande av annan utredning. När den skattskyldige uppmanas att inkomma med bemötande eller annan utredning, skall i mån av möjlighet nämnas vilka omständigheter som särskilt skall utredas.

16 §

Utomståendes allmänna skyldighet att lämna uppgifter om utgifter och avdrag

Arbetsgivare och andra som betalat en prestation skall tillställa skatteförvaltningen uppgifter om arbetstagares pensionsavgift, arbetslöshetsförsäkringsavgift samt premier enligt 96 och 96 a § i inkomstskattelagen som de har uppburit.

18 §

Myndigheternas allmänna skyldighet att lämna uppgifter

Den registerförare som avses i lagen om fordonstrafikregistret (541/2003) skall för beskattningen tillställa skatteförvaltningen uppgifter ur datasystemet för vägtrafiken.

26 §

Allmänna principer som skall iaktas vid beskattningen

Om beskattningen verkställs på ett sätt som väsentligt avviker från den skattskyldiges skattedeklaration eller om myndigheten rättar beskattningen till den skattskyldiges nackdel, skall den skattskyldige beredas tillfälle att bli hörd. Den skattskyldige skall vid behov föreläggas en skälig tidsfrist för avgivande av bemötande eller framläggande av annan utredning. När den skattskyldige uppmanas att inkomma med bemötande eller annan utredning, skall i mån av möjlighet nämnas vilka omständigheter som särskilt skall utredas.

Efter att ha erhållit alla tillgängliga uppgifter och utredningar om ett beskattningsärende skall den myndighet som verkställer beskattningen, innan beslut fattas, noga pröva utredningen i ärendet för att kunna fatta rätt beslut.

Beskattningen verkställs med stöd av den skattskyldiges deklaration, uppgifter som med stöd av 3 kap. erhållits av utomstående som är skyldiga att lämna uppgifter och andra utredningar som erhållits i saken.

När beskattningen verkställs skall skattemyndigheten pröva de erhållna uppgifterna och utredningar på det sätt som är motiverat med hänsyn till ärendets art och omfattning, lika bemötande av de skattskyldiga samt skattekontrollens behov.

30 §

Outredd förmögenhetsökning

Om beräkningar visar att den skattskyldiges förmögenhetsställning under skatteåret har blivit förmånligare för honom än vad som skulle ha varit möjligt med hänsyn till förhållandet mellan hans inkomster och utgifter, varvid såsom utgifter även beaktas kalkylerade enskilda utgifter som är förenliga med hans levnadsförhållanden, och om den skattskyldige inte företer tillförlitlig utredning om att förmögenhetsökningen kan anses härröra från tidigare beskattad eller skattefri inkomst eller från inkomst som inte längre kan efterbeskattas, skall denna ökning, om den skattskyldige inte skall efterbeskattas för den, anses som hans beskattningsbara inkomst för skatteåret.

30 §

Outredd förmögenhetsökning

Om beräkningar visar att den skattskyldiges förmögenhetsställning under skatteåret har blivit förmånligare för honom än vad som skulle ha varit möjligt med hänsyn till förhållandet mellan hans inkomster och utgifter, varvid såsom utgifter även beaktas kalkylerade enskilda utgifter som är förenliga med hans levnadsförhållanden, och om den skattskyldige inte företer tillförlitlig utredning om att förmögenhetsökningen kan anses härröra från tidigare beskattad eller skattefri inkomst eller från inkomst som inte längre kan rättas till den skattskyldiges nackdel, skall denna ökning, om beskattningen inte rättas till den skattskyldiges nackdel, anses som hans beskattningsbara inkomst för skatteåret.

32 §

Skatteförhöjning

Om den skattskyldige medvetet eller av grov vårdslöshet har lämnat in en väsentligen oriktig skattedeklaration, en annan deklaration som skall ges för uppfyllande av deklarationsskyldigheten eller någon annan föreskriven uppgift eller handling eller inte alls lämnat in någon deklaration, skall som skatteförhöjning för den inkomst som lagts till påföras 5—30 procent av sistnämnda inkomst och för den förmögenhet som lagts till påföras 0,5—1 procent av de tillgångar

32 §

Skatteförhöjning

Om den skattskyldige medvetet eller av grov vårdslöshet har lämnat in en väsentligen oriktig skattedeklaration, en annan deklaration som skall ges för uppfyllande av deklarationsskyldigheten eller någon annan föreskriven uppgift eller handling eller inte alls lämnat in någon deklaration, skall som skatteförhöjning för den inkomst som lagts till påföras *högst 30* procent av sistnämnda inkomst och för den förmögenhet som lagts till påföras *högst 1* procent av de tillgångar

Gällande lydelse

som lagts till, dock minst 800 euro, om inte något annat följer av särskilda skäl. Som inkomst som lagts till betraktas även ett belopp varmed beskattningen har ändrats på ett sätt som ökar den beskattningsbara inkomsten under ett senare skatteår. Skatteförhöjning påförs enligt detta moment också när den skattskyldige medvetet eller av grov vårdslöshet har uppgivit inkomsten som fel inkomstslag.

34 §

Förskott som räknas till godo vid beskattningen

Sådan komplettering av förskott som har betalats mellan den 1 april skatteåret och den 31 mars året därpå, används till betalning av skatteårets skatter. Kompletteringen skall i första hand användas till skatteårets obetalda förskott jämte förseningsräntor.

34 a §

Obetald förskottsinnehållning

Förskottsinnehållning som inte har betalats behöver inte användas till betalning av den skattskyldiges skatter, även om den har deklarerats i betalarens årsdeklaration, om det är uppenbart att betalningsmottagaren och den som är skyldig att verkställa förskottsinnehållning tillsammans har handlat i syfte att undgå den obetalda skatten. Betalningsmottagarens beskattning kan härvid rättas genom efterbeskattning så som avses i 57 § inom två år räknat från utgången av det år under vilket det konstaterats att innehållningen blivit obetald.

Föreslagen lydelse

som lagts till. Som inkomst som lagts till betraktas även ett belopp varmed beskattningen har ändrats på ett sätt som ökar den beskattningsbara inkomsten under ett senare skatteår. Skatteförhöjning påförs enligt detta moment också när den skattskyldige medvetet eller av grov vårdslöshet har uppgivit inkomsten som fel inkomstslag.

34 §

Förskott som räknas till godo vid beskattningen

Komplettering av förskott räknas till godo för skatteårets skatter, om kompletteringen har betalats senast en månad innan beskattningen av den skattskyldige slutförts. Kompletteringen skall i första hand användas till skatteårets obetalda förskott jämte förseningsräntor.

34 a §

Obetald förskottsinnehållning

Förskottsinnehållning som inte har betalats behöver inte användas till betalning av den skattskyldiges skatter, även om den har deklarerats i betalarens årsdeklaration, om det är uppenbart att betalningsmottagaren och den som är skyldig att verkställa förskottsinnehållning tillsammans har handlat i syfte att undgå den obetalda skatten. Betalningsmottagarens beskattning kan härvid rättas till den skattskyldiges nackdel så som avses i 56 § inom två år räknat från utgången av det år under vilket det konstaterats att innehållningen blivit obetald. Det skall då bestämmas att betalningsmottagaren skall betala även skattetillägg och skatteförhöjning enligt lagen om skattetillägg och förseningsränta.

44 §

Uträkning av kvarskatteränta och återbäringsränta

Ränta räknas ut från den 1 april året efter skatteåret till förfallodagen för den första kvarskatteraten eller till utgången av månaden före den då förskottsåterbäringen skall ske.

Om den skattskyldige betalar förskott efter den 31 mars året efter skatteåret, räknas ränta från dagen efter den då förskottet betalats till den dag som avses i 1 mom. så att betalt förskott beaktas. För tiden före förskotts betalningen räknas ränta enligt 1 mom. till den dag då förskottet betalats.

44 §

Uträkning av kvarskatteränta och återbäringsränta

Ränta räknas ut från den 1 februari året efter skatteåret till förfallodagen för den första kvarskatteraten eller till utgången av månaden före den då förskottsåterbäringen skall ske.

Om den skattskyldige betalar förskott *eller komplettering* av förskott efter den 31 januari året efter skatteåret, räknas ränta från dagen efter den då förskottet *eller kompletteringen* betalats till den dag som avses i 1 mom., så att betalt förskott *eller betald komplettering* beaktas. För tiden före *betalningen av förskott eller komplettering* räknas ränta enligt 1 mom. till den dag då förskottet *eller kompletteringen* betalats. *Med komplettering av förskott jämföras ett belopp som betalats som kvarskatt och som den skattskyldige betalar senast en månad innan beskattningen av den skattskyldige slutförs.*

51 §

Debetsedel och beskattningsintyg

När skatteverket har verkställt beskattningen skall till den skattskyldige sändas en debetsedel med uppgifter om den skattskyldiges inkomster och tillgångar, skatter och avgifter, skatteåterbäring och kvarskatt, uppgifter som specificerar den skattskyldige samt den myndighet som verkställt beskattningen jämte kontaktuppgifter. Till den skattskyldige sänds också en utredning om grunderna för beskattningen samt anvisningar om hur ändring kan sökas i beskattningen.

51 §

Beskattningsbeslut och beskattningsintyg

Till den skattskyldige sänds ett beskattningsbeslut jämte utredningar om grunderna för beskattningen och anvisningar om hur ändring kan sökas i beskattningen. I utredningen antecknas uppgifter om den skattskyldiges inkomster och tillgångar, skatter och avgifter, skatteåterbäring och kvarskatt, uppgifter som specificerar den skattskyldige samt den myndighet som verkställt beskattningen jämte kontaktuppgifter.

55 §

Skatterättelse till den skattskyldiges fördel

Om en skattskyldig på grund av ett fel har påförts för mycket skatt skall beskattningen rättas (*skatterättelse till den skattskyldiges fördel*), om ärendet inte har avgjorts genom beslut på besvär.

Skatterättelse till den skattskyldiges fördel kan göras inom fem år från ingången av året efter det då beskattningen slutförts.

56 §

Skatterättelse till den skattskyldiges nackdel

Om en skattskyldig utan egen förskyllan, på grund av ett räknefel eller ett därmed jämförbart misstag eller på grund av att saken inte har prövats till någon del eller att beskattningen har baserat sig på felaktiga eller bristande uppgifter från någon utomstående, helt eller delvis har undgått föreskriven skatt, skall beskattningen rättas (*skatterättelse till den skattskyldiges nackdel*), om ärendet inte har avgjorts genom beslut på besvär.

Skatterättelse till den skattskyldiges nackdel kan göras inom två år från ingången av året efter det då beskattningen slutförts.

55 §

Rättelse av beskattningen till den skattskyldiges fördel

Om beskattningen innehåller ett fel till följd av vilket den skattskyldige har påförts för mycket skatt, rättar skatteverket beskattningen till den skattskyldiges fördel.

Beskattningen kan rättas till den skattskyldiges fördel inom fem år från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts.

Beskattningen kan inte rättas, om ärendet har avgjorts genom beslut på besvär. Beskattningen kan dock rättas till den skattskyldiges fördel även om förvaltningsdomstolen har avgjort ärendet genom ett laga-kraftvunnet beslut på besvär, om beslutet avviker från ett avgörande som högsta förvaltningsdomstolen senare meddelat i ett liknande ärende.

56 §

Rättelse av beskattningen till den skattskyldiges nackdel

Om en skattskyldig delvis eller helt och hållet blivit obeskattad eller annars har undgått föreskriven skatt, kan skatteverket rätta beskattningen till den skattskyldiges nackdel.

Beskattningen kan rättas till den skattskyldiges nackdel inom ett år från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts. Beskattningen kan emellertid inte rättas, om ärendet lämnar rum för tolkning eller är oklart på det sätt som avses i 26 § 2 mom.

Till den del det är fråga om skattemyndighetens skrivfel, räknefel eller något annat därmed jämförbart misstag eller beskattningen har baserat sig på felaktiga eller bristfälliga uppgifter från utomstående, kan beskattningen rättas till den skattskyldiges nackdel inom två år från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts.

Till den del den skattskyldige har underlå-

57 §

Efterbeskattning

Om en skattskyldig på grund av att han underlåtit att lämna in skattedeklaration eller in lämnat en bristfällig, vilseledande eller oriktig skattedeklaration eller någon annan uppgift eller handling, helt eller delvis har undgått skatt, skall den skattskyldige påföras den skatt som han av nämnda orsak undgått, jämte stadgat skattetillägg och skatteförhöjning (*efterbeskattning*).

Efterbeskattning kan verkställas inom fem år från ingången av året efter det då beskattningen slutförts.

57 a §

Överföring av inkomst som läggs till vid efterbeskattning

Om det sammanlagda beloppet av inkomster som läggs till i samband med efterbeskattning är mindre än det belopp som bestäms genom förordning, kan tillägget göras till inkomsten för det skatteår för vilket beskattningen inte har slutförts. Skattetillägg uppbärs då inte på grund av den inkomst som lagts till.

59 §

Efterbeskattning och skatterättelse som gäller dödsbo

Om den skattskyldige har avlidit skall ef-

57 §

Särskilda bestämmelser om rättelse av beskattningen

Om den skattskyldige har underlåtit att lämna in skattedeklaration eller lämnat in en bristfällig, vilseledande eller oriktig skattedeklaration eller annas försummat sin deklara-tions-skyldighet, skall den skattskyldige när beskattningen rättas påföras även skat-tetillägg och skatteförhöjning enligt lagen om skattetillägg och förseningsränta.

Beskattningen anses ha rättats inom utsatt tid, om skatteverkets beslut om rättelse har fattats innan tidsfristen löpt ut.

57 a §

Överföring av inkomst som läggs till på grund av rättelse av beskattningen

Om det sammanlagda beloppet av inkomster som läggs till i samband med *rättelse av beskattningen* är mindre än 4 000 euro, kan tillägget göras till inkomsten för det skatteår för vilket beskattningen inte har slutförts. Skattetillägg uppbärs inte på grund av den inkomst som lagts till.

59 §

Rättelse av beskattningen som gäller dödsbo

Om den skattskyldige har avlidit skall rät-

Gällande lydelse

terbeskattning och skatterättelse avse dödsboet. Efterbeskattningen skall då verkställas inom två år från utgången av det kalenderår under vilket bouppteckningen har getts in till skatteverket.

63 §

*Rättelseyrkande till skatterättelsenämnden**Föreslagen lydelse*

telse av beskattningen avse dödsboet. *Beskattningen* skall då rättas inom två år från utgången av det kalenderår under vilket bouppteckningen har getts in till skatteverket.

63 §

Rättelseyrkande till skatterättelsenämnden

Med avvikelse från 1 mom. kan den skattskyldige söka ändring i beskattningen med ett rättelseyrkande även om förvaltningsdomstolen har avgjort ärendet genom ett lagkraftvunnet beslut på besvär, om beslutet avviker från ett avgörande som högsta förvaltningsdomstolen senare meddelat i ett liknande ärende.

64 §

Tidsfristen för rättelseyrkande

Den skattskyldige eller någon annan som har rätt att söka ändring skall framställa rättelseyrkande inom fem år räknat från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts. Skatteombudet, kommunen, församlingen och folkpensionsanstalten skall dock framställa rättelseyrkande inom åtta månader räknat från när beskattningen av den skattskyldige slutfördes.

64 §

Tidsfristen för rättelseyrkande

Den skattskyldige eller någon annan som har rätt att söka ändring skall framställa rättelseyrkande inom fem år räknat från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts. Skatteombudet, kommunen, församlingen och Folkpensionsanstalten skall dock framställa rättelseyrkande inom *ett år* räknat från *ingången av året efter det då* beskattningen av den skattskyldige slutförts.

67 §

Besvärstiden

Den skattskyldige eller någon annan som har rätt att söka ändring skall anföra besvär inom fem år räknat från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts. Skatteombudet, kommunen, församlingen och folkpensionsanstalten skall emellertid anföra besvär inom åtta månader räknat från när beskattningen av den skattskyldige slutförts. Utan hinder av den

67 §

Besvärstiden

Den skattskyldige eller någon annan som har rätt att söka ändring skall anföra besvär inom fem år räknat från ingången av året efter det då beskattningen av den skattskyldige slutförts. Skatteombudet, kommunen, församlingen och Folkpensionsanstalten skall emellertid anföra besvär inom *ett år* räknat från *ingången av året efter det då* beskattningen av den skattskyldige slutförts.

ovan angivna tiden får dock besvär över beslut på rättelseyrkande anföras inom 60 dagar från den dag då den som är berättigad att söka ändring fick del av beslutet. Beslutet kan delges utan användning av mottagningsbevis, varvid det anses ha delgivits den sjunde dagen efter det att beslutet lämnades in till posten, om inte något annat visas. Besvärstiden för de myndigheter som nämns ovan räknas från det att beslutet fattades.

Utan hinder av den ovan angivna tiden får dock besvär över beslut på rättelseyrkande anföras inom 60 dagar från den dag då den som är berättigad att söka ändring fick del av beslutet. Beslutet kan delges utan användning av mottagningsbevis, varvid det anses ha delgivits den sjunde dagen efter det att beslutet lämnades in till posten, om inte något annat visas. Besvärstiden för de myndigheter som nämns ovan räknas från det att beslutet fattades.

75 §

Följändring

75 §

Följändring

Skatteverket kan ändra en skattskyldigs beskattning också i det fall att annan beskattning av den skattskyldige än den som verkställts enligt denna lag har ändrats på ett sätt som påverkar den beskattning som skall verkställas enligt denna lag.

77 §

Räkning av ränta i ändringssituationer

Ränta på ett skatteårs kvarsfatt skall, i fråga om skatt som hänför sig till en ändring i beskattningen, räknas från den 1 april året efter skatteåret till den för skatten utsatta förfallodagen. Återbäringsränta räknas på den skatt och skatteförhöjning som skall återbäras till följd av en ändring i beskattningen, från den nämnda dagen eller, om skatten har betalats senare, från betalningsdagen till återbäringsdagen. I samband med efterbeskattning skall kvarsfattetäntan räknas från den nämnda dagen till utgången av den andra månaden efter slutförandet av den skattskyldiges beskattning.

Samfundsränta som skall betalas för ett skatteår skall, i fråga om skatt som hänför sig till en ändring i beskattningen, räknas från dagen efter den sista inlämningsdagen för skatteårets skattedeklaration eller dagen efter att komplettering betalats till den för skatten utsatta förfallodagen. Samfundsränta

77 §

Räkning av ränta i ändringssituationer

Ränta på ett skatteårs kvarsfatt skall, i fråga om skatt som hänför sig till en ändring i beskattningen, räknas från den 1 februari året efter skatteåret till den för skatten utsatta förfallodagen. Återbäringsränta räknas på den skatt och skatteförhöjning som skall återbäras till följd av en ändring i beskattningen, från den nämnda dagen eller, om skatten har betalats senare, från betalningsdagen till återbäringsdagen. *Om den skattskyldige påförs skattetillägg när beskattningen rättas*, räknas kvarsfattetäntan från den nämnda dagen till utgången av den andra månaden efter slutförandet av den skattskyldiges beskattning.

Samfundsränta som skall betalas för ett skatteår skall, i fråga om skatt som hänför sig till en ändring i beskattningen, räknas från dagen efter den sista inlämningsdagen för skatteårets skattedeklaration till den för skatten utsatta förfallodagen. Samfundsränta som återbärs skall räknas på den skatt som

Gällande lydelse

som återbärs skall räknas på den skatt som återbärs till följd av en ändring i beskattningen och på skatteförhöjningen, från de nämnda dagarna eller, om skatten har betalats senare, från betalningsdagen till återbäringsdagen. Samfundsränta som skall betalas i samband med efterbeskattning räknas från dagen efter den sista inlämningsdagen för skatteårets skattedeclaration till utgången av den andra månaden efter slutförandet av den skattskyldiges beskattning.

I samband med beskattning som skall verkställas på nytt räknas kvarskatteräntan på skillnaden mellan den skatt som påförts vid den på nytt verkställda beskattningen och den skatt som uppkommit på grundvalen av den upphävda beskattningen, från den 1 april året efter skatteåret till den förfalldag som utsätts i samband med att beskattningen verkställs på nytt. Återbäringsräntan räknas på den skillnad som skall återbäras efter att den skatt som påförts vid den på nytt verkställda beskattningen har dragits av från den skatt som uppkommit på grundvalen av den upphävda beskattningen, från den nämnda dagen eller, om betalningen har skett senare, från betalningsdagen till återbäringsdagen.

Föreslagen lydelse

återbärs till följd av en ändring i beskattningen och på skatteförhöjningen, från de nämnda dagarna eller, om skatten har betalats senare, från betalningsdagen till återbäringsdagen. *Om den skattskyldige påförs skatteillägg när beskattningen rättas*, räknas samfundsränta som skall betalas från dagen efter den sista inlämningsdagen för skatteårets skattedeclaration till utgången av den andra månaden efter slutförandet av den skattskyldiges beskattning.

I samband med beskattning som skall verkställas på nytt räknas kvarskatteräntan på skillnaden mellan den skatt som påförts vid den på nytt verkställda beskattningen och den skatt som uppkommit på grundvalen av den upphävda beskattningen, från den 1 februari året efter skatteåret till den förfalldag som utsätts i samband med att beskattningen verkställs på nytt. Återbäringsräntan räknas på den skillnad som skall återbäras efter att den skatt som påförts vid den på nytt verkställda beskattningen har dragits av från den skatt som uppkommit på grundvalen av den upphävda beskattningen, från den nämnda dagen eller, om betalningen har skett senare, från betalningsdagen till återbäringsdagen.

Kvarskatteräntan är i en ändringssituation lika stor som vad som föreskrivs i 43 § 2 mom. till utgången av den andra månaden efter slutförandet av den skattskyldiges beskattning. För tiden därefter är kvarskatteräntan den i 12 § i räntelagen avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga, minskad med två procentenheter. Den samfundsränta som skall betalas är i en ändringssituation lika stor som vad som föreskrivs i 40 § 1 mom. till utgången av den andra månaden efter slutförandet av den skattskyldiges beskattning. För tiden därefter är samfundsräntan den i 12 § i räntelagen avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga, minskad med två procentenheter.

78 §

Genomförande av ändringar

Följdändringar och ändringar i beskattningen till följd av ändringsökande skall genomföras, och ändring i beslut skall i tillämpliga delar sökas med iakttagande av vad som stadgas om skatterättelse.

Sådana ändringar i beskattningen som avses i denna paragraf kan göras också då det saknas förutsättningar för skatterättelse eller efterbeskattning.

78 §

Genomförande av ändringar

Följdändringar och ändringar i beskattningen till följd av ändringsökande skall genomföras *med iakttagande* i tillämpliga delar av vad som bestäms om rättelse av beskattningen i 55 och 56 §. Ändring i fattade beslut söks enligt vad som i 62—65 § bestäms om sökande av ändring i beslut som gäller rättelse av beskattningen.

Sådana ändringar i beskattningen som avses i denna paragraf kan göras också då det saknas förutsättningar för rättelse av beskattningen.

93 a §

Elektronisk kommunikation och signering

På ärenden som behandlas enligt denna lag tillämpas lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Deklarationer och andra handlingar som får lämnas in till skattemyndigheten på elektronisk väg och som skall signeras skall certifieras på det sätt som stadgas 18 § lagen om elektroniska signaturer (14/2003) eller på annat godtagbart sätt.

Skattestyrelsen meddelar närmare föreskrifter om på vilket sätt deklarerationer och andra handlingar skall vara certifierade för att få lämnas in på elektronisk väg.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2005. Lagens 16 § 3 mom. tillämpas första gången på de uppgifter som skall lämnas för 2005. Lagens 30, 34 a, 55—57 a och 59 §, 63 § 3 mom., 64 § 1 mom. samt 67, 75, 77 och 78 § tillämpas dock första gången vid beskattningen för 2006.

Kvarkatteränta och återbäringsränta enligt 77 § räknas dock första gången från den 1 februari året efter skatteåret vid beskattningen för 2005.

Med avvikelse från vad som bestäms i 49 § kan finansministeriet bestämma att be-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

skattningen för 2005 avslutas senast den 30 november 2006.

Om det på något annat ställe i lagstiftningen hänvisas till bestämmelserna om skatterättelse till den skattskyldiges nackdel i lagen om beskattningsförfarande, tillämpas 56 § 3 mom. om rättelse av beskattningen. Om det på något annat ställe i lagstiftningen hänvisas till bestämmelserna om efterbeskattning i lagen om beskattningsförfarande, tillämpas 56 § 4 mom. om rättelse av beskattningen.

3.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om skattetillägg och förseningsränta

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 december 1995 om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995)
5 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

5 §

Beräkning av förseningsränta

Beräkning av förseningsränta

Om kvarskatt uppbärs hos den skattskyldige på grund av att förskott lämnats obetalt beräknas förseningsränta på detta belopp till den dag skatten förfaller, nämnda dag medräknad. På delvis obetalda förskottsrate beräknas förseningsräntan från den dag delbetalning skett. Om förskott som debiterats vid uppbörd är större än den skatt som skall påföras uppbärs förseningsräntan på den del av förskottet som debiterats för mycket till den sista inlämningsdagen för skattedeklarationen för samfunds och samfällda förmånens del och till sista dagen i mars det år som följer på skatteåret för andra skattskyldigas del.

Om kvarskatt uppbärs hos den skattskyldige på grund av att förskott lämnats obetalt beräknas förseningsränta på detta belopp till den dag skatten förfaller, nämnda dag medräknad. På delvis obetalda förskottsrate beräknas förseningsräntan från den dag delbetalning skett. Om förskott som debiterats vid uppbörd är större än den skatt som skall påföras uppbärs förseningsräntan på den del av förskottet som debiterats för mycket till den sista inlämningsdagen för skattedeklarationen för samfunds och samfällda förmånens del och till sista dagen i januari det år som följer på skatteåret för andra skattskyldigas del.

Denna lag träder i kraft den 200.
Lagen tillämpas första gången vid be-
skattningen för 2005.

5.

Lag**om ändring av mervärdesskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i mervärdesskattelagen av den 30 december 1993 (1501/1993) 165 § 3 mom., 183 § 5 mom. och 187 § 2 mom.,
av den 165 § 3 mom. sådant det lyder i lag 971/2002 och 183 § 5 mom. sådant det lyder i lag 1767/1995, och
fogas till 165 § sådan den lyder i lag 1486/1994 och i nämnda lag 971/2002, ett nytt 4 mom., till 178 §, sådan den lyder i nämnda lag 1486/1994 och i lag 1265/1997, ett nytt 4 mom., till 179 §, i stället för det 3 mom. som upphävts genom lag 1072/2003, ett nytt 3 mom. och till lagen, i stället för den 220 § som upphävts genom lag 649/1995, en ny 220 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

165 §

165 §

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på deklARATIONER som på elektronisk väg avges till skattemyndigheterna.

Deklarationer och andra handlingar som får till skattemyndigheten lämnas in på elektronisk väg och som skall signeras skall certifieras på det sätt som stadgas i 18 § lagen om elektroniska signaturer (14/2003) eller på annat godtagbart sätt.

Skattestyrelsen meddelar närmare föreskrifter om på vilket sätt deklARATIONER och andra handlingar skall vara certifierade för att få lämnas in på elektronisk väg.

178 §

178 §

Skatten anses ha påförts inom utsatt tid, om skatteverkets beslut om rättelse har fattats innan tidsfristen löpt ut.

179 §

179 §

Efterbeskattningen anses ha skett inom utsatt tid, om skatteverkets beslut därom har fattats innan tidsfristen löpt ut.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

183 §

Om skatten har bestämts på grund av besvär som anförts på statens vägnar eller skall till staten indrivnas skatt som den skattskyldige redan har betalt men som har återburits till honom, är skattetillägget lika stort som den ränta som nämns i 11 § förordningen om skatteuppbörd.

183 §

Om skatten har bestämts på grund av besvär som anförts på statens vägnar eller skall till staten indrivnas skatt som den skattskyldige redan har betalt men som har återburits till honom, är skattetillägget lika stort som den ränta som nämns i 27 b § i lagen om skatteuppbörd (611/1978).

187 §

På skatt som skall återbäras betalas ränta enligt förordningen om skatteuppbörd (903/1978). Röntan löper från utgången av den andra kalendermånaden efter räkenskapsperioden eller, då det är fråga om skatt som den skattskyldige har betalt först efter nämnda tidpunkt, från betalningsdagen.

187 §

På skatt som skall återbäras betalas ränta enligt 27 b § i lagen om skatteuppbörd. Röntan löper från utgången av den andra kalendermånaden efter räkenskapsperioden eller, då det är fråga om skatt som den skattskyldige har betalt först efter nämnda tidpunkt, från betalningsdagen.

220 §

På ärenden som behandlas enligt denna lag tillämpas lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Denna lag träder i kraft den 200.

8.

Lag**om ändring av 8 och 16 § i lagen om skatteredovisning**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 10 juli 1998 om skatteredovisning (532/1998) 8 och 16 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Slutredovisning

Den sjunde rättelseredovisningen för ett skatteår är slutredovisning, och därefter görs för skatteåret i fråga inga redovisningar skatteårsvis.

8 §

Slutredovisning

Den femte rättelseredovisningen för ett skatteår är slutredovisning, och därefter görs för skatteåret i fråga inga redovisningar skatteårsvis.

16 §

Redovisning per skatteår

Efter det sjunde kalenderåret efter skatteårets görs för skatteåret i fråga inga redovisningar per skatteår. De samfundsskatter som flyter in och återbetalas för skatteåret i fråga redovisas enligt utdelningen för det äldsta skatteår som redovisas skatteårsvis.

16 §

Redovisning per skatteår

Efter det *femte* kalenderåret efter skatteårets görs för skatteåret i fråga inga redovisningar per skatteår. De samfundsskatter som flyter in och återbetalas för skatteåret i fråga redovisas enligt utdelningen för det äldsta skatteår som redovisas skatteårsvis.

*Denna lag träder i kraft den 200 .
Lagen tillämpas på slutredovisningar som görs den 1 januari 2006 och därefter.*

9.

Lag**om ändring av fastighetsskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i fastighetsskattelagen av den 20 juli 1992 (654/1992) 24 och 25 § samt 26 § 1 och 3 mom., sådana de lyder 24 § delvis ändrad i lag 1069/2003, 25 § delvis ändrad i lag 1560/1995 och 26 § 1 och 3 mom. i lag 506/1998, som följer:

Gällande lydelse

24 §

Beskattningsbeslut

Till en skattskyldig som har påförts fastighetsskatt skall sändas en debetsedel och en besväransvisning.

I debetsedeln antecknas uppgifter som specificerar den skattskyldige samt den myndighet som verkställt beskattningen jämte kontaktuppgifter, de fastigheter för vilka den skattskyldige skall betala skatt, dessa fastigheters värde samt beloppet av den skatt som skall betalas. Om en byggnad hör till de klasser som avses i 12—14 §, skall också detta antecknas på debetsedeln.

Föreslagen lydelse

24 §

Beskattningsbeslut

Till en skattskyldig som har påförts fastighetsskatt skall sändas *ett beskattningsbeslut* och en besväransvisning.

I *beskattningsbeslutet* antecknas uppgifter som specificerar den skattskyldige samt den myndighet som verkställt beskattningen jämte kontaktuppgifter, de fastigheter för vilka den skattskyldige skall betala skatt, dessa fastigheters värde samt beloppet av den skatt som skall betalas. Om en byggnad hör till de klasser som avses i 12—14 §, skall också detta antecknas *i beskattningsbeslutet*.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

25 §

Skatteförhöjning och ändring av beskattningen

I fråga om skatteförhöjning, skatterättelse, efterbeskattning och följdändring gäller i tillämpliga delar lagen om beskattningsförfarande.

Såsom uppgifter som den skattskyldige lämnat beaktas vid bedömningen av utsättningarna för skatteförhöjning eller efterbeskattning, förutom uppgifter som lämnats på sådan uppmaning som avses i 16 §, även uppgifter och handlingar som den skattskyldige har lämnat för verkställande av inkomst- och förmögenhetsbeskattning.

26 §

Sökande av ändring i skatteverkets och skatterättelsenämndens beslut

Den som är skattskyldig enligt denna lag eller den som på offentlig- eller privaträttslig grund är ansvarig för betalningen av skatten får, i likhet med det skatteombud som förordnats av den kommun där fastigheten är belägen eller kommunen, söka ändring i beskattningen genom skriftligt rättelseyrkande. Rättelseyrkandet framställs hos skatterättelsenämnden vid det skatteverk som har verkställt beskattningen eller som borde ha verkställt beskattningen. Ändring i ett beslut om rättelseyrkandet söks genom besvär hos den länsrätt inom vars domkrets fastigheten är belägen eller, om beskattningen har verkställts i den skattskyldiges hemkommun, hos den länsrätt till vars domkrets den skattskyldiges hemkommun hör. Om makar, på vilka inkomstskattelagens bestämmelser om makar tillämpas, har sin hemkommun inom domkretsen för olika länsrätter, skall ändring i rättelsenämndens beslut sökas hos länsrätten i mannens hemkommun.

25 §

Skatteförhöjning, rättelse av beskattningen och följdändring

I fråga om skatteförhöjning, rättelse av beskattningen och följdändring gäller i tillämpliga delar lagen om beskattningsförfarande.

Såsom uppgifter som den skattskyldige lämnat beaktas vid bedömningen av förutsättningarna för skatteförhöjning eller rättelse av beskattningen, förutom uppgifter som lämnats på sådan uppmaning som avses i 16 §, även uppgifter och handlingar som den skattskyldige har lämnat för verkställande av inkomst- och förmögenhetsbeskattning.

26 §

Sökande av ändring i skatteverkets och skatterättelsenämndens beslut

Den som är skattskyldig enligt denna lag eller den som på offentlig- eller privaträttslig grund är ansvarig för betalningen av skatten får, i likhet med det skatteombud som förordnats av den kommun där fastigheten är belägen eller kommunen, söka ändring i beskattningen genom skriftligt rättelseyrkande. Rättelseyrkandet framställs hos skatterättelsenämnden vid det skatteverk som har verkställt beskattningen eller som borde ha verkställt beskattningen. Ändring i ett beslut om rättelseyrkandet söks genom besvär hos den *förvaltningsdomstol* inom vars domkrets fastigheten är belägen eller, om beskattningen har verkställts i den skattskyldiges hemkommun, hos den *förvaltningsdomstol* till vars domkrets den skattskyldiges hemkommun hör. Om *personer*, på vilka inkomstskattelagens bestämmelser om makar tillämpas, har sin hemkommun inom domkretsen för olika *förvaltningsdomstolar*, skall ändring i rättelsenämndens beslut sökas hos *den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den make har sin hemkommun, enligt vilken behörigt skatteverk bestäms med stöd av 6 § 3 mom. i lagen om*

Ändring i ett förhandsavgörande enligt 21 § söks genom besvär hos den länsrätt inom vars domkrets fastigheten är belägen eller, om beskattningen har verkställts i den skattskyldiges hemkommun, hos den länsrätt till vars domkrets den skattskyldiges hemkommun hör. Om makar, på vilka inkomstskattelagens bestämmelser om makar tillämpas, har sin hemkommun inom domkretsen för olika länsrätter, skall ändring i förhandsavgörande sökas hos länsrätten i mannens hemkommun. Besvärsrätt har den som ansökt om förhandsavgörandet, det skatteombud som utsetts av den kommun där fastigheten är belägen samt kommun. Besvärsskriften skall tillställas skatteverket inom besvärstiden. Besvären skall anföras inom 30 dagar från delfäendet av förhandsavgörandet. För skatteombudet beräknas terminen från det beslutet fattades.

beskattningsförfarande.

Ändring i ett förhandsavgörande enligt 21 § söks genom besvär hos den *förvaltningsdomstol* inom vars domkrets fastigheten är belägen eller, om beskattningen har verkställts i den skattskyldiges hemkommun, hos den *förvaltningsdomstol* till vars domkrets den skattskyldiges hemkommun hör. Om *personer*, på vilka inkomstskattelagens bestämmelser om makar tillämpas, har sin hemkommun inom domkretsen för olika *förvaltningsdomstolar*, skall ändring i förhandsavgörande sökas hos *den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den make har sin hemkommun, enligt vilken behörigt skatteverk bestäms med stöd av 6 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande*. Besvärsrätt har den som ansökt om förhandsavgörandet, det skatteombud som utsetts av den kommun där fastigheten är belägen samt *kommunen*. Besvärsskriften skall tillställas skatteverket inom besvärstiden. Besvären skall anföras inom 30 dagar från delfäendet av förhandsavgörandet. För skatteombudet beräknas *tidsfristen* från det beslutet fattades.

*Denna lag träder i kraft den 200 .
Lagen tillämpas första gången vid fastighetsbeskattningen för 2007.*
